

سیزدهمین جشن امضای لاک پشت پرنده بر گزار می شود

سیزدهمین فهرست لاک‌پشت پرنده، دوشنبه ۱۸ خرداد رونمایی می‌شود.

دیرخان لاک‌پشت پرنده که طی دو سال گذشته، اقدام به انتخاب برترین کتاب‌های حوزه کودک و نوجوان کرده است، سیزدهمین فهرست خود را ۱۸ خرداد اعلام می‌کند. بنابر اعلام دبیرخانه لاک پشت پرنده، اولین فهرست این جایزه در سال جاری، کتاب منتخب شش لاک پشتی نیز دارد و کودکان و نوجوانان می‌توانند با نویسندهان کتاب‌های مورد علاقه‌شان دیدار و گفت‌وگو کنند.

گفتنی است تعدادی از نویسندگان و مترجمانی که کتاب‌هایشان در حوزه کودک و نوجوان دسته‌بندی شده و موفق به کسب لاک‌پشت پرنده شده‌اند، در این مراسم حضور دارند تا ضمن معرفی و روخوانی بخشی از آثارشان برای مخاطبان، کتاب‌های خود را نیز برای علاقه‌مندان امضا کنند.

علاقه‌مندان برای شرکت در این برنامه که دوشنبه ۱۸ خرداد، ساعت ۱۸ بر گزار می‌شود، می‌توانند به خیابان دکتر شریعی، بالاتر از تقاطع مطهری، نیش کوچه کلاته، فروشگاه مرکزی شهرکتاب مراجعه کنند.

کتابخانه آموزشی

استقبال دانشگاه آزاد از تشکیل کمیته بررسی

صلاحیت و تأیید روسای دانشگاه‌ها

رییس دانشگاه آزاد اسلامی ضمن استقبال از تشکیل کمیته بررسی صلاحیت و تأیید روسای دانشگاه‌های کشور در شورای عالی انقلاب فرهنگی، گفت: این کمیته درباره روسای دانشگاه‌های مراکز استان دانشگاه آزاد اسلامی نیز تصمیم خواهد گرفت.

به گزارش مرکز حوزه ریاست و روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی، دکتر حمید مبرزاده، در پاسخ به این سوال که آیا انتخاب روسای واحدهای بزرگ دانشگاه آزاد اسلامی نیز به عهده این کمیته خواهد بود، بیان کرد: اعضای این کمیته در حقیقت اعضای منتخب شورای عالی انقلاب فرهنگی هستند که برای تعیین روسای دانشگاه‌ها اقدام می‌کنند، این کمیته درباره روینده دانشگاه‌های مراکز استان دانشگاه آزاداسلامی نیز تصمیم خواهد گرفت. وی افزود: دانشگاه آزاداسلامی نیز در آن کمیته عضویت و حق رای دارد. البته باید این نکته را هم خاطر نشان کرد که پیش از این نیز شورای عالی انقلاب فرهنگی درباره ریاست دانشگاه‌های مرکز استان دانشگاه آزاد اسلامی تصمیم می‌گرفت.

نحوه اجرای طرح سرباز تکنیسین

رئیس دانشگاه فنی‌وحرفه‌ای با تشریح طرح سرباز تکنیسین گفت: از طریق این طرح یک فرایند چند ساله تحصیل دانشجوی در دانشگاه مهارتی و اشتغال در صنعت به عنوان سربازی محسوب می‌شود.

مسعود شفیعی در گفت‌وگو با فارس، گفت: در مدل مهارتی فنی‌وحرفه‌ای، دانش‌آموز از فارغ‌التحصیلی از دوره دبیرستان وارد دانشگاه می‌شود و دو سال در مقطع کارانهی تحصیل می‌کند و پس از آن باید جذب صنعت شود تا بتواند مهارت کافی را برای شناسایی نیازها کسب کند.

وی افزود: در این مدل دانشجو پس از گذراندن ۲ سال اشتغال در صنعت به دانشگاه وارد شده و در مقطع کارشناسی ناپیوسته تحصیل می‌کند ولی ممکن است در این مدت دو سال این دانشجو در سن سربازی قرار گرفته و دیگر نتواند در صنعت مشغول شود که برای پیشگیری از توقف در تحصیل این دانشجوین طرح سرباز تکنیسین را مطرح کردیم.

انتشار اطلاعیه آزمون استخدامی آموزش و پرورش بزودی

معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش با بیان این که به ضوابط، جداول مواد و رشته‌های آزمون استخدامی آماده شده و باید به تأیید سازمان مدیریت برسد تا اعلام کنیم گفت: پیش بینی می‌کنیم حداقل تا دو هفته اطلاعیه مربوط به استخدام را منتشر کنیم.

به گزارش ایسنا، سید محمد بطحایی در پاسخ به پرسشی درباره اینکه وزیر آموزش و پرورش در مصاحبه‌ای اعلام کرده بود: «همه آنچه تاکنون درباره استخدام در آموزش و پرورش اعلام کرده صحت ندارد» گفت: مجوز استخدام را از سازمان مدیریت و برنامه ریزی اخذ کردیم و ضوابط، جداول مواد و رشته‌های آزمون هم آماده شده و باید به تأیید سازمان مدیریت برسد تا اعلام کنیم. وی افزود: آنچه در خبرها به نقل از دکتر فانی بیان شده به این دلیل است که برخی افرادسودجو سایت‌های دروغینی را افتتاح کرده و نسبت به ثبت نام اقدام کرده بودند.

اطلاعیه

شرکت پتروشیمی مارون

کدصنعت:۲۴۱۱۵۱ شماره ثبت:۶۴۹۹

موضوع: آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۳/۱۲/۲۹

شرکت پتروشیمی مارون(سهامی عام)

الف- زمان و محل برگزاری مجمع عمومی

از کلیه سهامداران، وکیل یا قائم مقام قانونی صاحب سهم و همچنین نماینده یا نمایندگان اشخاص حقوقی دعوت می‌گردد تا در جلسه مجمع عمومی این شرکت که در ساعت ۱۵:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۲۶ در محل مرکز همایش‌های بین‌المللی نمایش واقع در سعادت آباد، میدان کاج، خیابان نهم پلاک ۱۲ برگزار می‌گردد، حضور به هم رسانند.

ب- دستور جلسه:

۱-استماع گزارش هیأت مدیره و بازرس قانونی.
تصویب صورت‌های مالی سال مالی منتهی به ۱۳۹۳/۱۲/۲۹
انتخاب حسابرس و بازرس قانونی.
انتخاب روزنامه کثیرالانتشار.
انتخاب اعضای هیأت مدیره شرکت.
تعیین پاداش هیأت مدیره.
تعیین حق حضور اعضای غیر موظف هیأت مدیره.
سایر موارد.

هیات مدیره شرکت پتروشیمی مارون

نام و نشانی دستگاه مناقصه گرا: شرکت گاز استان خراسان جنوبی (سهامی خاص) -بیرجند -بلوار شهدای عیادی -تقاطع خیابان انقلاب -شرکت گاز استان خراسان جنوبی -امور قرارداده‌ا (کدپستی ۹۵۶۷۴۴۱۹۷)
تلفن: ۰۵۶.۳۳۲۹۲۰۰۰
نمابر قرارداده‌ا: ۰۵۶.۳۳۲۱۱۸۳۳
موضوع مناقصه: انجام خدمات بهره‌برداری، امداد، مشقترکین، گازبانی، قرائت کنتور، توزیع صورتحساب مشترکین، وصول مطالبات، بازرسی و نظارت بر توزیع گاز، توسعه شبکه به‌متراژ ۷۰۰متر و احداث ۴۰۰انشعاب و تعمیرات شبکه و انشعابات در سطح ناحیه فردوس شامل: (شهرهای فردوس، اسلامیه، سیرابان، آیسک، سه قلعه و روستاهای تابعه)

نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه:

تضمین‌های اعلام شده در این‌نامه تضمین برای معاملات دولتی به شماره ۲۸۴۹۳۰۷ -مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۱ مبلغ تضمین ۳۱۰۰۰۰۰۰۰۰ریال (سیصد و ده میلیون ریال) -ارائه هر گونه چک به عنوان تضمین شرکت در مناقصه موردقبول نمی‌باشد.

شرایط مناقصان:

• دارا بودن پایه مناسب در رشته تأسیسات و تجهیزات و یا رشته نفت و گاز
• داشتن ظرفیت خالی ارجاع کار و دارا بودن سابقه کاری مشابه و مرتبط
• ارائه مدارک معتبر ثبتی مناقصه‌گر و مدارک و مستندات مذکور در اسناد ارزیابی کیفی
• ارائه گزارش حسابرس مبنی بر حسابرسی صورت‌های مالی سال ۱۳۹۳ و یا حداقل سال ۹۲ توسط مؤسسات حسابرسی معتبر برای مناقصه‌گران الزامی است.
نکته: ارائه اصل و یا کپی برابر اصل مدارک فوق‌الاشاره در زمان بازگشایی پیشنهادها الزامی است.
محل تأمین اعتبار پیمان:
بودجه اجرایی این پیمان از محل منابع داخلی شرکت ملی گاز ایران (طرح‌های غیرعمرانی) تأمین می‌گردد.

نمایشگاه کتاب و اسناد قیام ۱۵ خردادگشایش یافت

آیین گشایش نمایشگاه کتاب و اسناد قیام ۱۵ خرداد، به مناسبت پنجاه و دومین سالگرد این نهضت، عصر دهم خرداد با حضور جنت الاسلام رحیمیان تولیت آستان مقدس مسجد جمکران و از مبارزان قیام ۱۵ خرداد و محسن مومنی شریف رئیس حوزه هنری در گالری ابوالفضل عالی حوزه هنری برگزار شد.

به گزارش خبرنگار کتاب و خبری حوزه هنری، محسن مومنی شریف، رئیس حوزه هنری، در آغاز این مراسم طی سخنان کوتاهی ضمن گرامی داشتن یاد و خاطره

شاهنامه خوانان تجلیل شدند

ویژه برنامه آیینی شاهنامه خوانی «طلوع ماندگار»،

شاهنامه گنجینه دهم خردنامه یا هدف بازیگری و اشاعه سنت شاهنامه‌خوانی و تقالی در فرهنگسرای فردوس برگزار شد.

به گزارش ایسنا، در ابتدای مراسم احسان کاظم مدیر مراکز فرهنگی هنری منطقه ۵ و رئیس فرهنگسرای فردوس ضمن ابراز خرسندی از حضور شاهنامه پژوهان بنام در این برنامه اظهار کرد: معرفی پیش از پیش فرهنگ و میراث بزرگ ایرانی در حوزه های مختلف پروژه ادبیات همواره صدرنشین برنامه های این منطقه است. در ادامه این مراسم آیینی که اجرای آن را مرشد محسن میرزا علی و عهده داشت، یاسر محمدرود دبیرکل بنیاد فردوسی با بیان این که مدیون شاهنامه فردوسی هستیم، گفت:

فردوسی یکی از افرادی است که پیوستگی آن را میان تمدن ایران و تمدن اسلام ایجاد کرد و آن را در یک منظومه داستانی درآمیخت که شاید بسیاری از آن را ناسفانه بداند در حالی که بخش اعظمی از تاریخ ایران و جهان است. وی با اشاره به اثربخشی فردوسی در کتاب هایی همچون شاهنامه، حماسی نامه و نوبت نامه ها گفت: بسیاری از هنرمندان بنام دو اثر قرآن نگاری را که سخن خاندون و شاهنامه نگاری را که سخن سخنگوی پارسی است بدون درج نام خود خلق می کردند که این خود گویای احترام ویژه ای بود که برای این دو کتاب قائل بودند. در بخشی دیگر از سخنانش گفت: همچنین در هر دوراهی اگر پادشاهی می‌خواست شجمت و بزرگی خود را نشان دهد و در تاریخ حشمت و خوشنویسی و نگارگری کریم و کریم و ثبت کند، به خوشنویسی و نگارگری کریم و کریم و

اخبار داخلی

نمایشگاه کتاب و اسناد قیام ۱۵ خردادگشایش یافت

شده است.

پربایینمایشگاه«عکس‌های‌دیده‌نشده از ارتحال امام خمینی(ره) در حوزه هنری

نمایشگاه «سرو خرامان» از شنبه ۹ خرداد در گالری شماره یک خانه عکاسان ایران افتتاح شد. به گزارش پایگاه خبری حوزه هنری، به مناسبت سالروز درگذشت ارتحال ملکوتی بنیان‌گذار انقلاب اسلامی ایران، نمایشگاه عکسی از سسوی خانه عکاسان حوزه هنری انقلاب اسلامی پربا شد.

این نمایشگاه که عکس‌های دیدسه‌نشده از ارتحال ملکوتی حضرت اسام خمینی (ره) به نام «سرو خرامان» است، شامل ۳۶ اثر از ۱۰ هنرمند عکاس کشورمان به نام‌های اصغر آهار، حافظ احمدی، حمیدرضا حاسن زاده، یوسف گرامی، علی کاوه، فتح الله محمودی، اکبر منصور فلاح، علی حاتمی، جواد سیدآبادی و ابراهیم نبی پور می‌شود. همه دست‌اندرکاران برگزاری این نمایشگاه صمیمانه تشکر می‌کنم. این نمایشگاه کتاب و اسناد «آئینه نهضت» تا ۱۲ خرداد در گالری ابوالفضل عالی حوزه هنری دایسر خواهد بسود و علاقه‌مندان می‌توانند در این روزها از سساعت ۸ و ۳۰ دقیقه تا ۱۶ تا این نمایشگاه دیدن کنند. گالری ابوالفضل عالی در طبقه همکف حوزه هنری واقع

شماره های۸۰۷۹، ماهنامه‌نامه

شوراءه منتشر شد.

هفتشاد و نهمین شماره از ماهنامه‌نامه شوراءه ۸۸ صفحه و بسا ارایه نکات و اخبار مهمی چون فرهنگي و ديده‌گاه‌های بزرگانی چون محیط زیست، منابع طبیعی و فضای سبز؛ دیدگاه‌های رئیس جمهوری در اجلاس وزیران علوم کشورهای عضو جنبش علم تعهد؛ سخنان دکتر محمدرضا منیر ذوقلی-دبیر شورای عالی اقتسلا ب فرهنگي در اجلاس رؤسای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و نیز گفتگو با دکتر کبری خزعلی- رئیس ششورای فرهنگي، انجمنای زنان و خانواده، دکتر حسن غفوری فرد- رئیس هیأت نظارت و بازرسی ششورای عالی انقلاب فرهنگي، دکتر محمدباقر خرمشاد و آیین الله قربانعلی دری نجف آبادی و نتي چند از اعضاي ششورای عالی انقلاب فرهنگي منتشر شد.

در هشادمین شماره نشریه‌نامه

بر گزار ی همایش نمایش های خیابانی به مناسبت سالگرد ارتحال حضرت امام(ره)

دفتر تئاتر خیابانی مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری، در نیمه خرداد همایش نمایش‌های خیابانی "معراج نور" را برگزار می‌کند. به گزارش صحنه، دفتر تئاتر خیابانی مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری به مناسبت سالگرد رحلت بنیانگذار جمهوری اسلامی، حضرت امام خمینی(ره) و نیز سالگرد قیام یونین ۱۵ خرداد، همایش نمایش‌های خیابانی "معراج نور" را از ۱۳ تا ۱۵ خرداد برگزار می‌کند.

در این همایش، پنج عنوان نمایش در ۳ روز توسط کارگردان‌های نام‌آشنای تئاتر خیابانی در مرقد مطهر حضرت امام(ره) و محوطه مجموعه تئاتر شهر برای عموم اجرا می‌شوند. نمایش‌های "پانزده خرداد" به کارگردانی علی عمرانی و "لگه سرخ بر برگ سبز" به کارگردانی شهاب راحله با موضوع قیام پانزده خرداد، تولید و آماده اجرا شده‌اند.

همچنین نمایش‌های "پرواز" به کارگردانی علی محمد رادمنش، "طلوع خرداد" کاری از روح‌الله سنسایی و نیز "بی‌نشان" اثری از پژمان کاشفی با محوریت موضوعی شخصیت حضرت امام(ره) اجرا می‌شوند. نمایش‌های خیابانی همایش "معراج نور" در نوبت‌های صبح و عصر در مرقد مطهر حضرت امام(ره) و محوطه مجموعه تئاتر شهر اجرا خواهند شد.

ششوراءه مطالبی درباره ظرفیت‌های فرهنگي مساجد و ارایه نمونه آرماني مساجد، توسعه و اتسان‌های توسعه یافته، محلاظاتی درباره علوم انسانی و اجتماعی، اخبار ششورای عالی انقلاب فرهنگي و ديده‌گاه‌های بزرگانی چون دکتر ابوذر ابراهیمی ترکمان- رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، دکتر ابراهیم زرگر- رئیس دانشگاه معماری و شهرسازی دانشگاه شهید محمدرضا منیر ذوقلی-دبیر شورای عالی اقتسلا ب فرهنگي در اجلاس رؤسای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و نیز گفتگو با دکتر کبری خزعلی- رئیس ششورای فرهنگي، انجمنای زنان و خانواده، دکتر حسن غفوری فرد- رئیس هیأت نظارت و بازرسی ششورای عالی انقلاب فرهنگي، دکتر محمدباقر خرمشاد و آیین الله قربانعلی دری نجف آبادی و نتي چند از اعضاي ششورای عالی انقلاب فرهنگي نشریه‌نامه منتشر شد.

در هشادمین شماره نشریه‌نامه

با وجود این...

همه خار...

افشین علا

هرچنره ای که درراه اختلاف افکنی کارکند، بلندگوی دشمن است. (امام خامنه ای)

بعدا انتشارشعر "خاتم خویان" خیل بیشماری از پاکان و بزرگان و نیکان بنده رامورد لطف و عنایت خود قرار دادند. اما گروهی اندک نیز زبان به ناسزاو شتمانت بی دلیل گشودند. آن هم باپنهان شدن در پشت عناوین ارجمندی چون ولایت فقیه و یازدن انگ های نخ نمایی چون شاعرنته...! ضمن سیاس کم در دایره های هردوی این گروه هابه ویژه آنان که دلسوزان حقیقی نظام و رهبرو ملتنداین شعر را خطاب به گروه دوم سرودم که به باور من ناخواسته جزیه تقارودشمنی بین بزرگان و واحدملت نمی الدیشند. کم در دایره مرزهای ایران عزیز دست از انشاعه نفرت بدزبانی، نهمت و اختلاف افکنی بردارند. بقصوات را به مخاطبان فرهیخته و درد آشنسا می سپارم که بگویند براسی درد دل ما به صواب و صلاح ملک و دین نزدیکتر است یاکنه تیزی و نفرت پراکنی ایان؟!

تو را اگر چه به انکار ما زبان‌باز است

ز ماه به روی تو آغوش مهربان باز است

از آن به دامن شرم غبار ننشید

که راه صدق میان دل وزبان باز است

نصیحتی کمت: منع کن کار خیر مکن!

دمی تو کرکره فتنه را فرافروز

تترس! تا بدالدهر، این دکان باز است

نریز هیزم از این بیشتر در این آتش

از این تورریه دوزخ دری نهان باز است

ز هتک حرمت عشاق، از تراق نکن

که راه های دور بهر آبر و نان باز است

چرا شکایت دل را به رهبر یم؟

که سفره دل ما بهر دوستان باز است

تو درد خویش به دشمن بگو که من غم دل

به دوست گفتم و این باب، همچنان باز است

تو رشک بر سخرمن می‌بری چو می‌بینی

مرا به رقم حیرانه عیب باز است

تو خشمگین شدی از آن زمان که رهبر گفت:

"از این طرف که منم راه کاروان باز است"

به خود خلاصه نکن ساخت ولایت را

که آستانه او همچو کفشکان باز است

اگر که فاصله افتاد، بین اهل خرد

گمان مبر که تو را ره درین میان باز است

دریچه‌ای چو ببیند زمانه بین یلان

هزارویک درد دیگر میان شان باز است

سخن تمام کنم: با وجود این همه خار

همیشه راه خراسان و اردکان باز است!

آغاز توزیع کارت کنکور از ۱۷ خرداد

خارجی از سایر گروه ها و همچنین تعداد داوطلبان ثبت نام کننده برای برگزاری آزمون سراسری ۹۴ یک میلیون و ۲۹ هزار و ۲۶۷ کارت شرکت در آزمون صادر شده است و آزمون نیز با این تعداد داوطلب برگزار می‌شود.

وی درمورد زمان برگزاری آزمون نیز توضیح داد: آزمون داوطلبان علوم ریاضی و فنی و علوم انسانی در صبح روز پنجشنبه، ۲۱ خردادماه، آزمون گروه هنر در عصر پنجشنبه ۲۱ خردادماه، آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی در صبح روز جمعه، ۲۲ خردادماه و آزمون گروه آزمایشی زبان‌های خارجی در عصر جمعه ۲۲ خردادماه در ۳۶۵ شهرستان و ۴۶۳ حوزه امتحانی برگزار می‌شود.

شرکت دامداری شیرودام بنیاد در نظر دارد ، نسبت به فروش

دام یکدستگاه خورو بشرخ زیر از طریق مزایده در روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۲۱ ساعت ۱۰ صبح اقدام نماید، متقاضیان می توانند شبیه بازدید و دریافت برگ شرایط شرکت در مزایده به آدرس شهرستان نطنز ، کیلومتر ۱۵ جاده قدیم نطنز به اصفهان، روستای رحمت آباد ، واحد گاوداری و حجات آباد شیر و دام بنیادراماچمه و یا بشماره تلفن ۳۱۲ ۰۳۱۱ ۵۴۲۲۰۳۱ - تماس حاصل فرمایند.

آگهی فراخوان

موضوع: مناقصه شماره ۹۴۱۰۳ خرید ۱۰/۰۰۰ تن پودر باریت
XLS-43189-TE

آخرین تغییرات و شناسه ملی -ارائه مدارک و اسناد کارخانه جهت شرکت‌های تولیدکننده داخلی -ارائه فرم خوداظهاری در سسایت EP.MOP.IR مبنی بر میزان ظرفیتهای اشغال شده و ظرفیت آزاد و مبالغ آن -سوابق و تجربه کاری مرتبط -لیست کارکنان کلیدی که پس از برنده شدن در مناقصه همکاری می نمایند -تائیدیه از کارفرمای قبلی -فهرست تجهیزات و امکانات موجود و قابل تأمین با موضوع مناقصه -داشتن گواهینامه‌های مرتبط از مراجع ذیصلاح -ارائه آخرین گواهی صورتهای مالی حسابرسی شده -تائیدیه از کارفرمایان قبلی

۱- داشتن شخصیت حقوقی ۲- داشتن توانایی ارائه ضمانت‌نامه بانکی شرکت در مناقصه به مبلغ ۱۲۴۵۰۰۰۰۰ ریال و در صورت برنده شدن ارائه ضمانت‌نامه حسن انجام کار طبق ضوابط کارفرما، مندرج در اسناد و مدارک مناقصه. ۳- متقاضیان که دارای شرایط مذکور در بند «۵» فوق می باشند، می توانند تا تاریخ ۹۴/۴/۲۳ به همراه نامه شرکت در مناقصه و مدارک ذیل به امور حقوقی و قراردادهای مدیریت اکتشاف به نشانی: تهران، میدان ونک، ابتدای خ سول، بن بست بگم، ساختمان مدیریت اکتشاف، طبقه دوم مراجعه نمایند. مدارک رسمی شرکت از جمله اساتمامه، آگهی تأسیس، روزنامه رسمی، آگهی

آینچه توانستیم لطف خدا بوده است

همراه بانک پاسارگاد

برای دریافت نرم افزار همراه بانک پاسارگاد بارکد تصویری فوق را توسط گوشی تلفن همراه هوشمند اسکن نمایید.

مرکز مشاوره و اطلاع رسانی: ۰۲۱-۸۲۸۸۰

www.bpi.ir

آگهی برگزاری مجمع عمومی سازمان نظام مهندسی معدن استان مرکزی

مجمع عمومی سازمان نظام مهندسی معدن استان مرکزی ساعت ۱۰ الی ۱۳ روز پنجشنبه مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۲۱ در فرهنگسرای آئینه برگزار می گردد. بدینوسیله از اعضای محترم سازمان دعوت می گردد در جلسه شرکت فرمایند.

روابط عمومی سازمان

شرکت پتروشیمی تبریز (سهامی عام)

فراخوان مناقصه عمومی

نوبت دوم

شرکت پتروشیمی تبریز (سهامی عام) در نظر دارد، حمل ۴۰/۰۰۰ تن بنزن از بندر امام(ره) و یا سایر مبادی را به مدت یک سال از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه شرکت‌هایی که توانایی حمل موضوع مناقصه و سواپق کاری معتبر در این زمینه و نیز تودیع ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه به مبلغ ۰۰۰۰۰/۱۳۳۶/۰۰ ریال را دارند، دعوت می‌نماید ضمن اعلام آمادگی با در دست داشتن مدارک ذیل جهت خرید اسناد مناقصه در مورخه ۱۳۹۴/۰۳/۱۸ (از ساعت ۹ الی ۱۴) به نشانی: تبریز، انتهای اتوبان شهید کسائی کیلومتر ۳ آزادراه شهید باکری (کنار گذر غربی تبریز - مرند)، جاده اختصاصی پتروشیمی، مجتمع پتروشیمی تبریز، دفتر امور حقوقی و پیمان‌ها مراجعه نمایند.

۱- اعلام آمادگی و معرفی نماینده با مهر و امضای مجاز معتبر ۲- تصویر آگهی روزنامه رسمی در خصوص تأسیس شرکت ۳- تصویر قراردادهای منعقد به سایر شرکت‌ها همراه با گواهی حسن انجام کار مربوطه ۴- تصویر پروانه معتبر از اتحادیه ذریبط یا گواهی صلاحیت از وزارت راه و شهرسازی ۵- فیش واریزی به مبلغ ۲۰۰۰۰۰ ریال به حساب شماره (۵۱۸۰۵۲۲۰) به نام شرکت پتروشیمی تبریز نیز بانک تجارت شعبه پتروشیمی. به منظور کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۴۱.۳۴۲۸۱۲۱ تماس حاصل فرمایید.

روابط عمومی

شرکت پتروشیمی تبریز (سهامی عام)

نوبت اول: پنجشنبه ۱۳۹۴/۴/۲۷

نوبت دوم: سه‌شنبه ۱۳۹۴/۴/۱۲

آگهی فراخوان مناقصه عمومی همراه با ارز بایی کیفی (مناقصه عمومی و یک مرحله ای شماره ۹۹۰۹/۱۰۱۳۹۴)

برنامه زمانی مناقصه:

* مهلت دریافت اسناد مناقصه و کاربرک های اعلام ارزیابی پیمانکاران:

از تاریخ ۹۴/۳/۱۱ لغایت ۹۴/۳/۱۹ (اسناد ارزیابی کیفی پیمانکاران در سایت شرکت گاز خراسان جنوبی به آدرس WWW.NIGC-SKGK.IR (قسمت مناقصه و مزایده – فرم های الکترونیکی) قابل دانلود می باشد).

* آخرین مهلت عودت اسناد ارزیابی کیفی:

پایان وقت اداری مورخ ۹۴/۴/۲

* اعلام نتایج ارزیابی کیفی:

ساعت ۹:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۹۴/۴/۲۲

* زمان و مکان بازگشایی پاکت‌ها:

سالن کنفرانس شرکت گاز استان خراسان جنوبی

شرکت های واجد شرایط می توانند جهت دریافت اسناد، همراه با معرفی نامه کتبی با ذکر دقیق موضوع مناقصه و همچنین ارائه کپی برابر با اصل شده گواهینامه صلاحیت پیمانکاری مرتبط در رشته تأسیسات و تجهیزات و یا رشته نفت و گاز به آدرس مندرج در متن آگهی مراجعه و اسناد ارزیابی کیفی و همچنین اسناد مناقصه را به طور همزمان دریافت نمایند. پیشنهادهای مناقصه گرانی که حداقل امتیاز قابل قبول در ارزیابی کیفی را کسب نمایند در زمان ذکر شده مفتوح خواهد شد.

این آگهی در سسایت های www.shana.ir، www.bpi.ir، www.nigc-skgc.ir قابل رؤیت می باشد.

روابط عمومی شرکت گاز استان خراسان جنوبی

بیمه پاسارگاد

بیمه پاسارگاد

برگزاری مجمع عمومی عادی سالانه صاحبان سهام برای عملکرد سال ۱۳۹۳

سود بیمه پاسارگاد به ازای هر سهم ۵۲۹/۲۰ ریال

جمهوری اسلامی ایران منتشر شده است، بیمه پاسارگاد در هفتمین سال فعالیت خود (۱۳۹۲) در بین ۲۵ شرکت فعال به لحاظ تعداد شعب و نمایندگان عمومی بعد از شرکت های بیمه ایران و آسیا، رتبه سوم و به لحاظ تعداد نمایندگان فروش بیمه های عمر، رتبه اول را کسب نموده است.

اقدامات انجام شده در حوزه فناوری اطلاعات

- اهم اقدامات انجام شده در بخش فناوری اطلاعات طی سال ۱۳۹۳ به شرح زیر می باشد:
- راه اندازی کامل نرم افزار جامع بیمه گری فنپا در کلیه رشته های بیمه ای به استثناء بیمه های عمر و تامین آتیه؛
- ارتقا و بروزرسانی مرکز داده ها (Data Center)؛
- طراحی و راه اندازی نرم افزار جامع بیمه عمر و تامین آتیه توسط بخش IT شرکت بیمه پاسارگاد؛
- راه اندازی سیستم ارسال اطلاعات به سامانه نظارت و هدایت الکترونیکی بیمه (سنتهاب).

بیمه پاسارگاد، بیمه برتر از نظر رشد سریع

شرکت بیمه پاسارگاد در هفدهمین سال تدوین فهرست شرکت های برتر که توسط سازمان مدیریت صنعتی برای عملکرد سال ۱۳۹۲ شرکت های بزرگ ایران صورت گرفت، با ۳۰ پله صعود، رتبه ۱۳۴ را کسب نمود.

اهداف کمی و رنوس برنامه ها در سال ۱۳۹۴

دستیابی به تولید حداقل ۱۰۳۵۹ میلیارد ریال حق بیمه در سال ۱۳۹۴ در انواع رشته های بیمه زندگی و غیر زندگی با تاکید بر طراحی و عرضه محصولات جدید بیمه ای و ورود به بازارهای جدید، افزایش ظرفیت و ارتقای کیفیت خدمات شعبه های فعلی و رسیدن به حداقل ۷۸ شعبه فعال، اعطای نمایندگی به ۷۷۰ نماینده جدید فروش بیمه های عمر و تامین آتیه در تهران و شهرستان ها، برگزاری دوره های آموزشی برای همکاران، نمایندگان و بازاریابان حداقل به میزان ۲۲۰۰۰ نفر ساعت، ایجاد تنوع بیشتر و افزایش حجم سرمایه گذاری های شرکت و خرید دارایی های ثابت مورد نیاز حداقل به مبلغ ۱۰۰ میلیارد ریال در چارچوب آیین نامه های مربوط، تکمیل طرح توجیهی افزایش سرمایه و اخذ مجوز از بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس و اوراق بهادار و همچنین برگزاری مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام به منظور بررسی و تصویب افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۱۱۳۴۰۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۴۰۸۲۴۰۰۰ میلیارد ریال معادل ۲۶۰ درصد سرمایه فعلی طی دو مرحله در سال های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵، همچنین توسعه و تکمیل و ارتقا، سیستم های عملیاتی و اطلاعاتی شرکت با همکاری شرکت فنپا و کارشناسان ذی ربط از اهداف کمی و رنوس برنامه های شرکت در سال ۱۳۹۴ اعلام شد.

شرکت بیمه پاسارگاد(سهامی عام)			
صورت سود و زیان			
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۹۳			
پادداشت	۱۳۹۳/۱۲/۲۹	۱۳۹۲/۱۲/۲۹	(تجدید ارائه شده)
ریال	ریال	ریال	
۲۹	۷,۱۶۱,۹۷۷,۸۱۲,۴۸۵	۵,۰۶۸,۰۹۲,۷۸۱,۱۴۱	حق بیمه صادره
۱۹	(۲,۴۲۲,۰۰۸,۶۵۸,۳۶۹)	(۱,۳۵۴,۸۵۸,۵۴۹,۳۴۶)	کاهش (افزایش) ذخایر حق بیمه
۲۹	(۱۴,۹۳۳,۴۹۵,۹۲۶)	(۳,۶۱۹,۹۱۳,۳۰۶)	کاهش (افزایش) ذخایر حق بیمه سالیهای آتی
	۴,۷۳۴,۹۵۵,۶۵۸,۳۰۰	۳,۶۶۶,۳۱۵,۰۹۵,۵۲۱	در آمد حق بیمه
۳۰	۲,۰۱۳,۲۴۴,۴۴۶,۹۸۹	۱,۴۴۷,۶۶۸,۴۷۲,۳۲۵	حق بیمه انکتابی واگذاری
۱۹	(۹۱۶,۳۳۱,۶۸۵,۶۱۶)	(۴۸۳,۷۱۱,۲۰۸,۹۵۷)	کاهش (افزایش) ذخیره حق بیمه انکتابی واگذاری
۳۰	(۸,۹۵۰,۵۰۲,۸۱۲)	(۸,۹۵۰,۵۰۲,۸۱۲)	کاهش (افزایش) ذخیره حق بیمه انکتابی واگذاری سالیهای آتی
	هزینه حق بیمه انکتابی واگذاری	(۱۰,۸۷۰,۸۲۳,۵۸۰,۵۶۱)	
	۳,۶۲۷,۸۷۳,۳۹۹,۷۲۹	۲,۷۲۰,۴۶۷,۸۱۵,۴۸۸	درآمد حق بیمه سهم نگهداری
۳۱	۲,۶۷۰,۸۸۰,۷۴۵,۰۱۶	۱,۸۸۸,۶۱۵,۵۸۲,۴۷۴	خسارت پرداختی
۲۰	۲,۲۰۰,۰۹۷,۸۸۶,۳۰۵	۶۸۳,۴۴۸,۰۶۹,۵۹۲	افزایش (کاهش) ذخایر خسارت
	(۲,۸۷۲,۸۹۰,۵۳۱,۳۲۱)	(۲,۵۷۲,۰۶۳,۵۵۲,۰۶۶)	هزینه خسارت
۳۲	۶,۲۰۰,۵۳۳,۸۴۹,۳۲۱	۴۷۵,۹۷۶,۵۰۵,۳۷۲	خسارت دریافتی از بیمه گران انکتابی
۲۰	۶,۸۳۶,۳۵۵,۸۲۲	۱۲۳,۶۲۱,۱۱۶,۰۰۱	افزایش (کاهش) ذخیره خسارت معوق بیمه انکتابی واگذاری
	خسارت سهم بیمه گران انکتابی	۶۰۸,۸۹۰,۲۰۵,۱۴۳	
	هزینه خسارت سهم نگهداری	(۲,۲۶۴,۰۰۰,۳۲۶,۱۷۸)	
۳۳	(۸۴۲,۶۲۴,۳۶۹,۷۰۹)	(۶۰۸,۰۹۳,۳۹۳,۰۷۸)	هزینه کارمزد و کارمزد منافع
۳۴	۲۷۸,۶۶۶,۳۴۶,۵۳۸	۲۵۲,۷۳۴,۵۷۵,۷۵۷	درآمد کارمزد و کارمزد منافع انکتابی
	هزینه کارمزد و کارمزد منافع سهم نگهداری	(۳۵۳,۳۵۷,۸۱۷,۳۲۱)	
۲۱	(۱۸۵,۷۵۹,۰۸۶,۶۳۶)	(۱۲۵,۹۰۶,۷۳۹,۵۷۳)	(افزایش) کاهش سایر ذخائر فنی
۳۵	(۹۳,۵۰۹,۱۳۸,۱۳۸)	(۶۸,۴۴۰,۱۵۱,۰۵۱)	هزینه سهم صندوق تامین خسارتهای بدنی
۳۶	(۲۶۹,۵۳۰,۳۹۴,۹۸۲)	(۲۹۴,۹۱۲,۴۱۷,۳۱۱)	سایر درآمدها و هزینه های بیمه ای
	خالص سایر هزینه های بیمه ای	(۵۴۸,۷۹۸,۶۱۹,۷۵۶)	
۳۷	۵۸۳,۸۹۸,۸۰۱,۷۱۵	۳۸۷,۲۳۱,۱۸۰,۴۵۳	درآمد سرمایه گذاری از محل ذخائر فنی
	سود ناخالص فعالیت بیمه ای	۸۴۵,۰۱۶,۳۳۲,۳۳۹	
۳۷	۲۵۵,۵۱۸,۶۶۸,۵۹۸	۲۴۵,۴۹۲,۸۵۹,۱۸۱	درآمد سرمایه گذاری از محل سایر منابع
۳۸	(۵۱۷,۵۵۲,۷۸۵,۳۹۸)	(۳۶۵,۹۶۷,۴۴۴,۸۸۳)	هزینه های اداری، عمومی پرسنلی
	سود عملیاتی	۶۰۳,۱۸۲,۲۱۵,۶۳۹	
۳۹	(۳۰۷۱,۷۴۷,۰۰۸)	(۲۵۷,۸۷۹,۸۴۱,۸۰۰)	سایر درآمدها و هزینه های غیربیمه ای
	سود خالص قبل از کسر مالیات	۶۰۰,۱۱۰,۴۶۸,۶۳۱	
۱۸	-	-	مالیات
	سود خالص سال	۶۰۰,۱۱۰,۴۶۸,۶۳۱	
	سود خالص هر سهم	۵۲۹,۲۰	

صورت سود نقدی برای هر سهم تخصیص یافت. عملکرد بیمه پاسارگاد درسال مالی ۱۳۹۳ گزارش هیات مدیره از عملکرد بیمه پاسارگاد نشان می دهد، در سال مالی ۱۳۹۳ بیمه پاسارگاد با صدور بیش از یک میلیون و ۱۶۸ هزار فقره بیمه نامه و قبول ۹۶ فقره پیشنهاد واگذاری انکتابی، نزدیک به ۷٫۱۶۱ میلیارد ریال حق بیمه تولید کرد که این رقم نسبت به سال قبل ۴۱/۳ درصد افزایش دارد. بدین ترتیب سهم حق بیمه، بیمه پاسارگاد در بازار از حدود ۳ درصد در سال ۱۳۹۲ به حدود ۳/۴ درصد در سال ۱۳۹۳ افزایش یافته است.

ترکیب پرتفوی بیمه پاسارگاد، از سهم ۴۲/۴ درصد بیمه های اتومبیل، ۴۵/۴ درصد بیمه های اشخاص، ۲/۸ درصد بیمه آتش سوزی، ۱/۹ درصد بیمه باربری، ۴/۸ درصد بیمه های مسئولیت و ۲/۷ درصد بیمه های مهندسی، انرژی و سایر حکایت دارد. بیمه پاسارگاد در دوره یاد شده بیش از ۲٫۶۷۰ میلیارد ریال خسارت پرداخت کرده است، آمارها نشان می دهد ضریب خسارت شرکت نیز (بدون احتساب بیمه های عمر و تامین آتیه) در سال ۱۳۹۳ حدود ۶۷/۷ درصد بوده است. این در حالی است که به استناد سالنامه آماری سال ۱۳۹۲ صنعت بیمه که توسط بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران منتشر شده، ضریب خسارت بازار بیمه کشور در سال مذکور برای بیمه های غیرزندگی، معادل ۹۰/۲۹ درصد می باشد.

مجمع عمومی عادی سالانه بیمه پاسارگاد تصویب کرد تا مبلغ ۳۹۶,۹۰۰ میلیون ریال سود تقسیم شود. از دیگر مصوبات مجمع تعیین مؤسسه حسابرسی رایمند و همکاران به عنوان بازرس اصلی و مؤسسه حسابرسی ایران مشهود به عنوان بازرس علی البدل و انتخاب روزنامه اطلاعات به عنوان روزنامه کثیرالانتشار شرکت بود. همچنین بر اساس عملکرد سال مالی ۱۳۹۳ و صورت های مالی ارایه شده، عایدی هر سهم (EPS) ۵۲۹/۲۰ ریال تعیین شد که مبلغ ۳۵۰ ریال آن به

ترکیب پرتفوی بیمه پاسارگاد و مقایسه آن با عملکرد کل بازار بیمه کشور		
رشته های بیمه	سهم هر رشته نسبت به تولید مستقیم	
	بازار در ۱۱ ماهه سال ۱۳۹۳	شرکت در سال ۱۳۹۳
آتش سوزی	۴/۳	۲/۸
بدنه اتومبیل	۶/۶	۴/۴
شخص ثالث و حوادث سرنشین	۴۷/۵	۳۸
باربری	۱	۱/۹
مهندسی، انرژی و سایر بیمه های اموال	۳/۹	۲/۷
مسئولیت	۵/۷	۴/۸
* اشخاص	۳۱	۴۵/۴
جمع	۱۰۰	۱۰۰

* سهم بیمه های زندگی در بازار بیمه کشور در ۱۱ ماهه سال ۱۳۹۳ که در جدول فوق جزء بیمه های اشخاص منظور شده است، حدود ۹/۵ درصد می باشد، درحالی که این نسبت در تولید بیمه پاسارگاد برای سال مورد گزارش، معادل ۳۱ درصد است.

رشد ۴۱/۳ درصدی پرتفوی و ترکیب همگون آن، ضریب خسارت مناسب، مدیریت آگاهانه بر ترکیب پرتفوی بیمه ای شرکت از طریق حضور در بازارهای جدید، بررسی ریسک های پیشنهادی و قبول آن ها براساس اصول بیمه گری و مدیریت ریسک، بازنگری در قراردادهای انکتابی به منظور افزایش ظرفیت نگهداری از یک طرف و رعایت صرفه و صلاح شرکت از طرف دیگر، آموزش و جذب ۳۶۸ نماینده عمومی و فروش بیمه های عمر و تامین آتیه، برگزاری بیش از ۱۱۴۰۰۰ نفر ساعت دوره های آموزش عمومی و تخصصی برای همکاران و نمایندگان شرکت، انجام مرحله سوم افزایش سرمایه و ثبت سرمایه به میزان ۱٫۱۳۴ میلیارد ریال و تهیه گزارش توجیهی افزایش سرمایه از مبلغ ۱٫۱۳۴۰۰۰ میلیون ریال به مبلغ ۴۰۸۲۴۰۰۰ میلیون ریال معادل ۲۶۰ درصد سرمایه فعلی، عملکرد بسیار شفاف بیمه پاسارگاد و رضایت سهامداران این شرکت را تأیید کرد. این مهم از طریق حضور مؤثر در بخش های مختلف بیمه های زندگی و غیرزندگی با اتکا به توان فنی شرکت و رعایت اصول بیمه گری در انتخاب ریسک، کوشش برای گسترش بیمه های اشخاص

حفظ منافع بیمه گذاران، پرهیز از سوداگری در سرمایه گذاری ها، استفاده مطلوب از ظرفیت های سرمایه گذاری درگروه مالی پاسارگاد، کسب سود متعارف با حداقل ریسک ممکن و حفظ منافع سهامداران از اولویت های بیمه پاسارگاد در امر سرمایه گذاری است که بر اساس آیین نامه شماره ۶۰ شورای عالی بیمه صورت می گیرد.

ترکیب سرمایه گذاری ها در پایان سال ۱۳۹۳ (مبالغ به میلیون ریال)					
شرح	سال ۱۳۹۲		سال ۱۳۹۳		تفاوت نسبت به سال قبل درصد
	مبلغ	درصد	مبلغ	درصد	
سپرده های بانکی – ریالی	۲,۱۱۶,۴۰۰	۵۲	۳,۰۵۲,۱۰۰	۴۹/۴	۴۴/۲
سپرده های بانکی – ارزی	۴۶۲,۱۰۶	۱۱/۳	۴۸۶,۷۴۲	۷/۹	۵/۳
سهام شرکت های بورسی	۳۷۳,۵۰۵	۱۲/۴	۵۷۷,۸۲۳	۹/۴	۱۴/۳
سهام شرکت های غیربورسی	۳۲۶,۱۴۷	۸	۴۳۸,۲۵۵	۷/۱	۳۴/۳
سایر سرمایه گذاری ها	۶۶۱,۹۳۸	۱۶/۳	۱,۶۱۵,۲۲۰	۲۶/۲	۱۴۴
جمع	۴,۰۷۱,۹۶۷	۱۰۰	۵,۱۳۸,۰۱۷	۱۰۰	۵۱/۵

شرکت بیمه پاسارگاد(سهامی عام)					
توازننامه					
در تاریخ ۲۹ اسفند ماه ۱۳۹۳					
دارایی ها	پادداشت	۱۳۹۳/۱۲/۲۹	(تجدید ارائه شده)	بدهی ها و حقوق صاحبان سهام	پادداشت
ریال	ریال	ریال	ریال	ریال	ریال
موجودی نقد	۴	۱۵۸,۸۲۹,۸۲۴,۷۹۶	۷۳,۴۲۸,۳۱۸,۲۲۵	بدهی به بیمه گذاران و نمایندگان	۱۴
سرمایه گذاری های کوتاه مدت	۵	۲,۵۷۹,۵۰۴,۷۷۲,۹۶۲	۱,۰۸۹,۴۲۲,۰۸۵,۳۰۴	بدهی به بیمه گران و بیمه گران انکتابی	۱۵
مطالبات از بیمه گذاران و نمایندگان	۶	۱,۱۷۶,۳۸۳,۱۷۲,۳۳۳	۵۹۹,۳۸۵,۷۷۰,۰۶۷	سایر حساب ها و اسناد پرداختنی	۱۶
مطالبات از بیمه گران و بیمه گران انکتابی	۷	۳۵۰,۷۸۵,۱۱۸,۸۶۲	۵۴,۱۱۵,۰۰۵,۱۰۴	سود سهام پرداختنی	۱۷
سایر حسابها و اسناد دریافتنی	۸	۳۴۸,۳۸۳,۹۴۷,۰۸۹	۱۸۴,۹۳۵,۲۴۰,۳۵۸	ذخیره مالیات بر درآمد	۱۸
سهم بیمه گران انکتابی از ذخایر فنی	۹	۲,۵۴۴,۳۶۴,۸۹۰,۶۱۲	۱,۶۲۱,۲۹۶,۸۹۹,۱۷۴	ذخایر حق بیمه	۱۹
مطالبات بلندمدت	۱۰	۲۱۹,۱۷۸,۸۹۰,۰۲۶	۱۳۳,۶۲۱,۸۹۲,۹۹۵	ذخیره خسارت معوق	۲۰
سرمایه گذاری های بلند مدت	۱۱	۳,۵۹۰,۶۳۳,۳۰۹,۷۱۳	۲,۹۸۲,۵۴۸,۸۵۶,۶۴۳	ذخیره ریسک های منقضى نشده	۲۱
دارایی های ثابت مشهود	۱۲	۱,۱۴۴,۴۲۲,۲۵۶,۸۰۳	۷۰۶,۵۸۱,۷۷۱,۷۲۳	سایر ذخایر فنی	۲۲
دارایی های نامشهود	۱۳	۹۱,۶۹۴,۹۰۷,۰۲۶	۳۵,۷۷۲,۵۹۷,۹۴۳	حق بیمه سال های آتی	۲۳
				ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۲۴
				جمع بدهی ها	
				حقوق صاحبان سهام:	
				سرمایه (۱,۱۳۴,۰۰۰,۰۰۰) سهم یک هزار ریالی تمام پرداخت شده	۲۵
				اندوخته قانونی	۲۶
				اندوخته سرمایه ای	۲۷
				اندوخته افزایش سرمایه	۲۸
				سود (زیان) انباشته	
				جمع حقوق صاحبان سهام	
جمع دارایی ها		۱۱,۹۱۰,۴۷۴,۴۸۴,۳۸۲	۷,۴۸۱,۰۰۵,۳۸۷,۵۳۶	جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سهام	

ترحیم

افسانه حیات دو روزی نبود بیش آن هم کلیم با تو یگویم چه سان گذشت یک روز صرف بستن دل شد به این و آن روز دگر به کندن دل زین و آن گذشت
با نهایت تأسف، در گذشت **بانو پروین دخت می‌کیش** را به اطلاع اقوام، دوستان و آشنایان می‌رساند. به همین منظور مراسم یادبودی در روز پنجشنبه مورخ ۱۴/۳/۹۴ ساعت ۱۷ الی ۱۸/۳۰ در هتل سیمرغ تهران واقع در خیابان ولیعصر (عج)، پایین‌تر از پارک ساعی برگزار می‌گردد.
از طرف خانواده‌های: سه‌هی کیش، بنی‌هاشمی جمارانی و سایر وابستگان

باز گشت همگان به سوی اوست

با نهایت تأسف و تأثر در گذشت همسری مهربان و مادری فداکار

خانم فاطمه کبری محمدی فرد

را به اطلاع بستگان، دوستان، آشنایان و همشهریان عزیز بیر جندی می‌رساند.

مجلس ختم آن مرحومه روز جمعه ۱۵/۳/۹۴ از ساعت ۱۷ الی ۱۸:۳۰ در مسجدالرضا علیه‌السلام واقع در میدان نیلوفر برگزار می‌گردد.

حضور شما سروران بزرگوار موجب شادی روح آن مرحومه و تسلی خاطر بازماندگان می‌باشد.

دکتر محمدرضا، بهناز و مهندس بهراد بهینیا

باز گشت همه به سوی اوست

با نهایت تأسف و تأثر در گذشت شادروان **حاج عباس روح زنده** را به اطلاع اقوام، دوستان و همشهریان محترم می‌رساند.

مراسم ترحیم آن مرحوم روز پنجشنبه ۱۴/۳/۹۴ از ساعت ۴ تا ۵/۳ بعدازظهر در مسجد نور شبستری‌ها واقع در میدان دکتر فاطمی برگزار می‌گردد.
حضور شما سروران گرامی موجب شادی روح آن مرحوم و تسلای خاطر بازماندگان خواهد بود.

خانواده‌های: روح زنده – دلجو – فتح‌الهی – بهره‌مندی – طیوری – واقتی – صابری – پاسدار و سایر وابستگان سببی و نسبی.

اناالله

انا الله و انا الیه راجعون
فلک آخر ربودی تو، گل فرزانه ما را

به خاموشی سپردی، محفل و کاشانه ما را
ندانم از چه رو کردی، شغل خویش گل چیدن
گل ما چیدی و بر هم زدی گلخانه ما را
با نهایت تأسف و تأثر در گذشت جان‌گداز **دکتر سید حسین محتجایی** را به اطلاع کلیه اقوام و دوستان محترم می‌رساند.

به همین مناسبت مجلس ختم آن مرحوم در روز پنجشنبه مورخ ۱۴/۳/۹۴ از ساعت ۱۸ الی ۱۹/۳۰ در مسجدجبه شهرک غرب، روبروی مرکز تجاری میلاد نور برگزار می‌گردد.

از طرف: پدر، مادر، همسر، تنها فرزند، برادران و خواهران

خانواده‌های: محتجایی، خجسته، ربیعی، تبریزیان، میرجوادی، مهر فرد، کریمی، ابراهیمی، زندی، صادقی و کلیه خانواده‌های وابسته

اناالله و انا الیه راجعون

باانده‌فراوان در گذشت ناگهانی جوان **ناکام سیدعلی سعادت**، فرزند آقای دکتر سید مسعود سعادت را به اطلاع بستگان، دوستان و آشنایان می‌رساند.

مراسم خاکسپاری ساعت ۱۰ صبح روز سه‌شنبه ۱۳۹۴/۰۳/۱۲ از محل سالن تشییع بهشت زهرا برگزار می‌گردد. وسیله ایاب و ذهاب رأس ساعت ۹ صبح، مقابل بیمارستان آبان آماده حرکت می‌باشد
ضمناً مراسم ترحیم روز پنجشنبه ۱۴/۰۳/۱۳۹۴ از ساعت ۱۵/۱۵ الی ۱۶/۴۵ در مسجدالرضاع) واقع در خیابان آپادانا، میدان نیلوفر منعقد میگردد.

خانواده‌های دکتر سعادت و مهندس مدبر و سایر وابستگان

با نهایت تأسف و تأثر و

قلبی آکنده از غم و اندوه در گذشت مرحوم مغفور **زنده یاد سید فیروز مهدوی** بزرگ خاندان مهدوی، دبیر بازنشسته آموزش و پرورش و شهردار اسبق خلخال، فرزند مرحوم **حاج سیدنجات مهدوی**، پدر

گرامی اینجانبان: مهدی، محمدحسین و دختران داغدارش، برادر گرامی آقایان: بهروز، بهزاد، جمال، ریاض‌الدین و تنها خواهر داغدارش، پدر خانم آقایان: رضا صولتی، فرزند پرند، محبوب‌احمدی، پدر بزرگ آبتین قاسم‌زاده را به اطلاع کلیه دوستان و آشنایان محترم می‌رساند.

مجلس یادبود آن مرحوم روز جمعه مورخه ۱۵/۳/۹۴ از ساعت ۱۷ تا ۱۸/۳ در مسجد «نور» واقع در میدان فاطمی تهران منعقد می‌گردد.

حضور آشنایان و سروران گرانقدر مقیم مرکز در این مجلس موجب شادی روح آن مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود. ضمناً مجلس زنانه همزمان در همان مسجد برگزار می‌گردد.

از طرف خانواده‌های: مهدوی، فتح‌الله‌زاده و سایر منسوبین

او و نام نیک اوست که می‌ماند و باقی همه هیچ
باقلی آکنده از اندوه و تأثر در گذشت بانوی اندیشمند و فرهیخته **خانم سهیلا بسکی** خدمتگزار مردم، نویسنده و مترجم، مدرس دانشگاه و مدیر مسئول مجلهٔ معمار را به ملت بزرگ ایران، جامعه فرهنگی مطبوعاتی دانشگاهی، خانواده و بازماندگان وزین مجله دوستان و آشنایان، خوانندگان و همکاران در مجله معمار، اساتید، شاگردان و خصوصاً هم دوره‌های هایش فارغ‌التحصیلان مدرسه عالی گیلان تسلیت عرض می‌نمائیم.

روز و محل مراسم یادبود و بزرگداشت آن مرحومه متعاقباً اطلاع‌رسانی خواهد شد.

خانواده‌های: بسکی، امیر رحیمی اساتید و انجمن فارغ‌التحصیلان مدرسه عالی مدیریت گیلان (لاهیجان)

اناالله و انا الیه راجعون

اناالله و انا الیه راجعون

در گذشت **استاد دکتر جلال‌الدین عصار** بزرگ خاندان عصار فرزند حجت‌الاسلام حاج سید هاشم عصار را با اطلاع عموم علاقمندان و جامعه‌بزرگ پزشکی می‌رساند نامبرده در سال ۱۲۹۲ در تهران بدنیا آمد دوره ابتدایی را در دبستان سعادت دوره متوسطه را در دبیرستان تدین گذراند او جزء نخستین دانشجویان پزشکی دانشگاه تهران بود در سال ۱۳۲۹ برای ادامه تحصیل به فرانسه رفت و دوره تخصصی اطفال را در این کشور به اتمام رساند در سال ۱۳۳۲ پس از بازگشت به ایران به سمت مدیر کل بهداری استان فارس مشغول به کار شد پس از چندی جهت ادامه تحصیل در رشته بهداشت وارد دانشگاه هاروارد آمریکا شد پس از مراجعت در سال ۱۳۴۲ به سمت مدیر کل بهداری استان کرمانشاه منصوب و در طول خدمت در این استان دانشکده بهیاری را پایه‌گذاری نمود در سال ۱۳۴۷ برای دوره فلوشیپ زنان به انگلستان رفت و پس از مراجعت راهاندازی زایشگاه شیر و خورشید در شهر کاشان را به عهده گرفت او پس از بازنشستگی به آمریکا مهاجرت و در بیمارستان‌های آلتونا و مرسر مشغول به کار شد از جمله تالیفات ایشان می‌توان مراقبت‌های دوران حاملگی –نیروی شهوانی –راز یک صدسال زیستن –سرطان پستان –شاهنامه تغذیه – چاقی و درمان چاقی – داستان بیژن و منیژه – خروپ و درمان آن – دیابت –تغذیه درست و درمان بدون دارو –آرتروز و آخرین تألیف ایشان سلامت مغز و جلوگیری از بیماری‌های مغز در دوران پیری. نامبرده در روز پنج‌شنبه مورخ ۱۴/۳/۹۴ در آمریکا دارفانی را وداع گفت. روحش شاد و یادش گرامی باد.

بهروز عصار

اناالله و انا الیه راجعون

آگهی تغییرات شرکت زیست تجهیز پویش سهامی خاص
به شماره ثبت ۲۲۸۶۳۲ و شناسه ملی ۱۰۱۴۶۹۷۹۴۶
به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۳/۰۸/۱۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
۱-آقای فتح‌الله زرگری با شماره ملی ۰۰۲۵۲۸۴۶۹۰ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
۲-عنوان اعضای هیئت مدیره زرگری با شماره ملی ۰۰۲۵۲۸۴۶۹۰ به سمت رئیس و عضو هیئت مدیره و آقای حمیدرضا شبخی با شماره ملی ۰۵۸۲۰۳۲۹۷۲ به سمت رئیس و عضو هیئت مدیره و آقایان امیرابراهیم زرگری با شماره ملی ۰۰۲۲۸۱۵۷۱۰۶ و علیرضا زرگری با شماره ملی ۰۰۲۰۸۰۳۳۹۸ به عنوان اعضای هیئت مدیره برای مدت دو سال تعیین گردیدند.
کلیه اسناد و اوراق بهادار و تعهدات شرکت از قبیل چک، سفته، بروات، قراردادها و عقود اسلامی با امضاء مدیرعامل و یکی از اعضای هیئت مدیره متفقاً همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد.
خانم مینا مومنی با شماره ملی ۰۰۴۱۰۶۳۱۶۷ به عنوان بازرس اصلی و آقای محمد دوزانی با شماره ملی ۱۳۴۹۷۲۳۲۸۰ به عنوان بازرس علی‌البدل شرکت برای مدت یک سال انتخاب شدند.
ترازنامه و حساب سود و زیان سال م ۹۲ به تصویب رسید.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری تهران

آگهی تغییرات شرکت ایجاد کاران مهر سهامی خاص
به شماره ثبت ۱۳۳۳۶۰۰۱۳۲۷۰۴۶
به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۰۹ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
اعضا هیئت مدیره برای مدت دو سال به شرح ذیل انتخاب شدند:
آقایان: پرویز نظری کیم ۰۲۲۵۶۳۳۵۳۶، اسماعیل درگاهی کیم ۱۴۶۱۱۹۹۲۳۳، ضیاءالدین مصومی، منتهدلو کیم ۱۶۲۱۵۸۷۱۶۹، عباس درکی ۵۰۹۰۹۵۱۳۳۳ و محمد علی ارجمندی کیم ۴۸۴۸۵۵۳۲۴۴
ضمناً آقایان: پرویز نظری به سمت رئیس هیئتمدیره و اسماعیل درگاهی به سمت نایب رئیس هیئتمدیره و محمد علی ارجمندی به عنوان مدیرعامل شرکت برای مدت دو سال تعیین شدند.
امضاء کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهدات از جمله چک، سفته، برات و اسناد و اوراق رسمی و یا عادی تعهدآور با امضاء، تأیث مدیرعامل و یکی از اعضاء هیئت مدیره همراه با مهر شرکت و اوراق عادی و مراسلات با امضاء مدیرعامل همراه با مهر شرکت معتبر است.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری تهران

سومین سالگرد آزاده و

جانباز شادروان **سرهنگ محمّد صالح و هفتمین سالگرد مشهدی محبّت علی صالح** را گرامی می‌داریم.

از طرف خواهران و برادران

تسلیت

خاندان محترم
روانشاد سیدنصراله (وحید) حجازی

در گذشت ناپهنگام شادروان **سیدنصراله (وحید) حجازی** (معاونت سابق سازمان آگهی‌ها) بسی سخت بر ما خواهد گذشت و لحظه لحظه‌های با او بودن هرگز از یادمان نخواهد رفت. باقلبی آکنده‌از درد و اندوه فقدان همکار، دوست، برادر و همراه روزهای تلخ و شیرینمان، عزیز از دست رفته را تسلیت گفته و همراه با بازماندگان گرانقدر به سوگ می‌نشینیم.

خانم‌ها: احمدی –اسکندری –اقبالی –بازخو– بیگی –پور مسگری –تو کلی –حسینی –حافظی –درویش پور –رجبی –سرافراز –سعیدی –سیری –شجاعی –شریفی –صمدپور –غفاری –عباسی –علیپور –عبدی –عودباشی –فرج پور –فریدی –گیتی بین –لطفی –محمدی –مشکانی –محمدیان –معماری –نباتی –نقبایی –ورودی –هما یونی –یوسفی آقایان: سرشار –نفیسی –قاسمی –حبیب اسماعیلی –آهنگری –رضانی –پاشایی –علیزاده –بنی‌الحسینی –نوری –مدنی –فشمی –علاءالدین حسینی –سهراب صومعه‌نشین –ایپکچی –صفایی –باطبی –مجاوری –ظریفی –میر میری اختری –شهریار –انصیری –رهبیری –هژبری –مؤمن‌زاده –الله یار –بیوند –بهزاد محمدی –رزاقی –احمدی نیا –بابویی –محسنی –قیصری –قرافی –روحی –صالحی –یگانگی –معصومی –امانی –شاهمردادی –قراخلو –نریمانی –هراتی –غفاریان –مهراندیش –منصوری پارسا –مر قنصی پور –مر قنصی هاشمی –فرحزادی –حاجیلی –عرشی –دوگاهواره –فرجی

خاندان محترم صدیقی
در گذشت مادر ارجمندتان را صمیمانه تسلیت عرض نموده و خود را در غم بزرگ شما شریک می‌دانیم.از خداوند متعال برای آن روان شاد طلب مغفرت و برای همه بازماندگان محترم صبر و بردباری مسئلت داریم.
هیات مدیره و کارکنان گروه صنعتی موکت همدان

همکار عزیز،
جناب آقای مهندس بهنام نقیب‌زاده
در گذشت مادر گرامی‌تان را تسلیت گفته، خود را در این غم شریک می‌دانیم.

مهندسین مشاور بندآب

اناالله و انا الیه راجعون

آگهی تغییرات شرکت ایجاد کاران مهر سهامی خاص
به شماره ثبت ۱۳۰۵۶۶ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۳۸۶۲۴
به استناد صورتجلسه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۰۹ ذیل اتخاذ شد:
تعداد اعضای هیئت مدیره از ۳ به ۵ نفر افزایش یافت و ماده مربوطه در اساسنامه اصلاح شد.
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری تهران

آگهی تغییرات شرکت مهندسی بتن سازان مهر سهامی خاص
به شماره ثبت ۱۳۹۲۰۷ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۸۲۳۷۲۸
به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۳/۰۱/۰۸ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
آقای مجید انصاری فرد ش م ۲۲۲۹۴۶۱۵۹ به سمت رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل آقای شراگرامی انصاری فرد ش م ۰۰۵۰۶۴۹۲۲۶ به سمت نایب رئیس هیئت مدیره کلیه اسناد و اوراق بهادار یا تعهدآور شرکت از قبیل چک، سفته، بروات و قراردادها با امضای مدیرعامل و یکی دیگر از اعضای هیئت مدیره همراه با مهر شرکت و سایر نامه‌های اداری با امضای مدیرعامل به تنهایی همراه با مهر شرکت، معتبر می‌باشد.
در غیاب مدیرعامل شرکت، امضای رئیس هیئت مدیره یا نایب رئیس هیئت مدیره جایگزین امضای مدیرعامل خواهد بود.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری تهران

فقط خدایم ماند

خانواده محترم حجازی
در گذشت همکار صدیق و زحمتکش سازمان آگهی‌های مؤسسه اطلاعات، **سیدنصرالله حجازی** را صمیمانه تسلیت گفته، برای آن مرحوم غفران و رحمت الهی و برای عموم بازماندگان و دوستان صبر و اجر مسئلت داریم.

دوستان و همکاران آن مرحوم: وبژگان، بنی‌الحسینی، قبطی، نرجه، قاسی، ابی، بردبار، قهرمانی، نفیسی، کرابی

باز گشت همه بسوی خداست
جناب آقایان حاج سیدهادی و حاج سید حمید موسوی آل طعنه
با نهایت تأسف و تأثر در گذشت شادروان **آقای حاج سید عبدالمهدی موسوی آل طعنه** پدر گرامی‌تان، که خیریی مخلص در همه عرصه‌ها نقش آفرین بود را تسلیت عرض نموده، رحمت واسعه الهی برای آن مرحوم و صبر، شکیبایی و سلامتی را برای شما و سایر بازماندگان محترم از درگاه ایزدمنان مسئلت می‌نمایم.

جلال طهرانی

جناب آقای دکتر غلامعلی بسکی
آقای مهندس رضا امیر رحیمی
خانواده محترم بسکی
و فارغ‌التحصیلان مدیریت گیلان
در گذشت بانوی اندیشمند **خانم سهیلا بسکی** را به ملت شریف ایران، خانواده محترم، جامعه فرهنگی ادبی، مدیران، خوانندگان و همکاران مجله وزین معمار و اساتید و هم‌دوره‌ایی هایش تسلیت عرض می‌نمائیم. برای جنابعالی و بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.

شرکت وند شیمی ساختمان

همکار محترم
سر کار خانم دکتر مریم سعادت حسینی
با نهایت تأسف و تأثر در گذشت برادرزاده عزیزتان را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض نموده، از خداوند عزیزتان برای آن عزیز از دست رفته رحمت واسعه و برای بازماندگان ارجمند صبر و شکیبایی مسئلت داریم.
هیئت مدیره – پزشکان و پرسنل بیمارستان مدائن

همکار محترم
سر کار خانم دکتر سعادت حسینی
جناب آقای دکتر مسعود سعادت حسینی
با اندوه فراوان ضایعه در گذشت تأسف‌بار برادرزاده عزیزتان را به شما و وابستگان ارجمند تسلیت عرض می‌نمائیم.

گروه بیهوشی بیمارستان مدائن

همکار محترم سر کار خانم دکتر سعادت
با نهایت تأسف و تأثر مصیبت وارده را به شما و خانواده محترم صمیمانه تسلیت عرض نموده و از خداوند یکتا برای آن مرحوم طلب آموزش و علودر جات و برای بازماندگان محترم طول عمر و صبر و شکیبایی مسئلت داریم.

دوست عزیز جناب استاد دکتر محمدرضا بهینیا
مصیبت وارده را تسلیت می‌گوئیم ما را در غم بزرگتان شریک بدانید.

دکتر محمود جلالیان و خانواده، محموداحتشام و خانواده، محسن احتشام و خانواده

خاندان محترم صدیقی

در گذشت مادر گرامیتان را صمیمانه تسلیت عرض نموده و خود را در غم بزرگ شما شریک می‌دانیم از خداوند بزرگ برای آن مرحومه طلب مغفرت و برای همه بازماندگان محترم صبر و بردباری مسئلت داریم.

آگهی تغییرات شرکت مهندسین مشاور نگر اندیش سهامی خاص
به شماره ثبت ۱۵۹۴۴۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۰۲۱۴۱۰
به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۰ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به سال ۱۳۹۱/۱۲/۳۰ به تصویب رسید.
آقای داود امام جمعه به شماره ملی ۰۰۵۸۳۳۱۷۲ به سمت بازرس اصلی و خانم فاطمه خلیلی پناه به شماره ملی ۰۰۸۰۲۰۵۷۳۱۰۱ به سمت بازرس علی‌البدل به مدت یکسال انتخاب گردیدند.
روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات به عنوان روزنامه شرکت تعیین شد.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری تهران

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری تهران

شبه‌شنبه ۱۲ خرداد۱۳۹۴ – ۱۴ شعبان ۱۳۹۳ – ۲۰ ژوئن ۲۰۱۵ – سال هشتاد و نهم – شماره ۲۶۱۷۱

خانواده‌های محترم حجازی و اسدی
با نهایت تأسف در گذشت همکار بازنشسته مرحوم **سیدنصرالله حجازی** را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض نموده، از درگاه ایزدمنان برای آن مرحوم علو در جات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نماییم.

امور مالی – اداره حسابداری بها – بودجه و گزارشات – حقوق و دستمزد – سازمان وصول – اداره اموال و انبارهای موسسه اطلاعات و شرکت ایران چاپ.

همکار محترم و گرامی
جناب آقای حسین زمانی
کارمند روزنامه اطلاعات در دفتر سرپرستی اصفهان
با نهایت تأسف و تأثر در گذشت پدر گرامی‌تان را به شما و خانواده محترم‌تان صمیمانه تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت و مغفرت و برای شما صبر و شکیبایی از درگاه خداوند متعال آرزومندیم.
امور توزیع و فروش – سازمان شهر سستانها – تهران و حومه – امور مشترکین – آب‌ونمان – شبکه اطلاع‌رسانی – امور توزیع و فروش کتاب – انبار کتاب – مراکز فروش کتاب – ساعت کنترل – حمل و نقل – تعمیرگاه – سازمان پخش – انبار برگشتی – تکفروشی – توزیع داخلی

جناب آقای فردوسعلی فیضی و خانواده محترم
با نهایت تأسف و تأثر در گذشت‌والده گرامی‌تان را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض نموده، علو در جات و ابرای آن مرحومه و صبر و شکیبایی برای شما و خانواده محترم مسئلت می‌نمایم.

محمد تقی، بهزاد، مهر داد، نریمان، محمدرضا محمدی

جناب آقای مهندس عباس موسوی میر کلا
با نهایت تأسف و تأثر مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده، برای آن مرحومه علو در جات و برای خانواده محترم‌تان و سایر بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نمائیم.

باز گشت همه به سوی اوست
جناب آقای امیر عابدی

با نهایت تأسف و تأثر در گذشت داماد گرامیتان مرحوم مغفور شادروان **آقای مهندس علی اصغر حسین‌زاده** را به جنابعالی و خانواده محترم‌تان تسلیت عرض نموده، برای آن مرحوم علو در جات و برای جنابعالی و سایر بازماندگان صبر جمیل و بقای عمر مسئلت داریم.

هیأت مدیره اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه

سخترانی

اطلاعیه هیئت قائمیه تهران

جشن بزرگ نیمه شعبان
السلام علیک یا بقیه‌الله
هولقائمان بالقسط
در جان جهان مگر روانی دگر است
کز نور و سرور و شور از حد بدر است
این نکته ز قائمیه پرسیدم گفت
میلاد سعید قائم منتظر است

به مناسبت **میلاد مسعود بقیه‌الله الاعظم امام منتقم قائم آل محمد(عج) ارواحنا فدا**ده و **علیه الصلوه والسلام**، جشن باشکوهی از ساعت ۱۰ صبح روز پانزدهم شعبان المعظم در حسینیه قائمیه‌واقع در خیابان قدیم شمیران بالاتر از بل رومی برگزار می‌شود.
متمنی است آقایان محترم به‌منظور اظهار خلوص به مقام شامخ **خانم الاثمه و الحجج(عج)** در این جشن فرخنده شرکت فرمایند.

هیئت قائمیه

آگهی تغییرات شرکت تهران شینه سهامی خاص
به شماره ثبت ۸۶۲۱۴ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۳۰۵۷۴۷
به استناد صورتجلسه هیئتمدیره مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۶ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
کلیه اوراق و اسناد عادی و تعهدآور با دو امضا از سه امضای اعضای هیئتمدیره به همراه مهر شرکت معتبر خواهند بود.
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری تهران

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری تهران

آگهی تغییرات شرکت تعاونی مسکن اعضای کانون جوانان خیبری
به شماره ثبت ۳۰۸۷۸۷ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۴۴۰۰۵۹

به استناد صورتجلسه هیأت مدیره مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۰ و تأییدیه شماره ۱۳۹۳/۱۵/۱۳۶۸ مورخ ۹۳/۱۱/۲۳ از طرف کل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان تهران تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
آقای علیرضا حبیبی با ک.م ۰۰۵۵۹۰۴۴۵ به سمت هیأت مدیره و آقای یوسف مقدمی با ک.م ۰۰۷۷۰۲۵۶۶۶ به سمت نایب رئیس هیأت مدیره و خانم رقیه حسینی احمد آباد با ک.م ۰۰۱۰۳۰۶۲۱۸ به سمت منشی هیأت مدیره انتخاب شدند.
آقای عباس علی دهنده‌شتی‌نژاد عامل برای مدت ۲ سال انتخاب شد.
چک‌ها و اسناد بهادار و تعهدآور شرکت پس از تصویب هیأت مدیره با امضای آقای یوسف مقدمی (مدیرعامل) و آقای سیدعلیرضا حسینی (سمت: رئیس هیأت مدیره) و مهر شرکت معتبر و در غیاب آقای سیدعلیرضا حسینی (سمت: رئیس هیأت مدیره) خانم رقیه حسینی (سمت: عضو هیأت مدیره) حق امضا خواهد داشت و اوراق عادی با امضای آقای یوسف مقدمی (مدیرعامل) و مهر شرکت معتبر خواهد بود.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری تهران

آگهی تغییرات شرکت مجتمع فولاد الیگودرز سهامی عام
به شماره ثبت ۱۵۶۳۴۶ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۹۹۰۹۶۲
به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۰۹ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۳/۱۲/۲۹ به تصویب رسید.
مؤسسه حسابرسی رایمند و همکاران ش م ۰۰۴۳۵۶۸۱۵ به عنوان بازرس اصلی و آقای عباس علی دهنده‌شتی‌نژاد ک م ۰۰۲۴۴۰۰۳۴۴ به عنوان بازرس علی‌البدل برای یک سال مالی انتخاب گردیدند.
روزنامه اطلاعات به جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین گردید.
اعضای هیئت مدیره برای مدت دو سال به شرح زیر تعیین گردیدند:
آقای مهدی فلاحتیان ک م ۱۳۸۱۵۱۴۳۷۲۱ آقای کاظم فلاحتیان ک م ۱۳۸۱۵۱۴۳۵۱۳۸۱ آقای محسن فلاحتیان پاپیسن دروازه ک م ۱۳۹۱۰۳۸۳۳۱ آقای علیرضا فلاحتیان ک م ۱۳۸۶۶۶۶۵۹۷ آقای مجید فلاحتیان ک م ۱۳۸۶۸۷۹۳۱۰

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری تهران

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری تهران

بخشی از بیانات مقام معظم رهبری
در مراسم بیست و پنجمین سالروز رحلت امام خمینی

نقشه معمار بزرگ انقلاب

عرایض خودم را در این روز به یادماندنی و مهم، برای شما برادران و خواهران عزیز در سه بخش عرض می کنم: در بخش اول، یک واقعیت مهمی درباره جمهوری اسلامی وجود دارد که توجه به آن واقعیت برای ما، امروز حائز اهمیت است.

در بخش دوم، یک اشاره و شرح توصیفی کوتاهی از مکتب ماندگار امام بزرگوارمان عرض می کنم؛ اگرچه درباره مکتب امام راحل سخن بسیار گفته‌اند و گفته‌ایم و شنیده‌ایم، ولی این توصیف کوتاه در این مقطع برای ما لازم است. تصویر کوتاهی از مجموعه آنچه امام بزرگوار به‌عنوان یک پدیده بی‌نظیر در دنیای معاصر به‌وجود آورد.

بخش سوم، اشاره به دو چالش مهمی است که بر سر راه ملت ایران و نظام جمهوری اسلامی قرار دارد. توجه به این دو چالش، برای درست حرکت کردن ما و درست راه پیمودن ما مهم است.

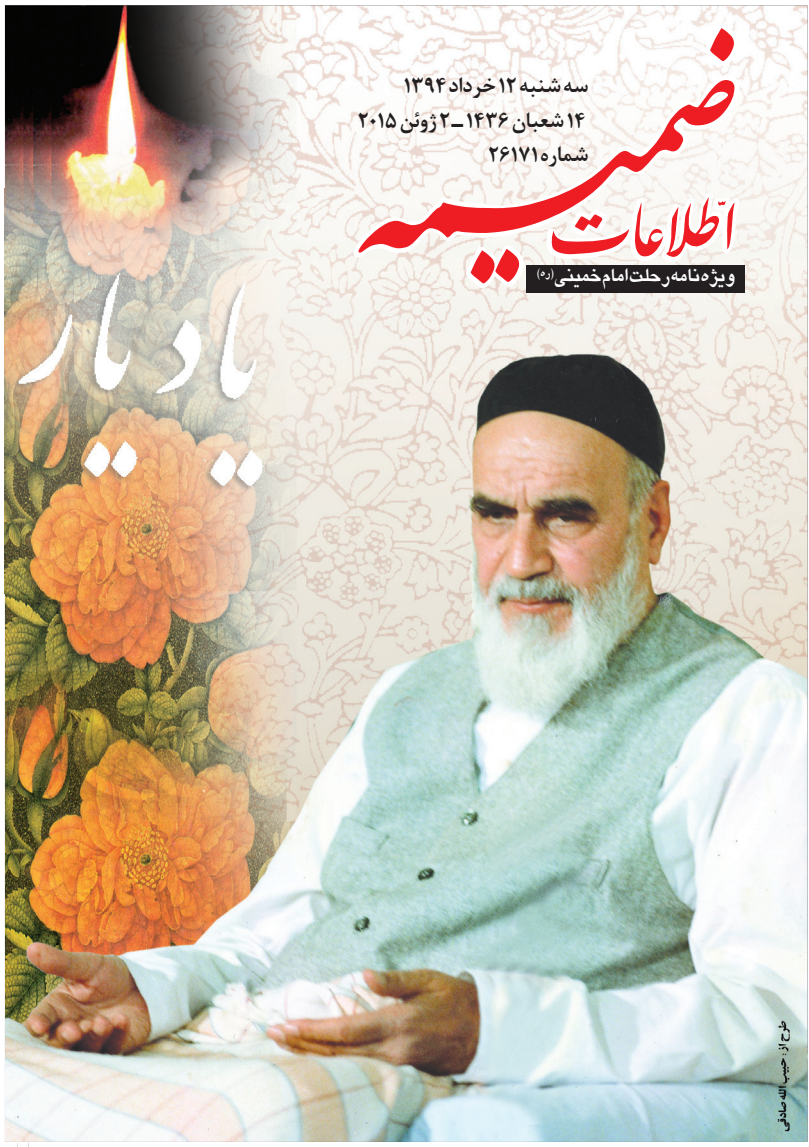
در بخش اول، آن واقعیتی که به آن اشاره کردم این است که ۲۵ سال از رحلت امام عظیم‌الشان می گذرد، ولی شور و اشتیاق برای شنیدن درباره او و دانستن از او کم نشده است. مخصوص کشور ما هم نیست، در دنیای اسلام بلکه فراتر از دنیای اسلام، این واقعیت وجود دارد. نه تنها در کشور ما – که نسل سوم انقلاب در آن درحال بالیدن است – بلکه در دنیای اسلام، جوانان عصر ارتباطات و عصر اینترنت که با مسائل دور از محیط خود براحتی می توانند ارتباط بگیرند، دنبال این هستند که درباره مسائل انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی و درباره معمار این بنای عظیم، مطالب بیشتری بدانند. پدیده مردم‌سالاری دینی، نظریه ولایت فقیه، مسائلی است که برای محیط های فکری دنیای اسلام، حائز اهمیت و دارای جاذبه است.

دشمنان ما تلاش گسترده‌ای را از روزهای اول آغاز کردند و هرچه جلو رفتیم، این تلاش بیشتر شده است. از صدها بلکه هزاران ایستگاه تلویزیونی و رادیویی و اینترنتی استفاده کردند برای دشنام دادن به جمهوری اسلامی و به بانی بزرگ آن و به طرفداران آن. خود این مطلب به ما کمک کرده است، یعنی حس کنجکاوی را در مستمعان و مخاطبان در سراسر دنیا برانگیخته است؛ می خواهند بدانند که علت این همه دشمنی‌کردن و سنگ‌پرانی کردن و لجن‌پراکنی کردن چیست، و آن حقیقتی که آماج این دشمنی‌هاست، چه ماهیتی دارد، چه حقیقتی دارد. بنابراین، دشمنان ما به قصد دشمنی نام ما را بردند و درباره امام ما و نظام ما سخن گفته‌اند، اما «انهم یکیدون کیداً، و اکید کیداً» این را خدای متعال میفرماید. آنها با این نیت، این حرکت وسیع را آغاز کردند، اما در نهایت برای ما یک فرصتی به‌وجود آمد؛ چون حس کنجکاوی مستمعان این دستگاه‌ها در سراسر جهان تحریک شد.

در کشورهای اسلامی و در منطقه ما بیداری اسلامی – که احساسات ضد استکباری در آن بر هر پدیده دیگری غلبه داشت – خود نشانه همان کنجکاوی و پاسخ‌گیری و پاسخ‌یابی است، و این همچنان ادامه دارد. ممکن است دستگاه‌های اطلاعاتی غربی و آمریکایی این‌جور به بزرگ‌ترهای خودشان گزارش کنند که توانسته‌اند بیداری اسلامی را در منطقه ما سرکوب کنند. اگر این‌جور خیال کنند، این هم یکی دیگر از خطاهای راهبردی و غلط تحلیل‌کردن‌های دشمنان ما خواهد بود. بیداری اسلامی ممکن است برای مدتی، در بخشی از دنیای اسلام سرکوب بشود اما بلاشک ریشه‌کن نخواهد شد. گسترش خواهد یافت؛ و این فهم، این ادراک، این دریافت در کشورها و در نسل جوان مسلمانان در این منطقه، چیزی نیست که به این آسانی‌ها بتوانند آن را از بین ببرند. البته تلاش می‌کنند، تلاش هایشان ممکن است در بعضی از بخش‌ها برای مدت کوتاهی موفقیت‌آمیز هم به نظر برسد، اما در نهایت ابر است.

این کنجکاوی که در نسل جوان امروز، در دنیا – بخصوص در دنیای اسلام – درباره پدیده مردم‌سالاری دینی وجود دارد، ناشی از این است که جمهوری اسلامی یک پدیده‌ای بود که ۳۵ سال از آغاز ولادت آن گذشت، و در تمام این مدت ۳۵ سال، با واکنش خشن و خصمانه قدرت‌های مسلط دنیا مواجه بود؛ هم واکنش نظامی نشان دادند، هم واکنش تبلیغاتی نشان دادند، هم واکنش خصمانه اقتصادی نشان دادند – که از اول انقلاب تحریم‌ها آغاز شد و روزه‌روز تا امروز تشدید شده است – [هم] واکنش سیاسی نشان دادند.

بقیه در صفحه ۲

سه شنبه ۱۲ خرداد ۱۳۹۴
۱۴ شعبان ۱۴۳۶ - ۲ ژوئن ۲۰۱۵
شماره ۲۶۱۷۱

مخبر
ویژه‌نامه رحلت امام خمینی (ره)

آخرین روزهای امام (ره)

شنبه، سی و یکم اردیبهشت ماه در خانه ما جلسه دوره ای سران کشور بود که سه شنبه همان هفته آقا را عمل کردند. چند وقتی بود که آقا پشت سر هم حالشان بد می شد، یعنی هفته ای یکبار، ما هم واقعاً ناراحت بودیم، به طوری که الان هم یادآوری آن روزها برای من ناراحت کننده است. حتی بعد از فوت آقا، یک روز آقا مسیح داشت می دود و از طرف حسینیّه بالا می رفت(حدود بیست روز از فوت آقا گذشته بود) که یک دفعه گرفتمش و گفتم: این طور نرو، چون یاد آن روزها می افتم و تنم می لرزد. به هر حال آقا تقریباً در هر هفته، یکبار حالشان بد می شد و می خوابیدند تا این که دوباره حالشان خوب می شد. یک ماهی بود که چنین وضعیتی داشتیم. به راستی، نه روز داشتیم و نه شب، و هرروز منتظر خبری بودیم. جلسه سران سه قوه بود که اعضایش آقای خامنه‌ای، آقای هاشمی، بابا(مرحوم حاج سید احمد آقا)، آقای موسوی و آقای اردبیلی بودند. این جلسه منظم سران بود که هفته ای یک بار تشکیل می شد و اگر خبر خاصی در مملکت بود، بنا به موقعیت، هفته ای دو بار، که غالباً ماهی یکبار در خانه ما انجام می شد. وقتی به خانه ما می آمدند، عملکرد یک ماهه را به آقا عرضه می کردند.

در آن روز، من از مدرسه آمده بودم و وقتی رسیدم، آقا در حال آمدن بودند. یادم هست که آقا داخل رفتند و من هم به دنبال ایشان رفتم و پشت سر آنها نشستم تا ببینم چه می گویند؟! خوب حس کنجکاوی است، همیشه می رفتم؛ نه این که حالت خاصی باشد. طبق معمول آقا به دیوار تکیه دادند، آقایان هم با احترام و دو زانو مقابل ایشان نشستند. آقا صحبت هایشان را کردند و بعد که می خواستند بروند، همگی دست آقا را بوسیدند. آن روز خیلی کمتر از دفعات قبل و حدود ۱۰ دقیقه ای بیشتر نماندند و رفتند.

بعد بابا برگشت داخل و همه را جمع کرد.

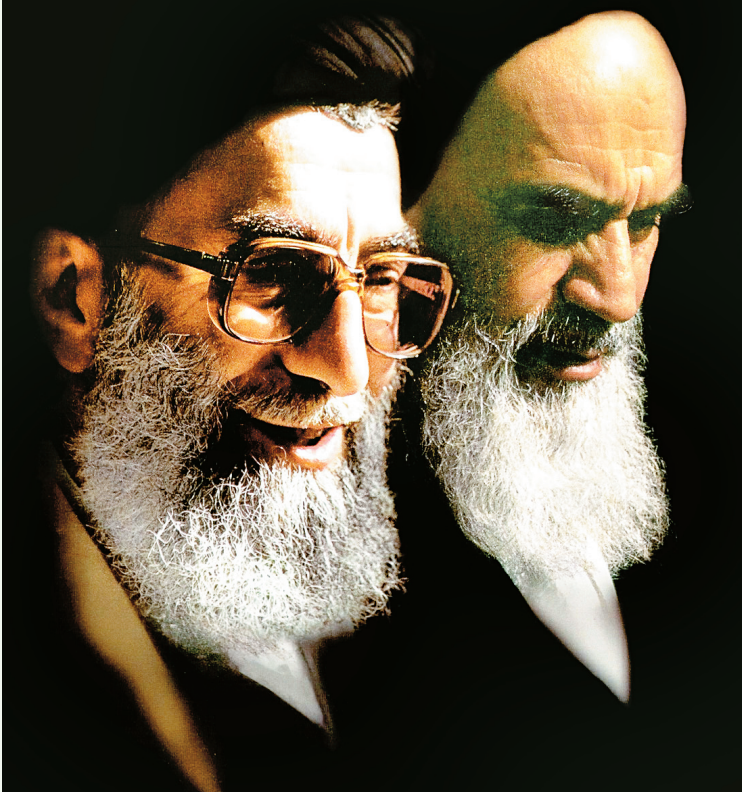
حجت الاسلام والمسلمین سید حسن خمینی

و به این نتیجه رسیدند که آقا باید عمل بشوند. هیچ کدام از دکترها مخالف این نظر نبودند، به جز یک نفر و دلیل ایشان این بود که اگر این کار صورت بگیرد و نتیجه خوب نباشد، ما با مردم مشکل خواهیم داشت. زیرا احتمال این که آقا از زیر عمل بیرون بیایند، خیلی ضعیف بود. ایشان(آن آقای دکتر) گفتند: ما رفتیم خدمت آقا. وارد که شدیم، آقا نشسته بودند، نمی توانستیم حاشیه برویم. در دو سه کلمه گفتیم که خلاصه آقا باید عمل شوید. برخلاف آن چیزی که همه ما دکترها تصور می کردیم، آقا بلافاصله گفتند: «بسیار خوب، هیچ مسأله ای ندارد.» و بلند شدند و بیرون رفتند. واقعاً حالا وقتی برمی گردم و خاطرات را مرور می کنم، متوجه می شوم که در این اواخر عزم رفتن در چهره آقا به راحتی دیده می شد، به خصوص بعد ازعمل. در آن زمان واقعاً چشمه‌ایمان را بسته بودیم. نه تنها من، بلکه هیچ کدامان نمی خواستیم این واقعیت را که هر انسانی رفتنی است و طبیعتاً آقا هم خواهند رفت، پاور کنیم. سریع فکرمان را برمی گردانیدیم که ابدا این طور نیست و نخواهد شد؛ حتی در آن لحظه های آخر.

بقیه در صفحه ۳

بیانات مقام معظم رهبری در مراسم پیست و پنجمین سالروز رحلت امام خمینی

نقشه معمار بزرگ انقلاب

بقیه از صفحه اول

این جبهه پر قدرت غربی، در مقابل جمهوری اسلامی ۳۵ سال است که هر کاری از دستش برآمده، کرده است؛ تلاش نظامی کرده است، به مهاجم نظامی به کشور کمک کرده است، دشمنان را در هر نقطه‌ای علیه جمهوری اسلامی حمایت کرده است، تبلیغات پرحجم علیه آن به‌کار برده است، تلاش تحریمی و محاصره اقتصادی را در اعلی درجه ممکن و بدون سابقه به‌کار برده است، اما در مقابل، جمهوری اسلامی، در برابر این همه هجمه و این همه مخالفت خشن و بی‌ملاحظه، هم از بین نرفت، هم دچار محافظه‌کاری نشد، هم به غرب باج نداد؛ روزبه‌روز هم کشور پیشرفت کرد.

این آن چیزی است که ماهیت این کنجکاو را تشکیل می‌دهد. قدرت‌های درجه یک نظامی و سیاسی و اقتصادی دنیا، دست‌به‌دست هم بدهند علیه یک کشوری، علیه یک حکومتی، ۳۵ سال تلاش کنند، [ولی] آن حکومت علی‌رغم تلاش آنها، نه فقط از بین نرود، بلکه روزبه‌روز قوی‌تر بشود، به آنها باج هم ندهد، به آنها اعتنا هم نکند. در عرصه‌های مختلف، جمهوری اسلامی اقتدار خود را و قابلیت بقای خود را نشان داد.

امروز وقتی به جمهوری اسلامی نگاه می‌کنند، [می‌بینند] نسل دوم و سوم انقلاب در این کشور دارای چند میلیون دانشجو، چندین هزار طلبه علوم دینی فاضل، چندین هزار پژوهشگر و محقق، چند ده هزار استاد دانشگاه و حوزه، هزاران نخبه علمی و فکری که بعضی از آنها در عرصه بین‌المللی نام‌آور و شناخته شده‌اند، هزاران فعال و نخبه سیاسی و فرهنگی و تولیدی و اقتصادی؛ واقعیت جامعه ما امروز این است.

جمهوری اسلامی در میدان علم و فناوری، با وجود همه این تحریم‌ها، ماهواره به فضا می‌فرستد، موجود زنده به فضا می‌فرستد و برمی‌گرداند، انرژی هسته‌ای تولید می‌کند، در بسیاری از دانش‌های نوپدید جزو ده کشور اول دنیا قرار می‌گیرد، شتاب پیشرفت علم در جمهوری اسلامی از سوی مراکز مسئول این کار در دنیا سیزده برابر متوسط دنیا اعلام می‌شود، خدمات علمی و فنی به کشورهای مختلف صادر می‌کند، با وجود تحریم‌های بی‌سابقه یک کشور ۷۵ میلیونی را اداره می‌کند، در سیاست‌های منطقه حرف اول را می‌زند، در مقابل رژیم غاصب و مورد حمایت زورگویان عالم یک تنه می‌ایستد، با ظالم نمی‌سازد و از مظلوم دفاع می‌کند؛ هر انسان آگاهی به کنجکاو می‌افند که این موجود چیست، این پدیده چه پدیده‌ای است یا این همه دشمنی، و این همه توانایی‌های ذاتی و نشانه‌های حیات و بقا؛ ماهیت این کنجکاو این است. این حالا در زمینه‌های مسائل علمی و فناوری و مانند اینها.

در زمینه مسائل سیاسی و اجتماعی، جلوه بالای مردم‌سالاری در این کشور که ۳۵ سال است از انقلاب ما گذشته است، و در طول این ۳۵ سال، ۳۲ انتخابات داشتیم؛ ۳۲ انتخابات سراسری در این کشور به‌وجود آمده است؛ این شوخی است؟ یک نمونه بی‌نظیر [است]. انتخابات‌های جمهوری اسلامی با مشارکت‌های بالا - بالاتر از متوسط و میانگین جهانی و بعضاً بسیار بالاتر؛ شرکت ۷۰ درصدی، ۷۲ درصدی؛ انتخابات‌های ما از این قبیل است - جلوه مردم‌سالاری [است].

نمونه بی‌نظیر دیگر دو پدیده‌ای است که ما مردم، با آنها عادت کرده‌ایم اما برای یک ناظر جهانی فوق‌العاده جذاب و مهم است، و آن عبارت است از راه‌پیمایی بیست‌ودوم بهمن و راه‌پیمایی روز قدس در ماه رمضان. جشن انقلاب را مردم به‌طور مداوم، هرسال تا این ۳۵ سال گرفته‌اند، با یک راه‌پیمایی عظیم پرشور پرشکوه در روزهای سرد پایان بهمن. ما عادت کرده‌ایم و اهمیت موضوع و عظمت موضوع به چشم‌مان نمی‌آید اما ناظر جهانی، اینها را می‌بیند و برای او بسیار خیره‌کننده است.

اینها عوامل آن جذابیتی است که کنجکاو‌ها را تحریک می‌کند و راه نویی را به ذهن‌های علاقه‌مندان و افرادی که اهل سؤال و استفسار و تحقیقند، ارائه می‌دهد. این واقعیت مهم دوران ما است که عبارت است از توجه و کنجکاو عمومی در دنیای اسلام از سوی جوانها، روشنفکران، آگاهان و کسانی که اهل فهم مسائل اند، نسبت به این پدیده‌ای که در کشور ایران اسلامی، به توفیق الهی و به تأیید الهی تحقق یافته است و روزبه‌روز رشد کرده است. این مطلب اول.

این واقعیت، ساخته و پرداخته دست معمار بزرگ است. درباره امام خیلی حرف زده‌ایم، شاید بعضی‌ها خیال کرده‌اند ما با اغراق و مبالغه حرف می‌زنیم؛ ولی نه، آنچه درباره امام بزرگوارمان گفته‌ایم، نه اغراق است، نه مبالغه است، بخشی از واقعیت است. بیش از آنچه توصیف کرده‌ایم و توانسته‌ایم ارائه بدهیم، امام بزرگوار و عزیز ما دارای مضمون و معنا و مغز بود.

آنچه در اختیار ملت ایران و در معرض دید و فکر ملت‌ها در سراسر عالم است، ساخته و پرداخته آن دست تواناست. ما برای اینکه راه را درست برویم، باید نقشه معمار را بدانیم. اگر در یک بنای متعارف معمولی، نقشه در اختیار نباشد، نقشه اصلی معلوم نباشد، سازندگان و بنایان هرچه هم چیره‌دست باشند، ممکن است اشتباه کنند. باید نقشه اصلی را دانست تا بتوان براساس آن نقشه اصلی، اگر هنری در سازندگی و در احیاء هست، آن را به‌کار برد.

نقشه او نقشه‌ای نبود که فقط از ذهن انسان صادر بشود، قطعاً مؤیدمن عبدالله بود؛ خود امام بزرگوار این را می‌دانست و به آن معترف بود. خود او می‌گفت آنچه پیش آمده است با دست قدرت الهی است و درست فهمیده بود و چشم بصیر و بینای او درست دیده بود. ما مواظب باشیم؛ آن نقشه را بشناسیم تا بتوانیم راه را ادامه بدهیم. اگر نقشه را ندانستیم، زاویه پیدا می‌کنیم؛ وقتی زاویه پیدا شد، روزبه‌روز هرچه پیش برویم، از راه اصلی و صراط مستقیم دور می‌شویم. وقتی از صراط مستقیم دور شدیم، از هدف‌ها دور می‌شویم، به هدف‌ها نمی‌رسیم؛ برای اینکه به هدف برسیم، باید راه را گم نکنیم. برای اینکه راه را گم نکنیم، باید نقشه اصلی و اساسی، جلوی چشم ما باشد، آن را بشناسیم و بدانیم.

نقشه امام، کار اصلی امام، بنای یک نظم مدنی - سیاسی براساس عقلانیت اسلامی بود. مقدمه لازم این کار، این بود که نظام پادشاهی - که هم فاسد بود، هم وابسته بود، هم دیکتاتور بود؛ این سه خصوصیت در نظام پادشاهی وجود داشت؛ هم دچار فساد بود، فسادهای گوناگون اخلاقی و مالی و غیره؛ هم وابسته‌ی به قدرت‌ها بود، یک روز وابسته به انگلیس، یک روز وابسته به آمریکا، حاضر بود منافع خود را و کشور را در مقابل منافع بیگانگان فراموش کند؛ و هم دیکتاتور بود، مستبد بود، رأی مردم، خواست مردم برای نظام پادشاهی مطرح نبود؛ هر کدام از اینها یک فصل بلند است، یک کتاب است - [ریشه‌کن شود].

مقدمه آن کار بزرگی که امام می‌خواست انجام بدهد، ریشه‌کن کردن این نظام فاسد وابسته دیکتاتور بود. همت را بر این گماشت و نظام ریشه‌کن شد. در کشور ما مسئله این نیست که نظام پادشاهی برود، به جای او نظام پادشاهی یا شبه‌پادشاهی دیگری بنشیند؛ مسئله این است که آن خصوصیات که نظام پادشاهی داشت باید ریشه‌کن میشد و امام بزرگوار ریشه‌کن کرد. سخنان امام، رهنمودهای امام، رفتار امام همه در این جهت است.

در بنای آن نظم مدنی و سیاسی دو نکته اساسی وجود دارد که این دو نکته به هم پیوند خورده است؛ به یک معنا دو روی یک حقیقت است؛ یکی عبارت است از سپردن کار کشور به مردم از طریق مردم‌سالاری و از طریق انتخابات، و دوم اینکه این حرکت - که خود از اسلام سرچشمه گرفته بود و هرآنچه ناشی از حرکت مردم‌سالاری و سپردن کار به مردم است - باید در چهارچوب شریعت اسلامی باشد. این، دو بخش است، یا با یک نگاه، دو بُعد از یک حقیقت است.

افرادی گمان نکنند که امام بزرگوار ما، انتخابات را از فرهنگ غربی گرفت و آن را قاطی کرد با تفکر اسلامی و شریعت اسلامی؛ نه، اگر انتخابات و مردم‌سالاری و تکیه به آراء مردم، جزو دین نمی‌بود و از شریعت اسلامی استفاده نمی‌شد، امام هیچ تقدیدی نداشت؛ آن آدم صریح و قاطع، مطلب را بیان می‌کرد. این جزو دین است، لذا شریعت اسلامی چهارچوب است؛ در همه قانونگذاری‌ها و اجراها و عزل و نصب‌ها و رفتارهای عمومی که تابع این نظم سیاسی و مدنی است، باید شریعت اسلامی

رعایت بشود. و گردش کار در این نظام به‌وسیله مردم‌سالاری است؛ یعنی آحاد مردم نماینده‌ی مجلس را انتخاب می‌کنند، رئیس‌جمهور را انتخاب می‌کنند، وزرا را با واسطه انتخاب می‌کنند، خبرگان را انتخاب می‌کنند، رهبری را با واسطه انتخاب می‌کنند؛ کار، دست مردم است.

این، پایه اصلی حرکت امام بزرگوار است. این بنای عظیمی که این بزرگوار گذاشت، متکی به این دو پایه است. التزام به شریعت اسلامی، روح و حقیقت نظام اسلامی است؛ این را توجه داشته باشند. شریعت اسلامی اگر در جامعه به‌طور کامل اجرا بشود، هم آزادی‌های عمومی و مدنی را - آزادی افراد را، آزادی فردی را - تأمین می‌کند، هم آزادی ملت را که اسم آن استقلال است - استقلال یعنی آزادی در ابعاد یک ملت، که وابسته به کسی و به جایی نباشد.

یک ملت آزاد یعنی ملتی که به‌هرصورت تحت نفوذ و سیطره مخالفین خود یا دشمنان خود یا بیگانگان قرار ندارد - تضمین می‌کند، [هم] عدالت را در جامعه تضمین می‌کند، هم معنویت را تضمین می‌کند؛ این چهار عنصر اصلی است: آزادی، استقلال، عدالت، معنویت. اگر شریعت اسلامی بر جامعه حاکم شد، این پدیده‌های اساسی در نظم جامعه اسلامی، خود را نشان می‌دهند. بنابراین امام بزرگوار ما شریعت اسلامی را که روح جمهوری اسلامی است، مورد تکیه قرار داده است؛ مردم‌سالاری دینی را هم که یک وسیله و ابزار است که آن هم متخذ از شریعت است، مورد تکیه قرار داده.

هیچ قدرت و غلبه‌ای در مکتب امام که از تغلب و از اعمال زور حاصل شده باشد، مورد قبول نیست. در نظام اسلامی قهر و غلبه معنا ندارد؛ قدرت معنا دارد، اقتدار معنا دارد، اما اقتدار برخاسته از اختیار مردم و انتخاب مردم. آن اقتداری که ناشی از زور و غلبه و سلاح باشد، در اسلام و در شریعت اسلامی و در مکتب امام معنا ندارد. آن قدرتی که از انتخاب مردم به‌وجود آمد، محترم است؛ در مقابل آن، کسی نایستی سینه سپر بکند، در مقابل او کسی نباید قهر و غلبه‌ای به کار ببرد که اگر یک چنین کاری کرد، اسم کار او فتنه است. این آن نسخه جدیدی است که امام بزرگوار ما به دنیا عرضه کرد و به ادبیات سیاسی عالم این فصل مهم را افزود.

در این نسخه جدید، یکی از عناصر اصلی - همان‌طور که اشاره کردیم - به کمک مظلوم شتافتن و با ظالم مقابله کردن است. به کمک مظلوم باید رفت که در دوره ما، در زمان ما، مصداق اتم مظلومیت ملت فلسطین بود که شما دیدید امام بزرگوار از روز اول تا آخر عمر، راجع به فلسطین تأکید کرد، تکیه کرد، حمایت کرد و وصیت کرد که این مسئله را ملت ایران و مسئولان کشور فراموش نکنند؛ کمک به مظلوم و ایستادگی در مقابل ظالم، نفی دست‌اندازی‌های ظالم، انکار صریح هیبت و ابهت ظالم و شکستن این ابهت. این هم یکی از بخش‌های این نظام و این نسخه جدیدی است که امام بزرگوار ما عرضه کرد.

این یک خلاصه‌ای و یک تصویر کوتاه و توصیف کوتاهی است از مجموعه آن نظم سیاسی و مبنایی که امام بزرگوار ما پس از فروپاشی نظام پادشاهی به کشور آورد، عرضه کرد، مورد قبول قاطع مردم قرار گرفت، و تحقق پیدا کرد. و این نسخه مثل خیلی از حرفهای سیاسی، در کتاب‌ها نماند؛ آمد در واقعیت، تحقق پیدا کرد، تبلور پیدا کرد؛ ملت ایران هم همت کردند، وفاداری نشان دادند، فداکاری کردند، این را حفظ کردند، نگه داشتند، و روزبه‌روز قوی‌تر کردند تا به امروز رسیده است.

خب، پس امام موفق شد. امام در آن کاری که می‌خواست انجام بدهد، به توفیق کامل دست پیدا کرد، [اما] آیا این کار بزرگ ادامه پیدا خواهد کرد؟ آیا بخش‌های خالی این جدول - که به‌طور طبیعی بخش‌های خالی بی در این جدول های اجتماعی و تاریخی قرار دارند - پر خواهد شد؟ این بستگی دارد به اینکه من و شما چقدر همت کنیم؛ ما چقدر آگاهی نشان بدهیم؛ ما چقدر آن خط روشن را مراعات کنیم و در آن خط روشن حرکت بکنیم. بله، کاملاً ممکن است؛ با این ملتی که ما داریم مشاهده می‌کنیم، با این تجربه‌ای و این حرکت موفق و سیر مستمری که در این ۳۵ سال - و بعد از رحلت امام در این ۲۵ سال - این ملت نشان داده است؛ بله، ادامه این راه ممکن است؛ خانه‌های خالی پر خواهد شد، کارهای بزرگ انجام خواهد گرفت، و این ملت به اذن‌الله و به حول و قوه‌ی الهی به اوج قله‌ها خواهد رسید.

«حرم مطهر امام خمینی رحمه‌الله — ۱۳۹۳/۳/۱۴»

بقیه از صفحه اول

مادرم در آن لحظه های آخر که حدوداً ساعت سه بعد از ظهر روز سیزدهم خرداد ماه بود، به من گفتند که دکترها می گویند: «فقط یک درصد احتمال موفقیت وجود دارد.» من گفتم: نه، این حرفها چیست؟ بعدها که فکر می کردم، دیدم که ما هیچ نمی خواستیم این واقعیت را قبول کنیم، البته همه این گونه بودند. اما آقا خودشان واقعا می خواستند بروند. ماه رمضان که بعضی اوقات برای نماز صبح نزد ایشان می رفتم، معمولاً خیلی گریه می کردند. در نماز شبشان همیشه دستمال کاغذی کنارشان بود اما این ماه رمضان آخر ایشان حوله کنار دستشان می گذاشتند، از بس که در این ماه رمضان گریه می کردند. مرتب ذکر می گفتند و حالت دیگری داشتند. من خود ندیدم، اما مادرم تعریف می کنند که یک برگ کاغذ گذاشته بودند جلوشان و تمام اذکاری را که در روز باید می گفتند، روی آن می نوشتند که مبدا یادشان برود. خیلی عجیب بود. عید هم آقا را برخلاف آن وجهه ای که همیشه داشتند، می دیدیم. آقا معمولاً در مجالس و میهمانی ها که می نشستند، بگو و بخندی داشتند.

وجهه عاطفی آقا هم بحث دیگری دارد. واقعاً حالت ایشان در خانواده فرق می کرد؛ با آن حالت رسمی و چشم‌های نافذ در هنگام حضور در حسینیه، گویی در خانواده شخص دیگری بودند. به یاد دارم که یک روز ایشان در حسینیه صحبت تندی کرده بودند. حالا عین مطالب یادم نیست که چه بود؛ اما حمله شدیدی کرده بودند به آمریکا و شوروی. الحمدلله، ایشان مصلحت گرا نبودند، هر چه را حقیقت می دانستند، می گفتند و به همین خاطر هم بود که امام شدند. به هر حال یادم هست که آمدند بیرون و

آخرین روزهای امام (ره)

شروع کردند قدم زدن. مثلاً در همان لحظه که قدم می زدند، علی می آمد، روی سرش دست می کشیدند. ما می رفتم جلو، عادت داشتند معمولاً به شوخی به صورت ما می زدند. دستشان را می بردند بالا و ما هم صورتمان را می گرفتیم و دستشان را آرام می گذاشتند روی صورت ما. اصلاً فرق می کردند. نمی دانم این در حسینیه چه برکتی داشت، ایشان آن طرف که می رفتند، وجهه دیگری داشتند، رهبر انقلاب می شدند و این طرف که می آمدند، فردی کاملاً عادی و البته خدایی، که خانواده اش را هم به خاطر خدا دوست دارد. البته آن طرف هم همین گونه بودند. اما آنجا یک عامل دیگر هم اضافه می شد و آن رهبری انقلاب بود و این طرف یک پدر بزرگی بودند برای خانواده. هر چه بود، خدا بود؛ حتی اگر به کسی محبت می کردند یا مثلاً پرخاش می کردند. من خودم این گونه بودم که هر وقت می خواستم ببینم، امروز که مثلاً فلان مسأله پیش آمده، درست برخورد کردم یا نه، مورد رضایت خدا هست یا خیر و یا نامه اعمالمان چگونه است، می رفتم خدمت آقا، اگر گرم برخورد می کردند، معلوم بود وضع خوب است، اگر سرد برخورد می کردند، باید می رفتم و استغفار می کردم، چون مسأله حل نشده بود.

یکی از روزها من داشتم با ایشان قدم می زدم، بوته گل رزی در باغچه بود. نگاه کردند به این غنچه‌های گل و گفتند: «می دانی این غنچه چند روزه است یا چند روز دیگر باز می شود؟» شما نگاه کنید یک فرد با آن همه مشغولیات، روی چه چیزهای ظریفی دقت دارد. ایشان چون هر روز قدم می زدند و توجه داشتند، می گفتند: «این گل سه روزه که باز شده یا آن گل دیروز صبح باز شده، آن گل دیشب باز شده.» تمام این ظرایف یادشان بود. قدم که می زدند، روی این مسائل دقت داشتند و این چیز عجیبی بود. ما با این که هم جوان بودیم و هم باید به این چیزها بیشتر علاقه داشته باشیم، این گونه نبودیم. مثلاً ایشان می گفتند: «این غنچه امروز باز می شود.»

یک نکته‌ای هم هست که البته ایشان به خود من نگفتند (به مادرم گفته بودند که ایشان برای من نقل کردند)، که یک روز حضرت امام رو کردند به من (یعنی مادرم) که: «می دانی آن گل (مادرم) می گفتند که یک گل پژمرده ای بوده) من هستم، آن گل حسن است، آن گل تویی، آن گل احمد است و بعد اشاره کردند به یک غنچه کوچکی که تازه داشت می شکفت، گفتند: این گل هم علی است. واقعا آدم بعید می داند که کسی با این همه مشغولیات این گونه ابعاد عاطفی در خانواده داشته باشد و این نمی شود مگر اینکه همه اعمال خدایی باشد.

خلاصه من آن روز به خانه رفتم. آخر شب بود، حدود ساعت یازده که خوابیدم. فردایش روز اول خرداد بود که من رفتم مدرسه، امتحان داشتم. وقتی برگشتم آقا را برده بودند بیمارستان. در همان روز از ایشان عکس گرفته بودند و مقدمات عمل فراهم شده بود.

آن روز پدر و مادر و علی رفته بودند نزد امام. امام گفته بودند: «بیباید آخرین ناهار را با هم بخوریم.» برای ایشان مسأله واضح بود، البته ما نمی خواستیم قبول کنیم. می گفتیم نه. امام این حرف را می زدند؛ ولی یقینی نیست؛ ولو این که خانواده ما هم اعتقاد سنگینی به ایشان داشتند. این طور نبود که بگوییم ایشان فقط به عنوان پدر بزرگ باشند، پدر بزرگ بودند. اما واقعا خانواده آقا، هم به عنوان مقلد بودند، هم به عنوان مرید بودند. به هر حال گفته بودند بیباید آخرین ناهار را با هم بخوریم یا مثلاً علی را دیده بودند که در حال دودیدن است، گفته بودند: «علی بیا با هم آخرین قلممان را هم بزنیم.»

قبل از رفتن آقا به بیمارستان، برای سرکشی به وضع بیمارستان به آنجا سر زدم و سپس به اتفاق

دکتر طباطبایی تا پشتست در اتاق آقا رفتم. در را باز کردم و رفتم تو. گفتم: «آقایان دکتر می گویند که بیباید برویم بیمارستان.» ایشان بلند شدند و شروع کردند به نصیحت کردن. انگار به شخص مادرم قبلاً نصیحت کرده بودند.

اینجا من باید یک مطلبی را که شایع شده، تکذیب کنم و آن اینکه نقل کرده اند که امام در لحظات آخر، یعنی همان لحظات قبل از عمل همه را جمع کردند و نصیحت کردند، این طور نبود. ایشان در همان حال که آماده رفتن به بیمارستان می شدند، چند نصیحت به من کردند؛ نصیحت های همیشگی که بعداً نقل می کنم. ولی معمولاً آقا نصیحت که می کردند، حالت تربیتی اش را هم در نظر داشتند؛ با روی باز بودند و می خندیدند. از راهی می گفتند که دقیقاً اثر می کرد. اما این دفعه برخلاف دفعات گذشته اصلاً در چهره شان خنده نبود. در این جریان مادرم چیزی را از آقا نقل می کنند که من گفتم: «آقا چرا ناراحتید و مسأله چیست؟» آقا گفتند: «شما نمی دانید تمام نفس های ما سیئات بود.» گفتم: «آقا شما که دیگر نباید این گونه باشید. شما انقلابی کردید که خدایی بود.» گفتند: « وقتی حضرت سجاد می گوید تمام حسانت من سیئه است، تکلیف من روشن است.»

در هر صورت، من آمدم خدمتشان و ایشان راه افتادند، آمدند دم در. گفتند جلیقه ام یا قیام را نپوشیدم. دم در که ایستاده بودند، آمدند برگردند داخل، من احساس کردم نگاه آقا به خانه، نگاه خداحافظی است. معمولاً کلید اتاقشان دست خودشان بود، اما آن روز کلید را دادند دست خانم. گفتند: «کلید دست شما باشد.» خانم گفتند: «نه، پیش خودتان باشد.» گفتند: « نه، من چیزی را می دانم که شما نمی دانید، کلید پیش شما باشد.»

خانم رو کردند به آقا و گفتند: «اما که دعا بلد نیستیم، شما هر چه می دانید، خودتان بخوانید و به خودتان بدمید.» یعنی همان اعتقاد قدیمی که داشتند. آقا دوباره گفتند: «نخیر، من چیزی می دانم که شما نمی دانید.» از در آمدند بیرون. من بودم و آقای دکتر طباطبایی که بعداً حاج عیسی هم رسید. آقا متوالیا بر می گشتند و دو سه بار گفتند: «خانم شما نیایید، خانم شما نیایید.» ولی خانم آمدند.

آقا دوباره سر پله برگشتند و به خانم گفتند: «خانم شما برگردید، خانم خداحافظ.» دادم برمی گشتند و می گفتند: «خانم خداحافظ، شما بروید.» اما خانم باز ایستاده بودند. بعد از پله ها آمدند پایین. علی دودید، جلو آقا. آقا انگار به علی گفتند که علی شما دکتر شدی. دایی (دکتر طباطبایی) گفتند: «علی خیلی قدر خودت را بدان. آقا که به کسی بگویند دکتر، دیگر دکتری اش حتمی است. یعنی دیگر درس هم لازم نیست بخواند!» بعد آقا گفتند: «نخیر، ایشان نمی خواهد دکتر بشود، می رود که ملا شود.» ایشان دوباره رو کرد به امام و گفت: «پس آقا علم الادیان و علم الابدان چیست؟». آقا گفتند: «ایشان می رود دنبال علم الادیان.» خلاصه به طرف بیمارستان رفتم. پدرم مقابل در بیمارستان ایستاده بود، دکترها، آقای دکتر عارفی و ... آمدند جلو، من کنار کشیدم. از پشت سر می آمدم و فقط نگاه می کردم. یعنی حدود سه چهار پله عقب بودم. این صحنه سی ثانیه قبل از فیلمی است که در تلویزیون آقا را از پشت سر نشان می دهد که دارند می روند داخل بیمارستان.

همان زمان که امام داشتند داخل بیمارستان می رفتند، ناگهان دست انداختند به گردن بابا و او را بوسیدند. بعد سر را انداختند پایین و رفتند داخل. آن لحظه واقعا یک لحظه خاصی بود، و همه ناگهان بهتشان زد. چون شنیده ایم که هرچه سن پسر بالاتر می رود، پدر به گونه دیگری به او می نگرد. در ماجرای حضرت علی اکبر هم حالات امام حسین(ع) را ذکر می کنند. آنجا من احساس کردم که آقا دیگر می دانسته اند که کار تمام است و ایشان رفتنی است. در آن لحظه عطوفت پدری بر سایر مسائل و حجبی که از دکترها داشتند، غلبه کرد.

بعد ایشان بستری شدند. حدود ساعت ۱۰-۱۰/۵ شب بود که من آمدم منزل. فردایش قرار بود آقا عمل شوند. نماز شب آقا هم در همان شب بود که از دستمان رفت و بعداً فیلمش را دیدیم. واقعا هم حیف بود، چون می خواستیم نماز شب آخر آقا را ببینیم.

صبح روز عمل یکی از دوستان مرا بیدار کرد و به بیمارستان رفتم. هیچ کسی از آقایان نیامده بود. رفتم در اتاقی که تلویزیون مدار بسته بود، دیدم که آقا خوابیده اند، البته هنوز به هوش بودند. دکترها داشتند کارها را انجام می دادند. من هم دالم به داخل می رفتم و بیرون می آمدم و خلاصه همانجا سرگردان بودم تا این که آقایان آمدند. قیافه‌ها را به خوبی به یاد دارم، آقای هاشمی از در آمد داخل و رفت نشست و شروع کرد به زار زار گریه کردن، بعد آقای اردبیلی آمد. همین که در را باز کرد، شروع کرد به گریه؛ گریه‌ای خیلی بلند.

بعد آقای موسوی آمد، همین طور، آقای خامنه‌ای هم آمدند که نفر آخر بودند. چون کمی مسیرشان دورتر بود، آخر رسیدند یا یکی مانده به آخر. همه مدتی می نشستند، می رفتند بیرون و باز برمی گشتند؛ چون عمل حدود دو ساعت طول کشید. ولی یادم است که آقای هاشمی از اول تا آخر نشستند و این برای من خیلی تعجب آور بود.

هشت دوربین بود که یکی یکی می آوردند روی ضبط. فیلم آقای هاشمی هم هست. ایشان نشستند بود. من آمدم بیرون. عمه (فهیمة خانم) مرا دید و پرسید، جریان چگونه است؟ گفتم: «می توانید بروید از پشت دیوار بیمارستان یک شیشه دارد، بنشینید و نگاه کنید.» من فکر نمی کردم بتوانند ببینند داخل. گفت: «نه، می آیم تو.» سر را انداخت زیر و آمد نشست. همان موجب شد پای خانم ها به آنجا باز شد. خانم امام آمدند، عمه (صدیقه خانم) هم آمدند، خانم بروجردی هم آمدند. غیر از این سه نفر، کس دیگری داخل نیامد. همه همان بیرون می ایستادند.

بعد از مدتی خانم امام بلند شدند و رفتند. خانم بروجردی مرتباً نشستند بود. تقریباً همه گریه می کردند، حالت بهت و وحشت بود و ترس می هم که از عمل داشتند، راستی راستی بجا بود. یعنی هیچکس نمی دانست تا ده دقیقه دیگر یا بیست دقیقه دیگر چه می شود. من هم این طرف و آن طرف می رفتم، نماز می خواندم و ... بالاخره حضور دالم داشتم. در همین حالات بود که تدریجاً عمل تمام شد و آقا را آوردند بیرون. آقای دکتر فاضل مسئول جراحی و آقای دکتر الیاسی مسئول بیهوشی بود. یکی دو نفر دیگر هم بودند. تعدادی دکترهای قلب هم در اتاق حاضر بودند تا اگر احیاناً یک دفعه لازم شد، سریعاً اقدام کنند.

تختی که آقا روی آن بود، چرخدار بود. وقتی امام از اتاق عمل بیرون آمد، آقایان دفتر هم ایستاده بودند؛ آقایان امام جمارانی، توسلی و صناعی هم بودند و من هم ایستاده بودم. بعد از عمل یادم هست کسی که از همه بیشتر خوشحالی می کرد، آقای خامنه‌ای بود. چرا که عمل موفقیت آمیز بود و همه فکر می کردم که خطر برطرف شده است. هیجان و افروزی بر همه حاکم بود و آقای خامنه ای بیشتر از دیگران، بابا می گفتند که ایشان همیشه به آقا می گفت: «آقا، خدا ما را قبل از شما از این دنیا ببرد.»

یک حالتی بود که تا شما در چنین حالتی نباشید، نمی توانید آن را تصور کنید؛ مگر این که قدرت تصور بالایی داشته باشید. همه گلوها را از شدت خوشحالی بغض گرفته بود. هیچکس گریه نمی کرد. آدم گاهی از شدت خوشحالی گریه می کند، ولی گاهی آنقدر هیجان بالاست که گریه هم نمی توان کرد. همه در یک چنین حالتی بودند. همه همدیگر را می بوسیدند.

* برگرفته از کتاب فصل صبر، انتشارات مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)

به راه انداختند. حالا هم که به خیال خودشان مجهز تر و آماده تر دارند می آیند سراغ ما. اما وضع ما از گذشته خیلی بهتر است. ما آن روز چی داشتیم؟ امروز نیروهای مسلح با قدرت فراوان داریم. آن روزها ما چیزی در اختیارمان نبود. امکانات کشور وابسته بود. الان اکثر نیازهایمان در داخل کشور تامین می شود. مدیران تربیت شده در همه صحنه ها داریم. مردم ما آگاه ترند. خیلی امکانات داریم که در گذشته نداشتیم.

من ایران را نسبت به اوایل انقلاب به مراتب نیرومندتر می بینم. آمریکا و دوستانشان قوی تر از گذشته نیستند. آتموقع آنها درباری ها، منافقین، گروهکها را در داخل داشتند، الان ندارند. لذا ایران نسبت به گذشته بسیار نیرومند تر است. الان هم با ما مسئله خاصی دارند، که مسئله هسته ای ست که به عبارتی یکی از هسته های اصلی توسعه بیست ساله و آینده ایران است. و دنیا را هم سر این مسئله دارند علیه ما تجهیز می کنند. یعنی آنها دیدند که ایران دارد از لحاظ توسعه به یک جای غیر قابل برگشتی می رسد. ما درست در مرز این مسئله هستیم و شاید هم از مرز عبور کردیم که به این نقطه رسیدیم. آنها که نمی توانند مثلاً بگویند که ایران چرا اینقدر دانشجو، اینقدر دانش، اینقدر استاد دارد ولی وقتی که می گویند ایران دارد از تروریست ها حمایت می کند و به مسائل هسته ای هم دست یابی پیدا می کند و امثال این شعارها، توانستند قدرتهای زیادی را با خودشان همراه کنند. ولی اشتباه می کنند. همه این کارها ممکن است که ما را به زحمت بیاورد اما خودشان هم به زحمت می افتند. آنها برای ما جنگ روانی ایجاد کردند و ما را به زحمت انداختند ولی من مطمئن هستم که ما باز هم پیروز از این معرکه در می آییم. البته به شرط اینکه درست رفتار کنیم خداوند به هیچکس چک سفید امضا نمی دهد.

* آذر ماه ۵۷ از حبس رژیم طاغوت آزاد شدید. در تصاویری که از ورود حضرت امام مشاهده می کنیم، حضرتعالی در نزدیکی های حضرت امام نبودید. آن موقع شما چه کار می کردید و در کجا بودید؟

– من اول فکر می کردم که حالا که از زندان آزاد می شوم، وقت هایم را صرف تکمیل کارهای قرآنی کنم که به چاپ برسانم. ولی دو سه روز گذشت دیدم نمی شود، دوباره وارد همان کارهای قبلی مان شدیم و همکاری مان را با دوستانمان مجدداً شروع کردیم. تقریباً همه وقتم با جمعی از دوستان، صرف هدایت مبارزه می شد. حتی من به پاریس نرفتم. این همه که امام را دوست داشتیم، آنجا هم گاهی امام از احمد آقا می پرسید که فلائی چرا نمی آید؟ من گفتم یک وقت مناسبی می آیم.

آنقدر امام را دوست داشتیم که یک وقتی در زمان صدام به عراق به صورت قاچاقی رفته، که می توانست خطر مرگ داشته باشد. البته کاری هم با امام داشت. پاریس هم نرفتم. همه وقتم صرف مبارزه می شد. از طرفی هم تمایل نداشتیم که خود را نشان بدهم و یا در سخنرانی و... البته می شد در خیلی از جاها ادم ظهور بکند؛ به خصوص در آن روزها، خیلی کم ظاهر می شدیم. مثلاً وقتی که تحصن در دانشگاه تهران کردیم، در مسجد دانشگاه سخنرانی کردیم. البته قبلاً با سخنرانی مبارزه می کردیم. وقتی که امام هم آمدند اگر بنا بود کسی برود در هوایما به استقبال امام و یا کنار ایشان بایستد توقع امام این بود که ماها باشیم دیگر.

امام از همان جا من را به عنوان عضو شورای انقلاب تعیین کرده بودند یا به عنوان کسی که قضیه مصرف داخلی نفت را حل کنیم. روابط مان در این حد محکم بود من عقب جمعیت که امام حرف می زد ایستاده بودم و کنترل می کردم نگران بودیم. امام آمده بودند در کشوری که حاکم آن دشمن ایشان است. و هر خطری می شد اتفاق بیفتد.

آن لحظه ای که خبر مفقود شدن امام به ما رسید؛ من و آیت الله بهشتی، آیت الله موسوی اردبیلی نرفته بودیم بهشت زهرا. تا میدان آزادی آمدیم دیدیم همه چیز به هم خورد، نظم دیگر نیست؛ آمدیم خانه آقای اردبیلی نشستیم با تلفن اوضاع را کنترل می کردیم. بعد از این خبر دو سه ساعت خیلی سخت گذشت. خیلی تلاش کردیم اوایل شب بود که به ما اطلاع دادند که ایشان در منزل یکی از بستگانشان است. خیالمان راحت شد. شرایط شرايطی نبود که آدم بخواهد خودش را مطرح کند. اواخر شب ایشان به مدرسه رفاه آمدند. دیگر خیلی دیر بود ما نخواستیم مزاحم ایشان شویم صبح به خدمت ایشان رفتیم. وقتی وارد اتاق شدم با کلمه محبت آمیز گفتند: کجا بودی؟ این مدتی که ما اینجا بودیم ترا ندیدیم. عرض کردم کارهایی هست که شما ترجیح می دهید ما آنجا باشیم.

* حضرت امام ابتدا میل نداشتند روحانیون وارد گرداندن امور حکومتی شوند؟

گرداندن نه! در مورد امور اجرایی ایشان چنین نظری داشتند. وقتی که ایشان شورای انقلاب را تأسیس کردند، پنج نفر را انتخاب کردند. هر پنج نفر روحانی بودند؛ آیت الله مطهری، آیت الله موسوی اردبیلی، دکتر باهنر، آیت الله طالقانی (احتمالاً) و من. گفتند هر کسی را که بخواهند اضافه کنند، این پنج نفر پیشنهاد بدهند و امام تصویب بکند.

بقیه در صفحه ۵

حضرت آیت الله خامنه ای عهده دار بودند. و شما هم همچنان نزدیکترین یار و همراه ایشان بوده و هستید. تحلیل شما از این هیجده ساله اخیر از سکان داری کشتی انقلاب چیست؟

– اولاً خسود حضرت امام مقدمات آن را فراهم کردند که ما به آسانی توانستیم به رهبری آیت الله خامنه ای برسیم. آسان نبود. به گونه ای بود که من و خود ایشان و دیگر رفقایمان، همه به این فکر بودیم که طبق قانون اساسی شورای رهبری از سه نفر تشکیل دهیم. از آقای خامنه ای، موسوی اردبیلی و مشکینی. همه چیز را هم تنظیم کرده بودیم؛ ولی حضرت امام مقدماتی فراهم کرده بودند که رسیدن به فرد آسان شد. چون در قانون اساسی شورا بود. به هر حال آسان شد که به فرد رأی بدهیم.

وقتی که رأی مطرح شد، با آن چیزهایی که از امام نقل شد،

آیت الله هاشمی رفسنجانی

گفتگو با آیت الله هاشمی رفسنجانی

بهترین انتخاب بعد از رحلت امام

بعضی هایش را من گفتم، بعضی هایش را آقایان دیگر گفتند؛ خبرگان قانع شد که نظر امام به ایشان بوده. و من هم می دانستم که نظر امام به ایشان است. بعد از آن که این کار را کردیم، از نظر من که نسبتاً به شرایط کشور آشنا هستم، بهترین انتخابی که ممکن بود، انجام شد.

حالا که سالها گذشته، وقتی فکر می کنم خیلی ها از شخصیت های بزرگ در کشور هستند، شبیه ایشان نمی بینم که با آن سوابق طولانی مبارزه و جهاد، با دانش بسیار نیرومند (ایشان بسیار با استعداد هستند و درس هم خیلی خوب خواندند و خیلی هم درس دادند) و با مدیریتی که از خودشان نشان دادند، در این مدت مجموعاً فکر می کنم خداوند ما را هدایت کرد که بهترین انتخاب را در آن موقع انجام دادیم.

امیدوار بودیم که برای آینده فکر کنیم همیشه دستمان پر باشد. هنوز من قدری تأمل دارم که به آسانی بشود کسی جای آیت الله خامنه ای را پر بکنند. البته خداوند این انقلاب را خوب حفظ می کند. بعد از امام هم ما این نگرانی را داشتیم و شخصیت های بزرگی هم در کشور هستند. نمی شود هیچ وقت مایوس بود؛ اما انصافاً بهترین انتخاب بود و از خودمان به خاطر این کاری که کردیم راضی هستیم. * تأکید حضرت امام همواره به مردم و نقش آنها بود. انصافاً چه در انقلاب و چه در اداره کشور، وقتی به تاریخمان نگاه می کنیم، در این ۲۸ ساله مردم بودند. هم در آن دوره امام به خصوص بر روی جوانان تأکید داشتند و امروز هم برای مجموعه نظام جوانان و نوجوانان فوق العاده مهم هستند. برای نسل امروز و انهایی که در قبل از انقلاب شاهد شکل گیری انقلاب و حوادث مهم آن بودند، بفهماید که اکنون انقلاب و کشور ما در کجای این دنیای پر تلاطم و پر از تحول قرار دارد؟ به ویژه این که ما در مسیر یک برنامه خیلی مهم و تدوین شده برای ایران سال ۱۴۰۴ قرار داریم.

– از شروع مبارزات، ما با کارشکنی خارجی ها و همچنین کسانی که در داخل اسلام را قبول نداشتند، مواجه بودیم. بعد از پیروزی انقلاب هم هیچوقت ما را راحت نگذاشتند، اما با هوشیاری امام، با آن رفتاردومی که برگزار کرد، با آن قانونی که نوشته شد، با رهبری امام و نیروهای خوبی که در انقلاب حضور داشتند؛ اعم از جوانها و نیروهای متعهد، بر همه این توطئه ها غلبه کردیم. آنها فکر می کردند که با کودتا مسئله را حل می کنند که کودتا هم برای آنها مشکل درست کرد و عواملی را هم که در داخل کشور داشتند نیز از دست دادند. جنگ را شروع کردند. ارتش مجهز صدام که در مقابله با ایران تجهیز کردند؛ شوروی، غربی ها، منافقین، ارتجاع منطقه همه پشت سر صدام رفتند و فکر می کردند که می توانند خوزستان را بگیرند و ایران با رفتن خوزستان از پای در می آید.

بعد از شکست این حربه هم انواع توطئه ها و تحریم ها را

* در ابتدا از زمان شروع آشنایی خودتان با حضرت امام بفرمایید.

– قبل از شروع مبارزات، با امام و افکار ایشان آشنا شدیم. ایشان خیلی محکم معتقد بودند به این که اکنون اسلام است که می تواند کشور را نجات بدهد. و چیز دیگری غیر از اسلام نمی تواند. و مصر بودند که مردم را علیه آمریکا و رژیم متحد کنند. و این جزو اعتقادات جدی ایشان بود و علنی هم آن را مطرح می کردند.

نکته ای که همیشه برای ما روشن بود، نظر و رفتار ایشان این بود که می گفتند احزاب و گروههایی که در حال مبارزه هستند، خوب هستند. اینها با ادبیات سیاسی خوب مبارزه می کنند، ولی آنچه که شما باید دنبال آن باشید، مردم هستند. کارتان این باشد که مردم را آگاه کنید.

از نظر ایشان مردم معتقد به اسلام بودند. مثلاً وقتی که بحث گروههای منافقین [در دهه ۵۰] پیش آمد، آقای طالقانی، من و کسانی که سهمی زیاد داشتیم، موافق بودیم که اینها تقویت شوند. ولی امام هیچوقت حاضر نشدند بپذیرند. ما از امام خواستیم که تأیید کنند، اما ایشان تأیید نکردند. مخالفت هم نمی کردند. اشکالاتی به ذهن ایشان می رسید.

دوران طولانی گذشت و آنها به انحراف رسیدند و تجزیه شدند. بنده در سفری که به صورت قاچاقی (آقای محمد منتظری برای من تذکره ای درست کرد) به عراق و خدمت امام رفته، به ایشان عرض کردم که پارسال هم می خواستم ببایم خدمت شما تأیید کنید این ها را، ولی امسال آدمم عرض کنم که شما در نجف واقعیت را بهتر از ما تشخیص دادید. لذا حضرت امام مصداقشان مردم بود. وقتی که به ایران آمدند، هیچ وقت به چیزی غیر از مردم تکیه نکردند.

* در گریز به وجوه شخصیتی حضرت امام در تحولات مختلف انقلاب، متوجه می شویم که برخورد امام بسیار مدبرانه بود. در حوادث غیر منتظره ای که چه از بیرون و چه از داخل، بر انقلاب تحمیل شده بود؛ اگر سکانداری حضرت امام نبود، شاید شاهد سختی های زیادی در انقلاب بودیم. نیروهای انقلاب در بمب گذاری ها به شهادت رسیدند و جنگ تحمیلی بر انقلاب نوبا تحمیل شد. سکان داری چنین انقلابی در آن شرایط سخت کار ساده ای نبود. در مواجهه با این موارد، چه چیزهایی از حضرت امام به خاطر دارید؟ و برخورد امام چگونه بود؟

– همان اوایل کم و بیش مدتی اخبار غیر موثق و شایعاتی می شنیدیم که توطئه ای در حال شکل گیری است. یکی از این توطئه ها این بود که عده ای می خواستند جماران را بمباران کنند. گویا از افراد آن گروه (وقتی که همه چیز آماده بود برای حمله) یکی موضوع شان را با مادرش در میان گذاشته بود و مادرش هم به او گفت، زود برو و مسئله را بگو. تقریباً حدود سحر خودش را به دفتر آیت الله خامنه ای در آن موقع شب رساند. من هم آنجا بودم. به هر حال ما از طریق او مسئله را فهمیدیم و معلوم شد عده ای می خواهند از همدان با فانتوم بیایند و جماران را بمباران کنند.

ما دو نفری بلافاصله رفتیم خدمت امام. از امام خواستیم که از جماران بیرون بروند. و آن شب در جماران نباشند. ایشان نپذیرفتند. فرمودند که فرض کنیم که اینها چند تا بمب از هوا انداختند و جاهایی را هم خراب کردند، بالاخره آنها باید بیایند روی زمین. روی زمین وقتی که آمدند با مردم مواجه اند. روحیه حضرت امام این جوری بود.

* وقتی شما از فرازهای رهبری حضرت امام تعریف می کنید، آن گونه که همگان شاهد آن بودیم؛ تصمیمات ایشان داهیانه، هوشمندانه و زیرکانه بود. حضرت امام ده سال پس از پیروزی انقلاب در قید حیات بودند و بعد از ایشان نیز رهبری انقلاب را

استاد شهید مرتضی مطهری

رهبری امام خمینی و نقش مردم در انقلاب اسلامی

نخواهد داد. در مورد این مرد بزرگ، یکی دیگر از خصوصیاتش را بگویم؛ شاید شما باورتان نشود این مردی که روزها می نشیند و این اعلامیه های آتشین را می دهد، سحرها اقلا یک ساعت با خدای خودش راز و نیاز می کند و آن چنان اشک هایی می ریزد که باورش مشکل است.

این مرد، درست نمونه علی (ع) است. درباره علی (ع) گفته اند که در میدان جنگ به روی دشمن لبخند می زند و در محراب عبادت از شدت زاری بیهوش می شود و ما نمونه او را در این مرد می بینیم.

پی نوشت:

۱- انهم فتیه آمنوا برهم و زناهم هدی، کفہ ۱۳
۲- و ربطنا علی قلوبهم اذ قاموا فقلوا ربنا رب السموات و الأرض، کفہ ۱۴

منبع:

کتاب «پیرامون انقلاب اسلامی»

ما در حقیقت شکست خوردیم. آقای جلال الدین فارسی را هم که گفتند افغانی است و نتوانست بیاید. من مسؤولیت وزارت کشور را داشتم و من نظرم در مورد آقای فارسی غیر از این است؛ ولی چون امام می فرمایند، ما تسلیم هستیم.

پنج نفری مان رفتیم قم؛ تا بالاخره تلاش کنیم که کار منحصر نشود به اینکه دست بنی صدر بیفتد. جلسه عجیبی است آن جلسه. وقتی که فهمیدند ما می آییم رفتند خانه آقای اشراقی. ما رسیدیم گفتند که ایشان نیستند. گفتیم که ایشان هر کجا که هستند، ما می رویم همان جا. رفتیم آنجا و رفتیم بالا نشستیم؛ گفتند که ایشان الان خسته اند، نمی آیند بالا. دیگر گستاخی های من شروع می شود؛ از آنجایی که من با امام خیلی صریح بودم، گفتیم که بگویید اگر ایشان نیایند، ما می آییم پایین، بگویید خانم ها نشاند، ما می خواهیم بیایم پایین.

روابط من با امام به گونه ای بود که نگرانی نداشتم که امام از من برنجد. احمد آقا رفتند گفتند و امام آمدند بالا. وقتی آمدند قیافه خیلی جدی و رسمی گرفته بودند که حرف ما را قبول نکنند. من صریح با ایشان حرف زدم. گفتیم به هر حال ما ۱۸ - ۱۷ سال مبارزه کردیم و شرایط را شاید بهتر از شما بدانیم. و حالا هم آنچه که ما بیرون می بینیم با آنچه که به شما گزارش می دهنده فرق می کند.

ایشان یک نگاهی به من کردند، فرمودند میدانی با کی داری حرف می زنی؟! وقتی که ایشان این را فرمودند، من بغضم ترکید و با صدای بلند گریه کردم. حالت غیر مترقبه ای بود. ایشان بلند شدند، من هم بلند شدم. خیلی گرم مرا بوسیدند. گفتند من نمی دانستم تو گریه ای هستی. دوباره نشستند. من ادامه دادم من از اینکه شما حرف ما را قبول نکنید، ناراحت نشدم، بلکه از این ناراحت شدم که ما شما را از وقتی که می شناختیم، شما قاطع اید. و قاطعیت شما هم به نفع نظام است ولی در مقابل هم تابع منطق هستید. اینجوری که الان می بینم، برای من خیلی غیر مترقبه بود و ناراحت شدم.

بعد ایشان قدری ملاطفت کردند. بالاخره پنج نفری هم نتیجه نگرفتیم. بعدا احمد آقا به من گفتند که آن شب برای ما خیلی سخت گذشت. به هر حال ایشان تصمیم گرفتند، ما هم پذیرفتیم و انتخابات آن جوری برگزار شد و به آنجا رسید که می دانید. در این چند ماه که بنی صدر رئیس جمهور بود، آن قدر سند به وجود آمد، ولی امام نمی خواست رئیس جمهوری که با اکثریت رای آورده، نتواند کارش را تمام کند. دو تا نامه است. یک نامه را ما پنج نفری نوشتیم؛ آن مربوط می شود به آن زمانی که امام در بیمارستان قلب بودند و قضیه بنی صدر و تنفیذ و اینها آنجا انجام شد.

البته نامه را من نوشتم خط من هم هست ولی هر پنج نفر امضا کردیم به من دادند گفتند تو بده به امام. رفتیم بیمارستان خدمت امام تا نامه را بدهیم. وقتی امام را دیدم گفتم که حالا ما بیایم در این شرایط به ایشان نامه اعتراضی هم بدهیم مصلحت نیست. و ندادم. بیرون که آمدیم آقایان به من اعتراض کردند دیگر قضایا تمام شد و... یک سال تقریباً گذشت. مسائل بر همان در و همان پاشنه بود که من این بار دیگر پشیمان شدم که چرا آن نامه را ندادم. یک نامه دیگر خودم نوشتم. دو تا را با هم رفتم دادم خدمت امام. ایشان هم محبت کردند. به نظرم خیلی مؤثر بود.

نهضتی که روستائی و شهری، کارگر و کشاورز، دانشجو و استاد، وکیل و کارمند، همه و همه در آن شرکت دارند؛ اساساً غیر از مذهب و آن هم مذهبی مانند اسلام، کدام نیرو می تواند این چنین انقلابی را به وجود بیاورد؟

من به تدریج این امید در دلم زنده می شود که این انقلاب به ایران محدود نمی ماند، هفت صد میلیون مسلمان را در بر خواهد گرفت و چه افتخاری برای ایران خواهد بود که یک انقلاب اسلامی از ایران شروع بشود و تمام کشورهای اسلامی را زیر نفوذ خودش بگیرد، که مطمئناً خواهد گرفت.

از قراری که به من اطلاع داده اند، چند روز پیش، کارتر به آیت الله خمینی (ره) راجع به بختیار اخطار کرد که هر دو ابرقدرت بر روی این دولت توافق دارند و شما حساب کار خودتان را بکنید. اما این مرد بزرگ اعتنائی به این تهدید نکرد.

من که قریب دوازده سال در خدمت این مرد بزرگ تحصیل کرده ام، باز وقتی که در سفر اخیر به پاریس به ملاقات و زیارت ایشان رفتم، چیزهایی از روحیه او درک کردم که نه فقط بر حیرت من، بلکه بر ایمانم نیز اضافه کرد. وقتی برگشتم، دوستانم پرسیدند چه دیدی؟ گفتم چهار تا «آمن» دیدم.

آمن بهدافه؛ به هدفش ایمان دارد. دنیا اگر جمع بشود نمی تواند او را از هدفش منصرف کند.

آمن بسبيله؛ به راهی که انتخاب کرده ایمان دارد. امکان ندارد بتوان او را از این راه منصرف کرد. شبیه همان ایمانی که پیغمبر به هدفش و به راهش داشت.

آمن بقوله؛ در میان همه رفقا و دوستانی که سراغ دارم، احدی مثل ایشان به روحیه مردم ایران ایمان ندارد. به ایشان نصیحت می کنند که آقا کمی یواشتر، مردم دارند سرد می شوند، مردم دارند از پای در می آیند؛ می گوید نه مردم اینجور نیستند که شما می گویند. من مردم را بهتر می شناسم و ما همگی می بینیم که روز به روز صحت سخن ایشان بیشتر آشکار می شود.

و بالاخره بالاتر از همه آمن بربه؛ در یک جلسه خصوصی ایشان به من می گفت فلانی این ما نیستیم که چنین می کنیم. من دست خدا را به وضوح حس می کنم. آدمی که دست خدا و عنایت خدا را حس می کند و در راه خدا قدم برمی دارد، خدا هم به مصداق ان تنصروا الله ينصركم بر نصرت او اضافه می کند. یا آن چنان که در داستان اصحاب کهف مطرح می شود، قرآن می گوید آنها جوانمردانی بودند که به پروردگارشان ایمان آوردند و به او اعتماد و تکیه کردند، خدا هم بر ایمانشان افزود (۱). آنها برای خدا قیام کردند و خدا هم دل های آنها را محکم کرد. (۲)

ایمن چنین هدایت و تأییدی را من به وضوح در این مرد

گفتگو با آیت الله هاشمی رفسنجانی

بهترین انتخاب بعد از رحلت امام

بقیه از صفحه ۴

معنای این حرف این است که در بین این همه نیروهایی که مبارزه می کردند، گردانندگی کار را بر عهده روحانیت گذاشتند و بعد یکی از پیشنهادهایی که ما دادیم آیت الله خامنه ای مشهد بودند. در آنجا خیلی مؤثر بودند چون مشهد مهم بود ولی گفتیم که ایشان در سطح ملی کار کنند. آیت الله مهدوی کنی و کم کم افراد دیگر را هم معرفی کردیم.

غیر روحانی ها را ما پیشنهاد کردیم و امام پذیرفتند. بالاخره شورای انقلاب همه کاره کشور بود اما در مورد امور اجرایی بله نظر امام این بود که بهتر است روحانیت در امور اجرایی نباشد و گاهی هم تاکید می کردند که اگر مجلس تشکیل می شود کار روحانیت در مجلس باشد. منتها شرایط به گونه ای بود که بعد ایشان به این نتیجه رسید که نمی شود روحانیت را اینگونه خیالشان را راحت کنیم و مسؤولیت ها را به دیگران بدهیم و بعد مثلاً حیثیت روحانیت محفوظ بماند. این جا جای فداکاری بود که روحانیت بایست وارد شود و لذا حتی در کمیته های انقلاب که سخت ترین کار آن موقع بود آقایان علما وارد شدند. کمیته چی شدند و اسلحه و...

* رابطه خیلی عمیقی بین شما و حضرت امام بوده و خودتان هم فرمودید چند بار به ویژه نامه ای که شما در مورد بنی صدر جنابعالی نوشتید، یک جاهایی می بینیم که لحن نامه ای که شما نوشته اید به حضرت امام، لحنی است که از آرامش کمی فاصله می گیرد و کمی تند می شد. توضیحی بفرمایید.

- مسئله بنی صدر و ریاست جمهوری از مواردی بود که بین مجموعه روحانیون حزب جمهوری اختلاف نظر پیش آمد. آقای بنی صدر از همزمان ما در خارج بودند و ما هم در داخل بودیم وقتی هم که آمدند نهضت آزادی مخالف بود که ایشان بیاید در شورای انقلاب ما او را آوردیم و به امام معرفی کردیم آنها خودشان جبهه ملی و نهضت آزادی با هم تعارض داشتند. مدتی که با ایشان کار کردیم به این نتیجه رسیدیم که ایشان مناسب نیست علی رغم دوستی و همکاری که داشتیم پیشنهادمان آقای دکتر بهشتی بود که ایشان برای انتخابات نامزد شوند. امام موافقت نکردند، فرمودند روحانی نباید. برای همین ما اختلاف نظر داشتیم.

یک بار من و آیت الله خامنه ای با هم از تهران به قم رفتیم خدمت امام. آن موقع امام در قم بودند. آن منزل بیرونی و اندرونی داشت که وسط آن هم یک راهرو بود. ما شب رسیدیم. گفتند که شب ملاقات نمی شود. ما رفتیم و گفتیم که ما حتماً باید امام را ببینیم. با اصرار من ایشان نیامدند توی بیرونی. می دانستند ما چه کار داریم. آمدند توی همین راهرو وسط نشستند و ما رفتیم خدمت ایشان. خب استدلال های ما را ایشان نپذیرفتند. فرمودند نه، من موافق نیستم. هیچ وقت چرای آن

با رحلت امام خمینی (ره) طیف وسیع دشمنان اسلام این امید را پنهان نکردند که جمهوری اسلامی در غیاب پدید آورنده و پرورنده خود نیروی دفاع و رشد را از دست بدهد و چون کودکی بی صاحب، احساس ضعف و درماندگی کند یا به کلی از پای درآید و یا به ناچار به دامن این و آن پناه برد .

در محاسبات تنگ نظرانه دشمنان - که همه بی استثنا اسیر محاسبات صد در صد مادی بود و از فهم روابط معنوی و برکات ایمان و تقوا بی نصیبند - نمی گنجد که معجزه الهی در طلیعه قرن پانزدهم یعنی حکومت صلاح و دین و حیات دوباره ارزشهای اسلامی ، آن قله مرتفعی باشد که دست آلوده بندگان هوا و هوس به آن نرسد و دیپلماسی زر و زور را به دام افکندن آن عاجز بماند.

خردامه نزدیک می شد و مستکبران عالم و دستگاه های تبلیغاتی و شایعه پراکنی شان در پی سم پاشی و انحراف افکار عمومی و تبلیغات مستمر برای نظام کفر بودند . به دنبال شدت گرفتن بیماری حضرت امام خمینی و بستری شدن ایشان در بیمارستان ، دشمن به دنبال اجرا کردن پروژه ای از پیش تعیین شده بود تا بتواند انقلاب را پس از رحلت امام به بیراهه بکشاند . این پروژه از مدتها قبل به وسیله موج تبلیغاتی و حرکات مشکوک آنها در نقاط مختلف جهان آغاز شده بود.

روزنامه " فاینانشال تایم " چاپ لندن در تاریخ ۳ خرداد ماه ۱۳۶۸ یعنی یازده روز پیش از رحلت امام (ره) نوشت : « با رحلت آیت الله خمینی شکاف بزرگی در رأس سیستم سیاسی ایران ایجاد خواهد شد ، بیابیه های رسمی و نیز گزارشهای رسانه های خبری ایران حاکی از آن است که پر کردن این شکاف امکان پذیر نخواهد بود . » (۱)

بدین ترتیب پیداست که پروژه از پیش تعریف شده بیگانگان برای ایران پس از رحلت امام (ره) یک امر قطعی بوده و در حقیقت آنان درصدد بودند تا از مسدودت ها قبل از آن با ایجاد جنگ روانی و تأثیر بر افکار عمومی ، مردم انقلابی ایران را آماده شرایطی کنند که دلخواه آنان است که این شرایط همانا چیزی جز خارج شدن انقلاب از مسیر اصلی و صحیح خود ، نبود .

رادیو بی بی سی در این باره اعلام کرد: « خلائی را که درگذشت آیت الله خمینی در سطح رهبری ایران به وجود آورده ، مشکل می توان جبران کرد. » (۲) در همین حال رادیو آمریکا نیز ضمن نشان دادن شادی و شفق خود در این باره می گوید : « مرگ آیت الله خمینی قطعا به بی ثباتی عظیمی در ایران منجر خواهد شد و برخی پیش بینی می کنند که این وضع احتمالا شعله یک جنگ داخلی را در ایران خواهد افروخت. » (۳)

اما خوابی که دشمنان خارجی برای ایران دیده بودند این بود که گروه های داخلی را به اغتشاش و جنگ داخلی و منازعه بر سر قدرت و سهم خواهی در حکومت بکشانند تا در این معرکه منافقین از فرصت استفاده کرده و بتوانند با انجام عملیات نظامی در ایران قدرت را در دست بگیرند .

سرکرده منافقین در گردهمایی نیروهای نظامی خود در ۷ خرداد ماه ۱۳۶۸ گفته بود : " نیروهای نظامی سازمان ، باید برای شرایط مرگ [امام] خمینی آماده باشند . مرگ [امام] خمینی به عنوان بالاترین نقطه آمادگی در مردم ایران برای استقبال از عملیات نظامی ما خواهد بود. " (۴) روزنامه الشرق الاوسط وابسته به آل سعود نیز در ۱۴ خرداد ۶۸ نوشت: " چریکهای مسعود در جوی که از حمایت عراق برخوردارند طر حهایی را برای انجام یک تهاجم عمده در طول مرزها به فاصله چند ساعت پس از رحلت آیت الله خمینی تدارک دیده اند. " (۵) بنی صدر خائن نیز به عنوان یکی از داعیه داران حکومت آینده ایران پس از رحلت امام خمینی از احتمال بازگشت خود به ایران خبر داده و می گوید: " درگذشت [امام] خمینی این مسأله را محتمل می کند که وی [بنی صدر] به زودی به کشور بازگشته و احتمالا وارد دولت شود . " (۶)

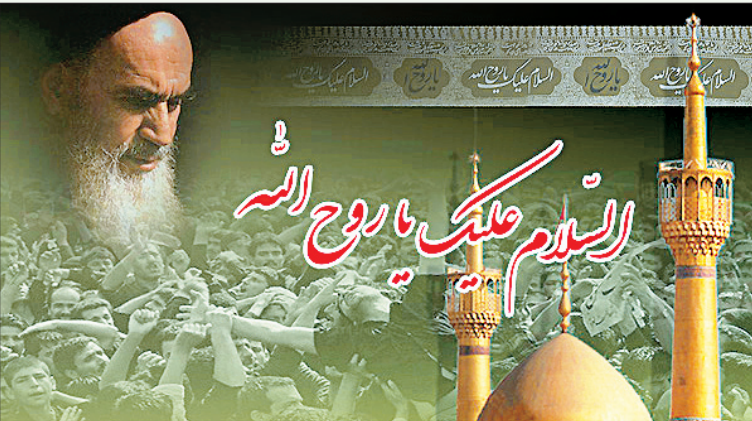
مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای

در تشریح اوضاع آن زمان و توطئه های دشمنان برای پس از رحلت امام خمینی (ره) ، به شعور و تقوای مردم و معجزه الهی در خشتی نمودن این توطئه ها اشاره می کنند و می فرمایند:

" با رحلت امام خمینی (ره) طیف وسیع دشمنان اسلام - که در صفوف مقدم معارضا به جمهوری اسلامی بودند - این امید را پنهان نکردند که جمهوری اسلامی در غیاب پدید آورنده و پرورنده خود نیروی دفاع و رشد را از دست بدهد و چون کودکی بی صاحب ، احساس ضعف و درماندگی کند یا به کلی از پای درآید و یا به ناچار به دامن این و آن پناه برد . در محاسبات تنگ نظرانه دشمنان - که همه بی استثنا اسیر محاسبات

از ارتحال امام تا تعیین رهبری

تهیه: مرکز اسناد انقلاب اسلامی

صد در صد مادی بود و از فهم روابط معنوی و برکات ایمان و تقوای بی نصیبند - نمی گنجد که معجزه الهی در طلیعه قرن پانزدهم یعنی حکومت صلاح و دین و حیات دوباره ارزشهای اسلامی ، آن قله مرتفعی باشد که دست آلوده بندگان هوا و هوس به آن نرسد و دیپلماسی زر و زور از به دام افکندن آن عاجز بماند . " (۷)

طلوع آفتابی دیگر اما حضور ده میلیون عزادار در مراسم تشییع و خداحافظی با امام خمینی (ره) وفاداری و عشق و شور مردم به امام و حفظ آرمانها و دستاوردهای او را نشان داد . مجلس خبرگان نیز در آن مقطع توانست با اجلاس فوق العاده خود با سرعت و درایت کامل انقلاب اسلامی را صاحب سکنداری امین ، با تقوا ، با درایت ، شجاع و مدبر نماید و بدین ترتیب حتی یک روز هم انقلاب و ملت بسودن رهبر و مقتدا نماند تا توطئه های دشمنان به کلی نقش بر آب شود . به این ترتیب پیش از به پایان رسیدن دوره دوم ریاست جمهوری حضرت آیت الله خامنه ای مسئولیت رهبری انقلاب را به دوش گرفتند و با غروب نمودن آفتاب عمر امام، خلف و شاگرد صالح او به انقلاب گرمی و روشنی بخشید .

حضرت آیت الله خامنه ای ، رهبر انقلاب اسلامی با تشکیل جلسه مجلس خبرگان رهبری که پس از رحلت حضرت امام و به صورت اضطراری تشکیل شد، ابتدا بحث بر سر شورای رهبری بود که در این زمینه حضرت آیت الله خامنه ای و حجت الاسلام هاشمی رفسنجانی با آن موافق بودند، ولی چون اکثریت با آن موافق نبودند این مسأله از دستور کار خارج شد و بحث رهبری آیت الله خامنه ای مطرح شد.

مقام معظم رهبری از ابتدا با پذیرش این مسئولیت مخالف بودند و حتی در مجلس خبرگان رهبری مرتب برای اعضای مجلس که معتقد به شایستگی ایشان برای رهبری بودند استدلال می آوردند و این مسئولیت را به دیگران محول می کردند.

مقام معظم رهبری چند ماه مانده به پایان دوره دوم ریاست جمهوری، خود را برای ترک این مسئولیت آماده کرده بودند. ایشان در این باره می گویند : قبل از رحلت حضرت امام که دوران ریاست جمهوری در حال اتمام بود، دست و پایم را

جمع می کردم . مکرر مراجعه می کردند و بعضی از مشاغل را پیشنهاد می نمودند .

آدمهای بی مسئولیت ، این مشاغل را پیش خودشان ، به قد و قواره ی من بریده و دوخته بودند! ولی من گفتم که اگر یک وقت امام به من واجب کنند و بگویند شما فلان کار را انجام دهید. چون دستور امام تکلیف است و برو برگرد ندارد، آن را انجام می دهم. اما اگر تکلیف نباشد - و من از امام خواهش خواهم کرد که تکلیفی به من نکنند تا به کارهای فرهنگی بپردازم - دنبال کارهای فرهنگی می روم. (۸)

مقام معظم رهبری که تا آن زمان همه مسئولیت های محوله به خود را به حکم تکلیف پذیرفته بودند

، نتوانستند در برابر استدلال های اعضای مجلس خبرگان دلیلی اقامه نمایند ، در نتیجه این کار به ثمر نشست و تقدیر الهی جاری شد و انقلاب به دست رهبری با کفایت و حکیم رسید . حضرت آیت الله خامنه ای درباره شرایط آن زمان و چگونگی انتخاب شدنشان به رهبری می گویند : " آنچه که در خصوص تعیین رهبر واقع شد و بار این مسئولیت ، بر دوش بنده کوچک ضعیف حقیر گذاشته شد ؛ برای خود من حتی یک لحظه و یک آن از آنات گذشته ی زندگی ، متوقع و منظر نبود .

اگر کسی تصور کند که در طول دوران مبارزه و بعدا در طول دوران انقلاب و مسؤولیت ریاست قسوه ی اجرایی ، حتی یک لحظه در ذهن خودم خطور می دادم که این مسؤولیت به من متوجه خواهد شد ، قطعا اشتباه کرده است . من ، همیشه خودم را نه فقط از این منصب بسیار خطیر و مهم ، بلکه حتی از مناصبی که به مراتب پایینتر از این منصب بوده است - مثل ریاست جمهوری و دیگر مسؤولیتهایی که در طول انقلاب داشتم - کوچکتر می دانستم .

یک وقتی خدمت امام (قدس سره) این نکته را عرض کردم که گاهی نام من در ردیف بعضی از آقایان آورده می شود ؛ در حالی که در ردیف آنها نیستم و من یک آدم کوچک و بسیار معمولی هستم. نه این که بخوام تعارف کنم . الان هم همان اعتقاد را دارم. بنابراین ، چنین معنایی اصلا متصور نبود.

البته در آن ساعات بسیار حساسی که سخت ترین ساعات عمر ما را گذرانیدیم و خدا می داند که در آن شب شنبه و صبح شنبه چه بر ما گذشت؛ برادرها از روی مسؤولیت و احساس وظیفه ، با فشرده گی تمام ، فکر و تلاش می کردند که چگونه قضایا را جمع و جور کنند، مکرر از من به عنوان عضو شورای رهبری اسم می آوردند ، که البته در ذهن خودم آن را رد می کردم ؛ اگر چه به نحو یک احتمال برابرم مطرح می شد که شاید واقعا این مسئولیت را به من متوجه کنند.

در همان موقع، به خدا پناه بردم و روز شنبه، قبل از تشکیل مجلس خبرگان، با تضرع و توجه و التماس، به خدای متعال عرض کردم: پروگارا ! تو که مدبر و مقدر امور هستی؛ چون ممکن است به

عنوان عضوی از مجموعه ی شورای رهبری ، این مسئولیت متوجه من شود ؛ خواهش می کنم اگر این کار ممکن است اندکی برای دین و آخرت من زیان داشته باشد ، طوری ترتیب کار را بده که چنین وضعیتی پیش نیاید . واقعا از نه دل می خواستم که این مسؤولیت متوجه من نشود .

بالاخره در مجلس خبرگان ، بحثهایی پیش آمد و حرفهایی زده شد که نهایتا به این انتخاب منتهی شد. در همان مجلس، کوشش و تلاش و استدلال و بحث کردم تا این کار انجام نگیرد؛ ولی انجام گرفت و این مرحله گذشت. من ، همین الان خودم را یک طلبه معمولی و بدون برجستگی و امتیازی خاص می دانم ؛ نه فقط برای این شغل با عظمت و مسؤولیت بزرگ ، بلکه - همان طور که صادقانه گفتم - برای مسؤولیت های به مراتب کوچکتر از آن ، مثل ریاست جمهوری و کارهای دیگری که در طول این ده سال داشتم. اما حالا که این بار را روی دوش من گذاشتند ، با قوت خواهم گرفت ؛ آن چنان که خدای متعال به پیامبرانش توصیه فرمود: « خذها بقوه ».

برای این مسئولیت، از خدا استمداد کردم و باز هم استمداد می کنم و هر لحظه و هر آن ، در حال استمداد از پروردگار هستم تا بتوانم این مسؤولیت را در حد وسع خودم - که تکلیف هم بیش از وسع نیست - با قدرت و قوت و حفظ شأن والای این مقام ، حفظ کنم و انجام بدهم. این، تکلیف من است که امیدوارم ان شاء الله مشمول لطف و ترحم الهی و دعای ولی عصر (عج) و مؤمنین صالح باشم. در این زمینه باید اشاره نمود که حضرت امام خمینی با روشن بینی الهی خود از مدتها قبل شایستگی حضرت آیت الله خامنه ای برای رهبری را به اطرافیان گوشزد کرده و بحث رهبری ایشان در آینده را مطرح نموده بودند.

حجت الاسلام والمسلمین، مرحوم حاج سیداحمد آقا خمینی (ره) نقل می کنند : وقتی که آیت الله خامنه ای در سفر کره (شمالی) بودند، امام گزارشهای آن سفر را از تلویزیون می دیدند. آن منظری دیدار از « کره » استقبال مردم و سخنرانیها و مذاکرات در آن سفر خیلی جالب بود و امام گفته بودند ، الحق ایشان شایستگی رهبری را دارند. (۹)

حجت الاسلام والمسلمین هاشمی رفسنجانی نیز یک نمونه دیگر از اشارات حضرت امام را بیان می کنند: در جلسهای با حضور سران سه قوه ، آقای نخست وزیر (موسوی) و حاج احمد آقا در محضر امام بحث شد . حرف ما با حضرت امام این بود که اگر این قضیه اتفاق بیفتد (۱۰) ما بعداً با قانون اساسی مشکل داریم ؛ زیرا ممکن است خلاء رهبری پیش بیاید . ایشان گفتند : « خلأ رهبری پیش نمی آید و شما آدم دارید . » گفتم : « چه کسی؟ » ایشان در حضور آقای خامنه ای گفتند : « این آقای خامنه ای » (۱۱)

خانم زهرا مصطفوی دختر گرامی حضرت امام (ره) می گویند: من مدتها قبل از برکناری قائم مقام رهبری شخصاً ، از محضر امام درباره رهبری پرسیدم. ایشان از آیت الله خامنه ای نام بردند و پرسیدم که آیا شرط مرجعیت و علمیت در رهبری لازم نیست؟ ایشان نفی کردند از مراتب علمی ایشان پرسیدم صریحاً فرمودند که (ایشان اجتهادی را که برای ولی فقیه لازم است ، دارد) . (۱۲)

پی نوشت:

- ۱- ماهنامه پاسدار اسلام ، شماره ۹۱
- ۲-روزنامه رسالت ۶۸/۳/۱۶
- ۳-ویژه نامه جمهوری اسلامی ، ۶۸/۴/۲۱ ، ص ۴۰
- ۴-ماهنامه پاسدار اسلام ، شماره ۹۱
- ۵-ویژه نامه جمهوری اسلامی ، ۶۸/۴/۲۱ ، ص ۴۰
- ۶-پیشین
- ۷-روزنامه اطلاعات ، ۱۵،۴،۶۸
- ۸-حدیث ولایت ، جلد دوم ، ص ۴۱
- ۹-روزنامه رسالت ، ۶۸/۳/۱۶
- ۱۰-قضیه عزل آقای منتظری از قائم مقامی رهبری توسط حضرت امام خمینی (ره)
- ۱۱-ویژه نامه جمهوری اسلامی ، ۶۸/۳/۲۰
- ۱۲-پیشین ، ۷۶/۹/۲

امام خمینی وادبیات پایداری

رضا عیسی‌نیا

مقدمه

ادبیات پایداری امام خمینی(ره) را می توان درچهارعنوان اصلی زیرمورد مذاقه قرارداد:عناوینی که ازسوال اصلی‌بی چون: مقومات ادبیات پایداری امام خمینی چیست؟ وسوالات فرعی همچون: "دگر" ادبیات پایداری امام و ویژگی‌های آن چیست؟ مبانی ادبیات پایداری امام چیست؟ مؤلفه های ادبیات پایداری امام از چه چیزها تشکیل شده است؟ موانع ادبیات پایداری امام چه می تواند باشد؟و... نشأت می گیرند. وفرضیه تحقیق این است که مقومات ادبیات پایداری امام درحوزه معرفتی تقلین محوری ودرحوزه عملی، توامان بودن مقاومت رهبر وپیروان است.

همچنین پژوهش ما این مباحث را دربرنمی گیرد که سبک امام خمینی در ادبیات شعری "نظم" چگونه بوده است یا سبک ایشان درنثر چگونه است واین که امام تا چه اندازه تأثیردرادب فارسی روزگارداشته ویا سهم امام خمینی درشکوفایی واستمرار ادبیات پایداری به معنای خاصش درچه میزانی بوده است؟

پژوهش ما نمی خواهد بگوید که آثار امام از دو بخش نظم و نثر تشکیل یافته که مثلاً در نظم ازنظرداری (که مباحثی چون سبک شناسی تنوع شعری، صنایع بدیعی آرایه‌های معانی، بیان وعروض را دنبال می‌کند) این چنین است ویا درسبک شناسی آیا سبک شعری ایشان عراقی کنونی است ویا تنوع شعری سروده‌های امام آیا درقالب‌های مسطه، ترجیع بند، غزل، قطعه، رباعی و تک بیتي خلاصه می‌شود. یا بگوئیم که نثرامام- یعنی خطابه‌ها، پیام‌ها و کتاب‌های ایشان -برسبک نثرمرسل ساده با رگه‌هایی از نثر مسجع است.(پژوهشی در شیوه‌های ادبی آثارامام خمینی).

۱- "دگر" ادبیات پایداری امام

امروز گفته می شود که نه تنها باید پدیده‌ها رابه واسطه اضدادشان تعریف کرد بلکه وجود وتحقق پدیده‌ها را درمقابل ضد و "دگر"باید جستجو نمود. بنابراین دراین قسمت ما درصدد پاسخ این سوال هستیم که دردنیای انسان معاصر"دگر" ادبیات پایداری امام خمینی چه می‌تواند باشد ویعبارتی دیگر کدام ادبیات پایداری هست که هویت ادبیات پایداری امام خمینی را شفاف کرده وحد ورمز آن را نمایان نموده وادبیاتی بنام ادبیات پایداری امام را به منصفه ظهور می‌رساند؟ یا ماهیت قلمرو ومرزهای ادبیات پایداری امام خمینی درمقابل کدام یک ازادبیات پایداری معنا می‌یابد؟

۲- مبانی ادبیات پایداری امام

بیشتردربخش "دگر"ادبیات پایداری امام خمینی، گفته شد که آنجایی که مکتبی خواست خویش را اثبات کند ناگزیرپذیرگری را نفی می کند. نه همانند دوران علی (ع) که ملت مشکل ودرد آن رهبرهام بودند، همانگونه که خودشان می گویند: بکَمِ ادَوی ولانتم دانی،" این که من درپی آنم که دردهای جامعه رابه وسیله شما درمان کنم درحالی که شما خود درد من هستید. امام خمینی که آمد، با زبان قرآن همه طاغوتیان وآنانی که محرم راز طاغوتیان وهم آوازشان بودند را نفی کرد وادبیاتی را ایجاد وتوسعه بخشید که به واسطه آن طلسم طاغوتیان شکسته شد ومردم به الله وخداوند سبحان خوانده شدند وبراساس نهضت اسلامی خود را تا به حال برپا وپویا نگه می‌داشتند، چنین ادبیاتی با اندک توجهی به آثار وگفتارامام خمینی، بخوبی برجسته ونمایان می‌گردد. لذا می‌بینیم که واژه های استقامت، پایداری، مقاومت و ایستادگی درسان وادبیات امام بارها وبارها بکاررفته است.مبانی ادبیات پایداری امام خمینی را می توان در دو مبنا واصل زیرخلاصه کرد.عقل اقتضا می‌کند که پس از قیام ها وجهت تحصیل پیروزی باید استقامت کرد. دستورالهی است که پس از قیام‌ها پایداری واستقامت باید کرد.

الف) مبنای عقلی امام درادبیات پایداری

امام خمینی معتقد است چون احکام اسلامی اعم ازقوانین اقتصادی، سیاسی وحقوقی، تا روز قیامت باقی ولازم الاجراست واین بقا ودوام همیشگی احکام اسلامی امکان پذیرنیست مگر با ایجاد حکومت اسلامی، بنابراین ملتی که تحول روحی پیدا کرده و درصدد دفع انظلام وذلّت می باشد نمی تواند به پیروزی برسد مگراین که به وحدت وهمبستگی وهمملی و... رسیده ودراین راه پایدارباشد. امام خمینی درادبیاتش به این مهم توجه داشته لذا می گویند اگرما دست به دست هم ندهیم، همه ما با هم نابشیم، زمین مان خواهند زد، مجلس را زمین می‌زنند، دولت را زمین می‌زنند، ... همه زمین می‌خورند، پس عقل اقتضا می کند که ما الان مشکلات را تحمل کنیم. (صحیفه امام، ج۱۸/۲۴۵)

ب)دستورالهی برای استقامت

این که استقامت چیست؟ وچرا وبرچه اساس امام خمینی، مردم را بعد از قیام دعوت به استقامت می‌کند؟ این است که این مطلب راعلاوه برامربدیعی وعقلی دانستن یک دستور الهی می بیند ومی گویند: "استقامت معنایش این است که اگر گرفتاریهایی پیدا شد درجهاد، اگر درجنگ هایی که پیش می آید برای یک ملتی که می‌خواهد ششرافتمندانه نباشد، درمشکلات سستی نکنند، از ما می‌خواهد که درمقابل کفروزندقه درمقابل ستم وستمکاران ایستادگی کنیم. لذا می گویند:

«...چه بسا افرادی که ابتدائاً درامری وارد می‌شوند لکن بعضی مشکلات وقتی پیش می‌آمد نمی‌توانند خوددار

باشند، نمی‌توانند استقامت کنند ... تعلیمی که خدای تبارک وتعالی به مسلمین داده است برای دستیابی به مبانی پایداری در ادبیات امام خمینی ویا تشریح بیشترآن، و وجه تمایز این مبانی با مبانی دیگر درادبیات پایداری مطرح ودرجوامع بهتردیده شد که به پاسخ سوال، پایداری برای چه؟ وبرای چه کسی؟ بپردازیم. پاسخ این متن را حضرت علی(ع) این گونه بیان می‌کند که حکایتگر نفی ادبیات پایداری مسلک مادی گرایانه وصرفاً دنیوی است. آنجایی که حضرتش می فرماید:

خداوند!تو خود می دانی که حرکت‌ها،جنبش‌ها، قیام‌ها، اعتراض، جنگیدن‌ها و مقاومت‌های ما، رقابت درکسب قدرت دنیوی نبوده برای تحصیل قدرت برای یک فرد نبود. به عنوان جاه طلبی، برای جمع آوری مال ومنال دنیا ما دراین است که می خواهیم قیام‌ها ومقاومت یا برای خدا وبه امرخداست به دستور الهی وبرای او جهت تحقق امر او ویا برای خود وبه امر امیال نفسانی خود یاجامعه است. ومبانی این دو نوع قیام ومقاومت (قیام ومقاومت دنیوی وقیام ومقاومت الهی) با هم افتراق اساسی دارند ادبیات پایداری امام خمینی که ازتصورگرهی‌های قرآن واهل بیت(ع) الگو می گیرد وازواژه‌ها وتکریب‌های ادبی قرآن بهره می‌برد امام خمینی با این مبانی درصدد دینی کردن ادبیات

پایداری وحضور دین درعرصه اجتماع می باشد. وادبیات پایداریش با خدا ودستورات الهی آغاز می‌شود تابه خلق می‌رسد، امروزه وظیفه ماست که دربرابرخطراتی که متوجه اسلام ومسلمین می باشد، برای تحمل هرگونه ناملایماتی آماده باشیم تا بتوانیم دست خائنین به اسلام راقطع نماییم وجلو اغراض ومطامع آنان رابگیریم ودراین راه هرکس به وظیفه خودعمل کند ودرامروظیفه عمل کند ودرامروظیفه کوتاهی نکند.»

۳- مؤلفه های ادبیات پایداری امام

چون امام خمینی براین باوراست که:«ملتی که بخواهد شرافت خودش راحفظ کند اسلام را که مبدا همه شرافتها است بخواهد حفظ کند، این ملت باید علاوه برجهاد، استقامت درجهاد داشته باشد.»

همانگونه که گفته آمد، چون قیام‌ها ونهضت‌ها بدون استقامت ومقاومت پوچ وبی معنا ونامقصد می‌باشند بنابراین«دراین دنیا کسانی که برای شرافت خودشان واهل ملتشان، برای شرافت اسلام، اموری را انجام می‌دهند اگر دردنبالشان استقامت یک امر مهمی ومشکلی است.» ولوازمات ومقدمات خاص خود را دارد که درادامه به برخی از ان مولفه های ادبیات پایداری از نگاه امام استشهد می‌گردد.

خداباوری

امام خمینی براین باوراست که درادبیات پایداری، رمز پایداری عاشقی، آنهم درمسیر بندگی خداوند سبحان وردر آشنایی در راه او است ورسیدن به این بینش ورشد وبالندگی که حرکت‌ها وقیام‌ها واستمرار درآن به خاطر خدا باشد نه به خاطر کسب جاه ومقام، ومبانی وایستادگی جوانان ما وملت ما هم به خاطرایمان به خدا، ایمان به مبادی اسلامی بود که پیروز شان کرد؛ زیرا با ایمان قوی می‌توان درمقابل قدرت مادی وتوطئه‌ها ایستادگی کرد ودرجهاد اکبرواصغریپروز شد. ایشان که رمز پایداری را اتکا به خدا ونفی رفاه زدگی ومصرف گرای دانسته، درجای دیگر می‌فرزاید: «سفارش می‌کنم که به خدا متکی باشید وبرای همیشه زیربارشرق وغرب نروید، مردم باید تصمیم خود را بگیرند، یا رفاه ومصرف گرایي ویا تحمل سختی واستقلال». یک کشوری که برای خدا قیام کرده است، برای خدا هم پایدار می‌ماند وبرای خدا هم ادامه می‌دهد.

ادبیات پایداری امام دردل خود، بذرخود باوری را کاشته و رشد ونموش می‌دهد که نشانه اش این است که مردم چنین جامعه‌ای باید برای خود شخصیت وهویتی قائل باشند وبه خودشان باور داشته باشند ونباید کعبه آمال وارزوهای خود را دردیگران بیابند وخود را کاملاً منجل درغیرکنند، این ادبیات حکایتگر این مطلب است که ما جامعه‌ای بودیم که شخصیتی برای خود قائل نبودیم ومملکت خود را به اسامی اروپایی یا غربی تزئین کرده بودیم، وجودی شده بودیم وطوری بار آمده بودیم که اگر بخواهیم یک چیزی بشویم باید از آنها می‌خواستیم. ودرجای دیگری فرمایتند: « شما چنانچه باورتان آمده باشد که نمی‌توانید صنعت درست بکنید ونمی‌توانید صنایع بزرگ که انجام بدهید، اول باید خودتان را درست کنید؛ اولاً باید باورتان بیاید که ما انسانیم، ما هم قدرت تفکرداریم، ... اگراین باوربرای شما پیدا شد، موفق خواهید بود.»

پراهمیت تلقی کردن شکست‌های خرد

امام خمینی استقامت وپایداری را منظومه‌ای ارگانیک وبه هم پیوسته می‌بیند ومعتقد است که اگر درروند مقاومت درجایی کم گذاشته شود، اگرچه جزئی باشد، باعث شکست خواهد شد؛ لذا می گوید: «اگر بخواهید که استقامت کنید پایداری کنید باید مجریان اموردرهرجا که هستند، بنابراین باید مجریان هم به قوانین خوب عمل کنند ونقض قانون نکنند هرچند آن خلاف، خلاف بسیار اندک وجزئی باشد ... اگر بخواهید استقامت کنید وپایداری کنید، باید مجریان اموردرهرجا که هستند اشخاصی باشند اسلامی ومعتقد به اسلام. چون نتیجه بدعمل کردن، ناراضی کردن مردم را به دنبال خواهد داشت وناراضی شدن هم مقدمه گسست وفاصله گرفتن ازاصل قیام ونهضت خواهد شد.»

بیداری

اگر اقدامات رهبر، منطقی، قانونمند، حکیمانه هم باشد وبه عبارتی دواج بیداری باشد، ولی ملت مؤلفه هایی چون بیداری، هوشیاری، نترسی رانداشته باشند، آن نهضت دچارمشکل خواهد شد. بنابراین لازمه قیام ومقاومت، بیداری واستمرارآن درطول زندگی خواهد بود. این مؤلفه ادبیات پایداری یکی از آن موارد بسیارمهمی است که دشمنان خواسته اند که مغفول باشد. درطول تاریخ، دراین سده های آخروشک شده که ملت های جهان سوم خواب باشند،غافل باشند وتوجهشان به شخصیت خودشان نباشد وشخصیت خودشان را اصلاً وابسته به غیردانند وبراین اساس است که امام خمینی به ملت ها هشدارمی دهد که اگر قیام ها با بیداری همراه وعجین باشد پیروز خواهد شد؛ لذا می گوید:«بیدارشوید، برخیزید ودرمقابل ابرقدرت ها بایستید که اگر ایستادید، اینها هیچ کاری را نمی توانند بکنند.»(صحیفه امام ج ۱۶/۳۸۷)

تحول روحی وزنده نگه داشتن ایمان

ملتی که زندگی شرافتمندانه وهدفمند برایشان فرهنگ گردد وزندگی شرافتمندانه برزندگی ننگین وبردگی اجانب، ولو با مشکلات ترجیح داده می‌شود، آن ملت به یک تحول روحی رسیده است که براساس آن خیلی ازسختی‌ها وتلخی‌ها برای اوارحت وشیرین خواهد بود. واین تحول برای ملت ایران ایجاد شد که همان هجرت به سوی حق و هجرت ازخود به خدا بود؛ یعنی پشت به انانیت خود کردن و روی به رحمت الهی آوردن. اگراین نیرویی خدایی راملت حفظ کند، موفق وپیروز خواهد بود.امام خمینی دراین باره می‌فرمایتند: «خداوند به ما تفصل وترحم کرد واین تحول حاصل شد وتا این مطلب هست، این تحول هست ازهیچ چیزتترسید.» (جوانان ازدیدگاه امام خمینی) ودرجای دیگرهم برتادوم این تحول روحی تأکید کرده وگفته اند: «قیام شما برای خدا بود، همه فریاد زدید که ما "جمهوری اسلامی" می‌خواهیم. برای احکام اسلام قیام کردید، امراول را که فرموده‌اند قیام کنید، برای خدا اطاعت کردید، باقی مانده است امر دوم؛ استقامت. این قیام را حفظ کنید. این تحول روحی که برای شما ملت حاصل شده است حفظ کنید. استقامت کنید تا پیروز شوید.»(صحیفه ج ۲۹۳۷)

هوشیاری

خداوند سبحان به پیامبرعظیم الشان درچندین جا با عباراتی چون:«خذا حذرکم» (نساء/۷۱) و«لیجلبوا فیکم غلظه» (توبه/۲۱۳) و«ترهبون به عدوت‌الله وعدوکم» (انفال/۶۰) توصیه به هوشیاری و اخذ تدبیر کرده است که می‌تواند درمقابل همه قدرت‌ها بایستد ومی‌تواند منحرفین رابه جای خودشان بنشاند ومی‌تواند اداره کشوررا بهتراز زمان‌هایی که ظلم وستم براین کشوراحاطه داشت،انجام دهد. جای دیگری می‌فرزاید: «مردم عزیز زیر فشارچرخ‌های زندگی واقتصادی همانگونه تا به حال برای خدا ودین او مقاومت کرده‌اند، بعد از این نیزیا تمام توان استقامت می‌کنند، والا همه زحمات این سالیان پر درد واضطراب وافتخار ازبین خواهد رفت. هوشیاری مردم در وضع فعلی یکی ازعوامل پیروزی آنان برابطل است.»(صحیفه امام ج۱/۲۳۳/۲۱)

الگو داشتن

درنگاه امام، انقلاب اسلامی، انقلابی است که به دست مردم صورت گرفته، بنابراین مردم باید آن را به آخر برسانند، البته تذکرمی دهند که چون عمل انقلابی ما بزرگ بوده پس مشکلات بزرگی هم خواهیم داشت زیرا که هرچه عمل بزرگ باشد، دشمن بیشترویزبرگترخواهد بود. لذا برای پایداری درمقابل این دشمنان بزرگ نیازمند به الگوگیری ازمردان بزرگی هستیم که درقیامت‌هایشان تا آخر پایدارماندند چون این الگو به انسان اطمینان نفس واعتماد نفس می‌دهد. امام دراین باره می‌گوید:

«ملت عزیزبنداند که استقامت آنچنان اهمیت ویژه‌ای دارد که ازپیامبراسلام(ص) منقول است که فرموده است:تو وپیروانت استقامت کن؛ ما وشما که افتخار پیروی آن حضرت وادعای آن را داریم باید درحفظ دین مقدس واسلام عزیزوجمهوری اسلامی استقامت کنیم.

ایشان همچنین تأکید می‌کنند که:« قوی باشید، برومند باشید واهزیاهوی دنیا هیچ وقت به خودتان هراس راه ندهید. این مسائل در صدر اسلام هم بوده است. این هیاهوها وبساطی که مخالفین اسلام در صدر اسلام راه می‌انداختند، درزمان خود پیامبر(ص) وبعدها همیشه بوده است، لیکن خداوند افرموده است که ما مستقیم باشیم، استقامت کنیم. اگرآنچه استقامت کنیم، مؤید تأییدات الهی هستیم.»(صحیفه امام ج۱۸/۳۳۹/۱)

جغرافیائی ایران نیست .

قیام ۱۵ خرداد

ماه محرم ۱۳۴۲ که مصادف با خرداد بود فرارسید . روز عاشورا جمعیت صد هزار نفری در تهران را در دست داشتن عکس هایی از امام به تظاهرات علیه رژیم شاه پرداختند . عصر همان روز (۱۳ خرداد) امام خمینی نطق تاریخی خویش را که آغازی بر قیام ۱۵ خرداد بود در مدرسه فیضیه قم ایراد کرد . بخش عمده ای از سخنان ایشان به نتایج زیان بار سلطنت دودمان پهلوی و افشای روابط پنهانی شاه و اسرائیل اختصاص داشت بار دیگر فرمان خاموش کردن صدای قیام صادر شد . نخست جمع زیادی از یاران امام دستگیر و خود ایشان نیز در سحرگاه ۱۴ خرداد، در حالی که مشغول نماز شب بودند دستگیر شدند و غروب آن روز به زندان قصر تهران منتقل شدند . با انتشار خبر دستگیری امام در شهر قم سیل جمعیت با شعار « یا مرگ یا خمینی » به سوی منزل قائد

برخی محافظه کاران قرار شد مراجع و علماء مخالفت با رفتارندم را صریحاً اعلام و شرکت در آن را تحریم کنند . حضرت امام خمینی بیانیه ای کوبنده صادر کرد و متعاقب آن بازار تهران تعطیل شد و مأمورین پلیس به تجمع مردم حمله بردند در آستانه رفتارندم تحمیلی ابعاد مخالفت مردمی فزونی گرفت . رفتارندم غیر قانونی در شرایطی که به جزکارگزاران رژیم کسی دیگر در آن شرکت نداشت برگزار شد . امام خمینی با سخنرانی ها و بیانیه های خویش همچنان به افشگری دست می زد که از آن جمله می توان به اعلامیه ۹ امضائی اشاره کرد که در آن ضمن برشماری اقدامات خلاف قانون اساسی شاه و دولت ، سقوط کشاورزی و استقلال کشور و ترویج فساد و فحشاء بعنوان نتایج قطعی اصلاحات شاهانه پیش بینی شده بود . با پیشنهاد امام خمینی، عید باستانی نوروز سال ۱۳۴۲ در اعتراض به اقدامات رژیم تحریم شد .

در اعلامیه امام خمینی از انقلاب سفید شاه به انقلاب سیاه تعبیر

مبارزات امام خمینی از نوجوانی و با مقابله با برخی خوانین و اشرار ستمگر که در پناه حکومت مرکزی به غارت اموال و نوامیس مردم می پرداختند ، آغاز و سیر تکاملی آن به موازات تکامل ابعاد روحی و علمی ایشان از یکسو و اوضاع و احوال سیاسی و اجتماعی ایران و جوامع اسلامی از سوی دیگر در اشکال مختلف ادامه یافته است .

در شهریور ۱۳۲۰ کشور ایران در جریان جنگ جهانی دوم به اشغال قوای متجاوز متفقین در آمد، رضا شاه با همه ادعاهایش ذلیلانه از تخت سلطنت به زیر کشیده شد و از کشور اخراج گردید . فرمان سلطنت از سفارت انگلیس و با چراغ سبز روسها به نام محمدرضا پهلوی صادر گردید .

امام خمینی (س) اینک فرصت را مغتنم شمرد و با تدوین و انتشار کتاب کشف الاسرار (۱۳۲۲ ه . ش) فجایع سلطنت ۲۰ ساله پهلوی را افشا کرد و با دفاع از اسلام و روحانیت و پاسخگویی به شبهات و هجمه های منحرفان پرداخت و در همین کتاب ایده حکومت اسلامی و ضرورت قیام برای تشکیل آن را مطرح ساخت .

سال بعد نخستین بیانیه سیاسی حضرت امام خمینی که در آن آشکارا علمای اسلام و جامعه اسلامی را به قیام عمومی فراخوانده بود صادر شد که انگیزه و انتشار آن بیدارباشی برای طلاب جوان بود و بدین ترتیب به تدریج حلقه ای از یاران همفکر در جمع شاگردان امام شکل گرفت . بنابه اسناد و خاطرات موجود حضرت امام خمینی (س) در تمام دوران زعامت آیت الله بروجردی (ره) سعی خویش را مصروف حمایت از اقتدار مرجعیت ، انتقال اطلاعات سیاسی و هشدارهای به موقع ، جلوگیری از نفوذ عناصر کج فهم و در همین حال ارتباط با عناصر سیاسی موجه در تهران نظیر آیت الله کاشانی و پیگیری مستمر مذاکرات مجلس شورای ملی و نشریات معتبر وقت می کرده و تحولات جاری را به دقت زیر نظر داشته اند .

دهم فروردین سال ۱۳۴۰ آیت الله العظمی بروجردی رحلت کردند و امام خمینی پس از رحلت ایشان ، علی رغم استقبال حوزه علمیه و مردم همچون ادوار گذشته زندگی خویش کوچکترین قدمی برای مرجعیت خود برنداشت . این در حالی بود که تحریر فتوای امام خمینی (س) برتمام ابواب کتاب عروه الوثقی ۵ سال قبل از رحلت آیت الله بروجردی پایان یافته بود و در همین سالها نیز حاشیه امام خمینی (س) بر کتاب وسیله النجاه - به عنوان رساله عملیه - نگارش یافته بود.

پس از رحلت آیت الله بروجردی ، رژیم شاه شتاب بیشتری به اصلاحات مورد نظر آمریکا داد و همزمان کوشید تا امر مرجعیت را به خارج از ایران منتقل کند . لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی که به منظور قانونی کردن حضور عناصر بهائی در مصادد کشور انتخاب شده بود به تصویب کابینه اسداله علم رسید (۱۶ مهر ۱۳۴۱) امام خمینی (س) به همراه علمای بزرگ قم و تهران به محض انتشار خبر دست به اعتراضات همه جانبه زدند که موجی از حمایت را در اقشار مختلف مردم برانگیخت. رژیم شاه ابتدا دست به تهدید و تبلیغات علیه روحانیت زد ولی دامنه قیام رو به فزونی نهاد در برخی شهرها بازارها تعطیل و مردم در مساجد به حمایت از حرکت علما گرد آمدند. یکماه و نیم پس از آغاز ماجرا، دولت یک گام عقب نشست و با ارسال پاسخ مکتوب شاه و نخست وزیر در صدد توجیه و دلجویی از علما برآمد. اما امام خمینی سرسختانه مخالفت کرد ایشان معتقد بود که دولت می بایست رسماً لایحه را لغو کند و خبر آنرا انتشار دهد . سرانجام رژیم شاه تن به شکست داد و رسماً در ۷ آذر ۱۳۴۱ هیأت دولت مصوبه قبلی را لغو و خبر آنرا به علماء اطلاع داد. امام خمینی لغو مصوبه در پشت درهای بسته را کافی ندانست و بر ادامه قیام تأکید ورزید فردای آن روز خبر لغو لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی در روزنامه های دولتی منعکس شد و مردم نخستین پیروزی خود را پس از ملی شدن صنعت نفت جشن گرفتند.

با وجود شکست شاه در ماجرای انجمن ها، فشار آمریکا برای انجام اصلاحات مورد نظر ادامه یافت. شاه در دیماه ۱۳۴۱ ه . ش اصول شش گانه اصلاحات خویش را برشمرد و خواستار رفتارندم شد . امام خمینی بار دیگر مراجع و علمای قم را به نشست و چاره جویی و قیام دوباره فرا خواند و سرانجام بر اثر اصرار و مقاومت ایشان در مقابل

زنده یاد جلال آل احمد در جریان ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ که در واقع، صحنه تقابل نهاد سلطنت با نهاد روحانیت بود، به صراحت، جانب روحانیت را گرفت و روشنفکران را هم به صراحت مورد ملامت قرار داد که در مقابل آن رویداد، دست های خود را به بی اعتنائی شستند! در خدمت و خیانت روشنفکران، انتشارات رواق، تهران، چاپ سوم، قطع جیبی، ص ۱۵)

او معتقد بود که رژیم حاکم بر ایران، رژیمی است خودکامه، غریزه و جاده صاف کن استعمار و تنها نهادی هم که می تواند در برابرش ایستادگی یا حداقل مخالفت کند، روحانیت مستقل و غیر وابسته است. او به همین علت، روحانیت را با همه نقطه ضعف هایش، بر چنان رژیمی ترجیح می داد و قابل به این بود که قاطبه روشنفکران ایران باید

و همسویی شاه با اهداف آمریکا و اسرائیل افشا شد . شاه که برای انجام اصلاحات آمریکایه مقامات واشنگتن اطمینان داده بود، تصمیم به سرکوبی قیام داشت برای همین مأمورین مسلح رژیم در روز دوم فروردین که مصادف با شهادت حضرت امام جعفر صادق علیه السلام بود اجتماع طلاب علوم دینی در مدرسه فیضیه را برهم زدند و به کشتار و جرح طلاب پرداختند . در پی این حوادث منزل امام خمینی (س) در قم هر روز شاهد حضور مردم انقلابی بود که برای حمایت از علماء و دیدن آثار جنایت رژیم به قم می آمدند . امام خمینی (س) در اجتماع مردم بی پروا از شخص شاه بعنوان عامل اصلی جنایات و هم پیمان با اسرائیل یاد میکرد و مردم را به قیام فرا می خواند . در ۱۴ فروردین ۱۳۴۲ آیت الله العظمی حکیم طی تلگرافی به علما خواستار هجرت آنان به نجف شد. این پیشنهاد که برای حفظ جان و کین حوزه ها مطرح شده بود با خشم رژیم شاه از جانبداری علمای نجف و کربلا از قیام علمای ایران مواجه شد. حضرت امام خمینی بدون اعتناء به تهدید رژیم پاسخ تلگراف آیت الله حکیم را ارسال نمود و در آن تأکید کرد که هجرت علماء و خالی کردن حوزه علمیه قم به مصلحت نیست .

امام خمینی در پیامی (تاریخ ۱۲/ ۲/ ۱۳۴۲) به مناسبت چهلم فاجعه فیضیه در همراهی علماء و ملت ایران در رویارویی سران ممالک اسلامی و دول عربی با اسرائیل غاصب تأکید ورزید و پیمان های شاه واسرائیل را محکوم کرد و بدین ترتیب در آغاز قیام خویش نشان داد که نهضت اسلامی در ایران از مصالح امت اسلامی جدا نیست و محدود به مرزهای

نگاهی به تلاش آل احمد برای همسو کردن روحانیت و روشنفکران

جلال آل احمد و ۱۵ خرداد

در ماجرای ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ از روحانیت حمایت می کردند.

در راستای همین استدلال هم بود که در برابر افرادی چون مرحوم خلیل ملکی که روحانیت را "آخرین مانع تجدید" می دانستند، مقاومت می کرد و متقابلاً روحانیت را "آخرین سنگر در مقابل رذالت های دولت" می خواند. لیکن باید توجه داشت که این گونه حمایت ها از روحانیت و آن گونه ملامت ها نسبت به روشنفکران، به هیچوجه مطلق و بدون قید و شرط و ناشی از احساسات نبودند.

زنده یاد جلال آل احمد، نگاهی واقع بینانه، انتقادی و جامع نگرداشت. هر دو نهاد مزبور را به خوبی می شناخت و از قوت و ضعف هایشان

آگاه بود. نه روحانیت را مظهر حقیقت کامل و رستگاری می دانست و نه جریان روشنفکری را موجب زوال و انحطاط. او با نگاهی عملگرایانه در پی آن بود که بین این دو نهاد اجتماعی - سیاسی، یک نوع همسویی و هماهنگی عملیاتی ایجاد کند؛ برای تشکیل یک جبهه فرهنگی متحد در برابر جناح استبداد و استعمار.

ارتباطات او با امام موسی صدر و برخی دیگر از روحانیان تواندیش، به علاوه دعوت مکرر از مرحومان آیت الله طالقانی و مهندس بازرگان برای پیوستن آنان به کانون نویسندگان ایران، و ملاقات ها و مکاتباتش به عنوان نماینده بخشی از جامعه روشنفکری کشور با حضرت امام (ره) به عنوان رهبر بخش پیشرو و

خویش به حرکت در آمدند و در کنار حرم حضرت معصومه به رگبار نیروهای نظامی شاه بسته شدند . در صبحگاه ۱۵ خرداد خبر دستگیری رهبر انقلاب به تهران ، شیراز ، مشهد و دیگر شهرها رسید و وضعیتی مشابه قم پدید آمد . امام خمینی پس از ۱۹ روز حبس در زندان قصر به زندانی در پادگان نظامی عشرت آباد منتقل شد . ایشان در حبس از پاسخ گفتن به سوالات بازجویان با اعلام این که هیئت حاکمه ایران و قوه قضائیه آن را غیر قانونی می داند ، اجتناب ورزید .

پس از دستگیری امام خمینی (س) اعتراضات گسترده ای از سوی روحانیت و اقشار مختلف مردم در سراسر کشور آغاز و خواستار آزادی رهبر خویش شدند ، شاه نیز که در صدد عادی جلوه دادن اوضاع بود در ۱۱ مرداد ۱۳۴۲ امام را به منزلی تحت محاصره نیروهای امنیتی در منطقه داوودیه تهران منتقل کرد .و به دنبال آن خبرهای جعلی مبنی بر تفاهم مراجع تقلید با مقامات دولتی منتشر ساخت که با مخالفت شدید علمای وقت مواجه گردید .

سرانجام رژیم شاه با این تصور که شدت امر در ماجرای ۱۵ خرداد مردم را متنبه و وادار به سکوت کرده در شامگاه ۱۸ فروردین ۴۳ بدون اطلاع قبلی امام خمینی را آزاد و به قم منتقل ساخت . سه روز از آزادی امام نمی گذشت که ایشان طی سخنرانی دیگری به تفصیل ابعاد قیام ۱۵ خرداد پرداختند و هر گونه تفاهم را رژیم را رد کردند. ایشان در این سخنرانی بار دیگر علیه روابط پنهانی شاه و اسرائیل افشگری کردند و بدین ترتیب مهر بطلانی بر همه تصورات و تبلیغات رژیم زدند .

انقلابی روحانیت ایران، و همچنین درخواست از ایشان برای این که متن اعلامیه های خودشان را قبل از انتشار به رؤیت او برسانند تا عباراتش را روزآمد کند نیز در راستای همین طرح پیوند روحانیت و روشنفکران قابل تحلیل است. او ضمن اینکه نسبت به ساختار و کارکرد هر دو نهاد مزبور انتقاداتی داشت که در همان کتاب به تفصیل آمده است، باز هم خوشبینانه به آینده نگاه می کرد. به آینده روشنفکری در ایران «سخت خوش بین» بود و رویدادهای ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ را هم یک نقطه عطف تاریخی به شمار می آورد و امیدوار بود که «شاید روحانیت عاقبت در این کوره پخته شود و قوام بیاید و زمینه ای بشود برای مبارزه های آتی».

بنابراین، هر نوع برداشت سطحی و یکسویه از موضع گیری های آل احمد نسیب به روحانیت و روشنفکران و ساختن دستاویز برای بهره برداری های سیاسی که متأسفانه در حال حاضر رواج پیدا کرده، نه تنها مخالف مشی فکری آل احمد است، بلکه سیره نظری و عملی او را هم نقض و نفی می کند.

طلوع موعود

سه شنبه ۱۲ خرداد ۱۳۹۴ - ۱۴ شعبان ۱۴۳۶ - ۲ ژوئن ۲۰۱۵ - سال هشتاد و نهم - شماره ۲۶۱۷۱

مهدویت
از دیدگاه آیت الله العظمی بهجت

صفحه ۲

آثار انتظار و امید به آینده
آیت الله العظمی جوادی آملی

صفحه ۴

آثار انتظار ظهور مهدی موعود (عج)
آیت الله العظمی مکارم شیرازی

صفحه ۶

انتظار از نگاه مقام معظم رهبری

وجود حالت انتظار در دل آحاد مردم، یکی از الطاف خداوند بر مردم ایران در دوران انقلاب است. این بزرگوار در فضای ذهنی و معنوی جامعه ما حضور دارد و جوانان مؤمن و با اخلاص نیز با آن حضرت قلباً در ارتباط هستند. این ارتباط به معنای حقیقی کلمه، دو جانبه است و در حالات برجسته شور، محبت، احساس و عواطفی که ملت ایران نسبت به این بزرگوار دارند، این ارتباط طرفینی است.

انتظار ظهور امام زمان (عج) موجب زنده شدن روح انتظار فرج در جوامع بشری شده است. انتظار به معنای اشتیاق انسان برای دسترسی به وضعی برتر و بالاتر است و این حالتی است که بشر همیشه باید در خود حفظ کند و پیوسته در حال انتظار فرج الهی باشد. مبنای کار قدرت‌های طاغوتی بر این است که فروغ امید را در دلها بمیرانند و همه امیدها را به یک نقطه مادی، یعنی پول و زخارف کم ارزش دنیا، متمرکز کنند که سر رشته آن نیز در دست خود آنهاست. همه چیز را با حساب‌های کمی و پولی محاسبه می‌کنند و معنویات را از حساب خارج می‌کنند و به ویژه می‌کوشند که آن آینده موعود را از چشم ملت‌ها دورنگه دارند؛ اما ملت‌ها باید امیدوار باشند تا این اراده تکوینی الهی تحقق پیدا کند.

انقلاب اسلامی، بذر امید را در دل همه مستضعفان نشانده. انقلاب اسلامی ایران، ظهور سراسر نور مولا (عج) را نزدیک ساخته است.

اینک بر همگان است که این تلاش خدایی را با همه شدايد و سختی‌ها تا آخرین سر منزل مقصود - که آماده کردن همه زمینه‌ها برای فرج ایشان است - ادامه دهند. در این رهگذر، از توطئه‌های موزبانه دشمن نیز نباید غافل بود. دشمنان سراغ مجموعه احکام و مقررات اسلام رفتند. هر عقیده و هر توصیه‌ای از شرع مقدس که در زندگی و سرنوشت آینده فرد و جماعت و امت اسلامی تأثیر مثبت و بارزی داشته است، به نحوی با آن کلنجار رفتند تا اگر بتوانند آن را از بین ببرند؛ و اگر نتوانند، روی محتوایش کار کنند...

گاهی دهها سال زحمت می‌کنند، برای اینکه بتوانند نقطه درخشانی را کور یا کمرنگ کنند یا نقطه تاریکی را به وجود بیاورند. سال‌های متمادی می‌نشینند و پول خرج می‌کنند! یکی زحمت می‌کشد و تلاش می‌کند، ولی توفیق پیدا نمی‌کند، بعد از او کسان دیگری می‌آیند.

روی عقاید دنیای اسلام، از این گونه کارها بسیار شده است. روی عقیده توحید، عقیده امامت، روی اخلاقیات اسلامی، معنای صبر، معنای توکل، معنای قناعت، کار کرده‌اند. همه اینها نقاط برجسته‌ای هستند که اگر ما مسلمان‌ها درست به حقیقت آنها توجه نکنیم، تبدیل به موتور حرکت دهنده جامعه اسلامی می‌شود... بنده سندی را دیدم که بزرگان استعمار و فرماندهان استعماری توصیه می‌کنند که ما باید کاری بکنیم که این عقیده به مهدویت به تدریج از بین مردم زایل بشود. ببینید عقیده به مهدویت چقدر مهم است. چقدر خطا می‌کنند کسانی که به اسم روشنفکری و تجددطلبی، عقاید اسلامی را بدون مطالعه، بدون اطلاع، بدون اینکه بدانند دارند چه می‌کنند، مورد تردید و تشکیک قرار می‌دهند.

اینها همان کاری را که دشمن می‌خواهد، انجام می‌دهند. امروز استعمار، روح ناامیدی را می‌خواهد. استکبار جهانی مایل است که ملت‌های مسلمان و از جمله ملت عزیز ایران، دچار این حالت بشوند؛ روح ناامیدی. این که دیگر نمی‌شود کاری کرد، دیگر فایده‌ای ندارد. می‌خواهند این را به زور به مردم تزریق کنند. ما که در جریان خبرهای تبلیغاتی و زهرآگین دشمنان قرار داریم، به عیان می‌بینیم که اغلب این خبرهایی که تنظیم می‌کنند، برای مایوس کردن مردم است. مردم را از اقتصاد و از فرهنگ مایوس می‌کنند، متدینین را از گسترش دین مایوس می‌کنند. ... امروز هر نفسی، هر حنجره‌ای که برای ناامید کردن مردم بدمد، بدانید که این حنجره در اختیار دشمن است. چه خودش بداند، چه خودش نداند. هر قلمی که کلمه‌ای را در جهت ناامید و مایوس کردن مردم روی کاغذ بیاورد، این قلم متعلق به دشمن است، چه صاحب این قلم بداند، چه نداند. دشمن از او استفاده می‌کند.

(فرازهایی از سخنان مقام معظم رهبری در نیمه شعبان سال‌های ۷۵ و ۷۶).

امام خمینی و اندیشه انتظار

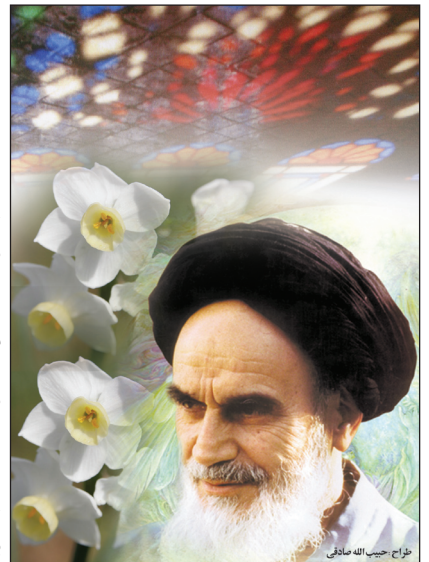
ابراهیم شفیعی سروستانی

عظمت وجودی و ابعاد مختلف شخصیت حضرت صاحب الامر (عج) باعث شده که در طول هزار و اندی سال که از غیبت کبری می‌گذرد، هر گروه از مردم بسته به گرایش‌های خاص اعتقادی، اجتماعی و فرهنگی که داشته‌اند، از دیدگاهی خاص به تحلیل شخصیت و تعیین جایگاه آن حضرت در عالم هستی بپردازند و هر گروه، تنها درک و تصور خود از این موضوع را تصور درست و مطابق با واقع از شخصیت آن یگانه هستی تلقی کنند. در این میان، جمعی از اصحاب سیر و سلوک و رهروان طریق عرفان و معنا با طرح موضوع خلیفه الله و انسان کامل و پرداختن به نقش حجت الهی در عالم هستی، تنها به جنبه فراطبیعی آن وجود مقدس توجه کرده و از سایر جنبه‌ها غفلت ورزیده‌اند.

گروهی دیگر از اصحاب شریعت توجه خود را تنها معطوف به جنبه طبیعی آن وجود مقدس ساخته و ضمن مطرح کردن نقشی که آن حضرت به عنوان امام و پیشوای مردم به عهده دارند، هیچ گونه مسئولیتی را در زمان غیبت متوجه مردم ندیدند و تنها تکلیف مردم را این دانستند که برای فرج آن حضرت دعا کنند تا خود بیایند و امور مردم را اصلاح کنند.

عده‌ای هم ضمن توجه به جنبه فراطبیعی و طبیعی وجود مقدس حضرت مهدی (عج)، تمام هم و غم خود را متوجه ملاقات با آن حضرت ساخته و تنها وظیفه خود را این دانستند که با توسل به آن حضرت به شرف ملاقات با آن ذات اقدس نائل شوند.

بقیه در صفحه ۳

طراح: حبیب الله صادقی

مهدویت از دیدگاه آیت الله العظمی بهجت

آیت الله العظمی بهجت

ولسی ایمان و اعتقاداتش بر خلاف حکومت های بی دین و یا بی عقل باشد و با این حال منتظر فرج باشد. ولی اگر کسی بخواهد عبادت کند و به خدا ایمان داشته باشد، یا ایمانش محفوظ بماند؛ این امر متوقف بر نقل مکان و انتقال محل سکونت، از آن بلاد به بلاد اهل ایمان است [و در صورتی که] منتقل شدن از آنجا برای او ممکن باشد، باید برای حفظ دین و ایمان خود و اهل بیت خود به بلاد اهل ایمان مهاجرت کند، وگرنه به خود و اهل خود ظلم نموده، مقصر خواهد بود.

چقدر رحمت خداوند شامل حال کسانی است که برای رفع این همه ابتلائات و بلاهایی که برای مسلمانان و اهل ایمان وارد می شود، بی تفاوت نباشند و گریه و تضرع و ابتهال کنند. اگر مسلمانی در چین مبتلا شود، ابتلائی و ابتلائی ماست و ما باید خود را مثل او گرفتار بدانیم.

با اینکه اندوه و شادی مؤمن به دیگران سرایت می کند، چرا ما با این همه بلاها و مصایب که بر اهل ایمان وارد می گردد، بی تفاوت هستیم؟ یا ما ایمان نداریم، یا قلب ها قسی شده است! در روایت است که ظهور قائم آل محمد (ص) «پس از قساوت دلها» خواهد بود.

در فتنه های آخر الزمان که مانند پاره های شب تاریک است، شایسته است احتیاط و توقف نمودن تاراه حق روشن شود و همگان توان احتیاط را دارند و آن سلاح عمده اهل ایمان است. و تنها کسی نجات می یابد که در ایمان خود استوار بوده، برای تعجیل فرج دعا کند و در اعتقاد به تمام عقاید حق ملتزم و استوار باشد. ما نباید در امور اجتماعی به دیگران نگاه کنیم و از این و آن پیروی کنیم؛ زیرا افراد معصوم نیستند، هر چند بزرگ و بزرگوار باشند. بلکه باید نگاه کنیم و ببینیم اگر خودمان تنها بودیم و دیگران نبودند، آیا انجام می دادیم یا نه؟

نباید به دیگران کار داشته باشیم. ما نباید خود را با اهل سنت قیاس کنیم. ما باید رضا و میل امام زمان (عج) را در کارها به دست آوریم؛ چه در مصرف سهم امام (ع) و چه در کارهای اجتماعی. این توسلات، عزاداری ها، سوگواری ها، زیارت قبور اهل بیت (ع)، علامت آن است که اهل ایمان به آنان اتصال و الصاق دارند و هنوز از آنان منحرف نشده اند؛ لذا کفار و دست نشانده های آنان دستور داشتند که بین مسلمانان و قرآن - تا چه برسد به مساجد و تکایا و مجالس عزا و روضه خوانی - جدایی بیندازند. زیرا همه آنها ضد خواسته های سلاطین جور بودند. لذا فرمان تخریب قبور یا تعطیلی مجالس روضه خوانی را دادند.

(ب) راهکارهای فردی

اطاعت و فرمانبرداری از خداوند، بعد از شناخت او، موجب محبت به او می شود و همچنین موجب محبت کسانی که خداوند آنها را دوست می دارد؛ که عبارتند از انبیا و اوصیا که محبوبترین آنها به خداوند حضرت محمد (ص) و آل او (ع) می باشند و نزدیک ترین آنها به ما صاحب العصر (عج) است.

اصلاح فعلی مادر چیست؟ به بازگشت و توبه از کارهایی که خودمان می دانیم در داخل یا خارج انجام می دهیم. در خلوتمان یا خدا، در تضرعات مان و توبه مان، در نمازهایمان و عباداتمان دعاها خصوصاً دعای شریف «الهی عظم البلاء و برح الخفاء» را بخوانیم و از خدا بخواهیم صاحب کار را برساند، و با او باشیم. عواقب گناهان اجتماعی که موجب تغییرات در جامعه، اختلال نظام و انحلال آن، یا تحریم حلال و ترک واجب، یا مصادره اموال، هتک حرمت، قتل نفوس زکیه، ریختن خون مسلمانان، حکم به ناحق و ... می شود چگونه خواهد بود؟

آن حضرت فرموده اند: برای تعجیل فرج من، زیاد دعا کنید. خدا می داند تعداد این دعاها باید چقدر باشد تا مصلحت ظهور فراهم آید. تنها انتظار فرج کافی نیست. تهنأ بلکه طاعت و بندگی نیز لازم است. مخصوصاً با توجه به قضایایی که پیش از ظهور امام زمان (عج) واقع می شود، به حدی که «ملت ظلماً و جوراً زمین از ظم و ستم لبریز می شود». خدا می داند که به واسطه ضعف ایمان بر سر افراد چه می آید!

لازم نیست انسان در پی این باشد که به خدمت حضرت ولی عصر (عج) تشریف حاصل کند، بلکه شاید خواندن دو رکعت نماز سپس توسل به ائمه بهتر از تشریف باشد؛ زیرا هر کجا که باشیم، آن حضرت می بیند و می شنود و عبادت در زمان غیبت، افضل از عبادت در زمان حضور است. زیارت هر کدام از ائمه اطهار (ع) مانند زیارت خود حضرت حجت است.

اسباب غیبت امام (عج)

در عالم سابقه نداشته و ندارد که رهبری از مریدان و لشکرش اینقدر غیبت طولانی داشته باشد. چه باید گفت؟ معلوم نیست تا کی. در تمام امت های گذشته غیبت مقدر شده است؛ ولی در هیچ امتی چنین غیبتی با وقت نامعلوم غیر مقدر اتفاق نیفتاده است.

سبب غیبت امام زمان (عج) خود ما هستیم؛ زیرا دستانمان به او نمی رسد، وگرنه در میان ما بایید و حاضر شود، چه کسی او را می کشد؟ آیا جنیان آن حضرت را می کشند یا قاتل او انسان است؟ ما از پیش در طول تاریخ ائمه امتحان خود را پس داده ایم که آیا از امام تحفظ و اطاعت می کنیم و یا اینکه او را به قتل می رسانیم؟

با وجود اعتقاد داشتن به رئیسی که عین الله الناظره است، آیا می توانیم از نظر الهی فرار کنیم و یا خود را پنهان کنیم؟ و هر کاری را که خواستیم انجام دهیم؟!

چه پاسخی خواهیم داد؟! همه ادوات و ابزار را از خود او می گیریم و به نفع دشمنان به کار می گیریم و آلت دست کفار و اجانب می شویم و به آنان کمک می کنیم! تا رابطه ما با امام زمان (عج) قوی نشود، کار ما درست نخواهد شد. قوت رابطه ما با ولی امر (عج) هم در اصلاح نفس است.

آیا واقعا تا خودمان را اصلاح نکنیم، کار درست می شود؟ ما می خواهیم هر کاری دلمان می خواهد بکنیم؛ به نزدیکان مان، به دوستانمان، هر کاری می خواهیم بکنیم؛ اما دشمنان حق ندارند به ما سائهای بکنند. ما اگر به راه بودیم و در راه می رفتیم، چه کسی امیر المؤمنین (ع) را می کشت؟ چه کسی امام حسین (ع) را می کشت؟ چه کسی همین امام حئی حاضر را که هزار سال است از دیده ها غائب است، مغلول الیدین (دست بسته) می کرد؟ برای مؤمنان، تثبیت در دین و ایمان، ثبات قدم تا ظهور آن حضرت، از ظهور آن حضرت مهمتر است.

ما که قدرت دفاع در برابر قدرت های بزرگ دنیا را - که برای ما با هم همدست شده اند - نداریم و نمی توانیم به صورت ظاهر با آنان بجنگیم؛ چرا دست از وظیفه خود برمی داریم؟ و وظیفه فعلی ما با این همه ابتلائات و آتش هایی که برای نابودی شیعه در ایران، عراق، لبنان، پاکستان، افغانستان و ... افروخته شده، دعا و توسل به حضرت حجت (عج) و توصیه دیگران به دعاست.

الف) راهکارهای اجتماعی

چه می شد به واسطه بندگی خدا، روابط ما با آن آقا (عج) محفوظ می ماند؟ دیگران نگذاشتند. هر چند ما هم مقصریم و نخواستیم اتصال میان ما و آن حضرت محفوظ باشد. ائمه ما (ع) دعاها را در اختیار ما گذاشته اند تا ما را غرق در نور ببینند. انبیا آمده اند که ما را از دنیا و توجه به آن دور سازند؛ ولی کفار را احتی ظاهری شما را فراهم کنیم!

البته اگر آنان برای ما راحتی دنیا را می خواهند، پس چرا این همه بر سر تسلط بر ما، با هم نزاع دارند؟ نقشه کفار این بوده و هست که قرآن را از دست مسلمانان بگیرند و روحانیت را از منابع دینی و معنویات و سرچشمه های معارف - یعنی قرآن و سنت - جدا سازند، تا این دو سلاح مهم از دست مسلمانان خارج گردد و راه تسلط آنان بر بلاد و ثروت های مسلمانان باز شود. ولو به اینکه کسانی را در رأس قرار دهند که طبق مرام آنان کتاب و سنت را توجیه کنند و دیگرا نابود، منزوی یا کشته شوند. ای کاش می دیدیم که گرگ ها به ما هجوم آورده اند و ما را می خورند.

با این وضع چه باید کرد؟ هر چه به ما فرمودند: لا تتخذوا الکافرین اولیاء (کافران را به عنوان دوست و سرپرست خود نگیرید)، گوش نکردیم. حالا با این اوضاع و گرفتاری و بلاها که بر سر مسلمانان می آید، چه باید بکنیم؟ اگر تکلیف خود را بدانیم و به آنچه فهمیدیم، عمل بکنیم؛ از جهت علم به وظیفه فردای قیامت را حتمیم. اختلاط ما با کفار آخرش به همین جامی کشد؛ یعنی ابتدا از مسلمانان پذیرایی می کنند، به آنان احترام می گذارند، آنان را به بلاد خود دعوت می کنند و در تجارت و معاملات بازرگانی خود داخل می کنند، وقتی رؤسا و سیاستمداران مسلمان مست پول و غیر پول شدند، مسلمانان حاضر می شوند امتیازاتی بدهند تا آنان بر بلاد اسلامی حکومت کنند.

بدین ترتیب، اختلاط با کفار، تسلط و حکومت آنها را بر مسلمانان آسان تر می سازد. آیا اگر مثلاً کفار بر نفت ایران حکومت کردند، می شود که نتوانند بر ایران و ملت ایران حکومت کنند؟ و مالک الرقاب ممالک اسلامی و مسلمانان نشوند؟

ممکن است کسی در بلاد کفر سکونت داشته باشد؛

۱- وضعیت امام غائب (عج)

اهل بیت همه نور واحدند؛ لذا انسان به هر کدام متوسل شود، از دیگری جواب می گیرد. البته مصالحی در کار است؛ همچنان که حضرت رسول (ص) در پاسخ حاجات درخواست شده از ایشان، به حضرت امیر (ع) و آن حضرت به امام حسن (ع) تا امام زمان (ع) حواله داده اند؛ زیرا مجری امور در این زمان آن حضرت است؛ نه فقط به لحاظ ظاهری بلکه به لحاظ ولایت باطنی نیز نزدیکترین ائمه به ما حضرت حجت (عج) می باشد.

چه مصائبی بر امام زمان (عج) - که تمام امور به دست او انجام می گیرد - وارد می شود، و آن حضرت در چه حالی است و مادر چه حالی؟ او خوشی و راحتی ندارد و ما چقدر از این مطلب غافلیم و توجهی نداریم. ما از غمخوار، هادی، حامی و ناصر خود قدر دانی و شکرگزاری نمی کنیم. خدا عجب صبری به ولی عصر (عج) داده که هزار سال است می بیند بر سر مسلمانان چه بلاهایی می آید و چه بلاهایی خود مسلمانان بر سر هم می آورند، و همه را تحمل می کند.

۲- وضعیت مأمومان در غیبت

این همه وادع، کتب، مخازن علم، روایات، و ادعیه در اختیار ما گذاشته اند. به گونه ای که اگر کسی بخواهد امامی را حاضر بباید، یا صدایش را از نور گوش دهد، یا در خدمتش باشد تا مطالب آنان را استماع کند - نه اینکه خود در محضر آنان صحبت کند - بهتر از اینها را پیدا نمی کند. همه چیز در دسترس ماست؛ ولی حالمان مانند حال کسانی است که هیچ ندارند.

چه کسی گفته از فیوضات آنان محرومیم؟ ما به اختیار محرومیم! «نور الامام فی قلوب المؤمنین انور من الشمس المضيئه بالنهار»؛ منتهی دنبال کردن و طلب می خواهد. در زمان غیبت هم عناایات و الطاف امام زمان (عج) نسبت به مجبان و شیعیانش زیاد دیده شده است. باب لقاء و حضور کاملاً مسدود نیست، بلکه اصل رؤیت جسمانی را هم نمی شود انکار کرد.

حضرت از اعین الظالمین محبوب است؛ اما کسانی که نه ظالم اند، نه رفیق ظالم و نه با ظالمان معاشر، آن حضرت از دید آنان محبوب نیستند.

مسلمانان زعیمی ندارند که در زیر پرچم او قرار گیرند؛ زیرا سنیان که اصلاً قائل به زعیم و امام نیستند و شیعه هر چند اعتقاد به امام دارد، ولی در عمل و وضعیت مانند سنیان هستند و با آن فرقی ندارند! اگر امام زمان هم باید، با او همان معامله را می کنیم که با آباء طاهرینش کردیم! آیا می شود امام زمان (عج) چهار صد میلیون یاور [تعداد شیعیان] داشته باشد و ظهور نکند؟

اهل بیت عصمت و طهارت (ع) بندگانی هستند که با داشتن مقام عصمت، نه خطا می کنند و نه خطیئه و امام زمان (عج) عین الله الناظره و اذن السامعه و لسانه الناطق و یده الباسطه (چشم بینا، گوش شنوا، زبان گویا و دست گشاده خداوند) است و از اقوال، افعال، افکار و نیات ما اطلاع دارد؛ مع ذلک گویا ما ائمه و به خصوص امام زمان (عج) را حاضر و ناظر نمی دانیم، بلکه گویا مانند عامه اصلاً زنده نمی دانیم و به کلی از آن حضرت غافل هستیم!

امام خمینی و اندیشه انتظار

◀ ابراهیم شفیعی سروستانی

باید در این انتظار خدمت کنیم. انتظار فرج، انتظار قدرت اسلام است و ما باید کوشش کنیم تا قدرت اسلام در عالم تحقق پیدا کند و مقدمات ظهور آن شاء الله تهیه شود.^(۵)

همه انتظار داریم وجود مبارک ایشان را، لیکن با انتظار تنها نمی شود. انتظار وضعی نیست که بسیاری دارند. ما باید ملاحظه وظیفه فعلی شرعی - الهی خود را بکنیم و از هیچ امری باکی نداشته باشیم.^(۶)

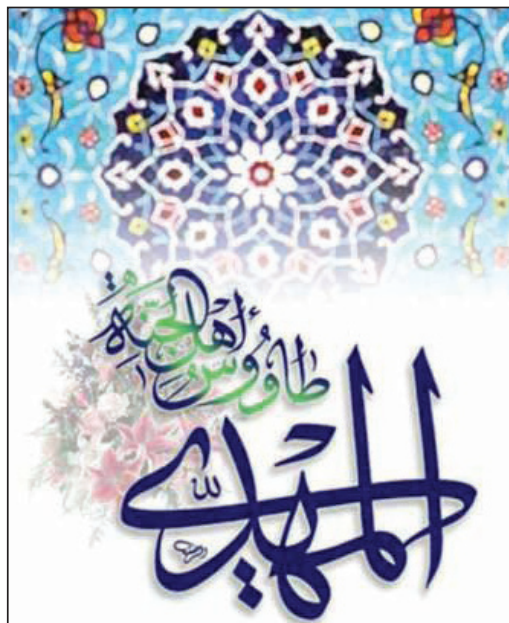
(ج) تلاش برای تحقق عدالت در عصر غیبت:

حضرت امام، تلاش برای تحقق عدالت و جلوگیری از ظلم در عصر غیبت را یک تکلیف الهی دانسته و همه مسلمانان را دعوت می کردند تا سر حد توان خود این تکلیف الهی را به انجام رسانند:

«اگر دستمان برسد، قدرت داشته باشیم، باید برویم تمام ظلم ها و جورها را از عالم برداریم. این تکلیف شرعی ماست؛ منتهی ما نمی توانیم. آنچه هست، این است که حضرت عالم را پر می کنند از عدالت، اما این به این معنی نیست که شما از این تکلیفان دست بردارید و دیگر تکلیفی در این خصوص نداشته باشید.»^(۷)

(د) زمینه سازی برای ظهور منجی موعود:

رهبر فقید انقلاب اسلامی معتقد بودند که باید با گسترش اسلام راستین در جهان و مبارزه با سلطه جهانخواران، راه را برای ظهور منجی موعود هموار ساخت: «ما با خواست خدا دست تجاوز و ستم همه ستمگران را در کشورهای اسلامی می شکنیم و با صدور انقلابمان، که در حقیقت صدور اسلام راستین و بیان احکام محمدی است؛ به سیطره و سلطه و ظلم جهانخواران خاتمه می دهیم و به یاری خدا راه را برای ظهور منجی و مصلح کل و امامت مطلقه حق امام زمان، ارواحنا فدا، هموار می کنیم.»^(۸)

(هـ) حرکت در جهت تحقق حکومت جهانی اسلام:

امام راحل بر این باور بود که انقلاب اسلامی ایران، نقطه شروع انقلاب جهانی حضرت مهدی (عج) است و از این رو پیوسته به مسئولان نظام توصیه می کردند که هرگز از آرمان عظیم انقلاب اسلامی که تشکیل حکومت جهانی اسلام است، غافل نشوند:

«مسئولان ما باید بدانند که انقلاب ما محدود به ایران نیست. انقلاب مردم ایران نقطه شروع انقلاب بزرگ جهان اسلام به پرچممداری حضرت حجت - ارواحنا فدا - است که خداوند بر همه مسلمانان و جهانیان منت نهد و ظهور و فرجش را در عصر حاضر قرار دهد. مسائل اقتصادی و مادی اگر لحظه ای مسئولین را از وظیفه ای که بر عهده دارند منصرف کند، خطری بزرگ و خیانتی سهمگین را به دنبال دارد. باید دولت جمهوری اسلامی تمام سعی و توان خود را در اداره هر چه بهتر مردم بنماید، و این بدان معنا نیست که آنها را از اهداف عظیم انقلاب که ایجاد حکومت جهانی اسلام است، منصرف کند.»^(۹)

پی نوشت ها:

- (۱) صدوق، محمدبن علی بن حسین، کمال الدین و تمام النعمه، قم، مؤسسه النشر الاسلامی، بی تا، ج ۲، ص ۴۸۳، ح ۴
- (۲) امام خمینی، کتاب البیع، نجف، مطبقة الآداب، ۱۳۴۹ق، ج ۲، ص ۴۷۵-۴۷۶؛
- (۳) صحیفه نور (مجموعه رهنمودهای امام خمینی)، سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی، ۱۳۶۹، ج ۱۲، ص ۲۰۸-۲۰۹
- (۴) همان، ج ۱۹، ص ۱۹۶-۱۹۷
- (۵) همان، ج ۷، ص ۲۵۵
- (۶) همان، ج ۱۹، ص ۱۵۴
- (۷) همان، ج ۱۹، ص ۱۹۸
- (۸) همان، ص ۱۹۷
- (۹) همان، ج ۲۱، ص ۱۰۸

بقیه از صفحه اول

امسا در این میان گروهی بسا در نظر گرفتن همه ابعادی که بدان ها اشاره شد، به طرح معنای درست انتظار پرداخته و درصدد تعیین وظیفه و نقش مردم در دوران غیبت برآمدند. در این دیدگاه، هم مسئله خلافت الهی انسان کامل مطرح است، هم به جایگاه و نقش مردم در قبال آن حضرت و هم وظیفه ای که مردم در دعا برای حفظ آن وجود مقدس و تعجیل در ظهورش دارند، توجه شده است.

شاید بتوان امام خمینی (ره) را به عنوان درخشان ترین چهره از گروه اخیر ذکر کرد. امام راحل با طرح اندیشه تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت و تلاش خستگی ناپذیر در راه تحقق این اندیشه، به «انتظار» معنا و مفهوم تازه ای بخشید و تعریفی نو از رسالت و تکلیف شیعیان در برابر حجت خدا ارائه داد. برای روشن تر شدن دیدگاه حضرت امام در این زمینه، به برخی از مهمترین شاخصه های این دیدگاه اشاره می کنیم:

(الف) ارائه برداشتی متفاوت از مفهوم حجت:

ایشان با ارائه مفهومی عمیق و بدیع از «حجت بودن امام معصوم» اعلام می دارند که چون خداوند در روز قیامت به سبب وجود امام زمان و پدران بزرگوارش (ع) بر بندگان احتجاج و نسبت به عمل براساس سیره، رفتار و گفتار این بزرگواران از مردم بازخواست می کند، بر آنان لازم است که همه تلاش خود را برای تحقق سیرت امامان معصوم (ع) در جامعه به کار بندند و در این زمینه هیچ عذر و بهانه ای از آنها پذیرفته نمی شود. حضرت امام در کتاب البیع خود به هنگام بررسی ادله ولایت فقیه، ضمن برشمردن توقیع شریف حضرت صاحب الامر (عج) که در آن آمده است: «...وَأَمَّا الْوُحُوْدُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رُوَاهِ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَأَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ»^(۱)... و اما در روایدهایی که برای شما پیش می آید به روایان حدیث ما مراجعه کنید؛ چرا که آنها حجت من بر شما هستند و من حجت خدا بر ایشان هستم.»

می فرماید: مقصود از حجت خدا بودن امام معصوم این نیست که فقط بیان کننده احکام است؛ زیرا گفته بزرگانی چون زراره و محمد بن مسلم نیز حجت است و هیچکس حق مردود دانستن و عمل نکردن به روایات ایشان را ندارد و این امر بر همگان آشکار است. بلکه منظور از حجت بودن امام زمان و پدران بزرگوارش، صلوات الله علیهم اجمعین، این است که خداوند تعالی به سبب وجود ایشان و سیره و رفتار و گفتار آنان در تمام شئون زندگی شان، بر بندگان احتجاج می کند.

از جمله شئون امامان، عدالت آنان در همه زمینه های حکومت است. به عنوان مثال، وجود امیرالمؤمنین (ع) برای تمام فرمانداران و حاکمان ستم پیشه حجت است؛ زیرا خداوند به واسطه سیرت آن بزرگوار، باب عذر و بهانه را بر همه آنان در تعدی از حدود الهی و تجاوز به اموال مسلمانان و سرپیچی از قوانین اسلامی بسته است. همین گونه اند سایر حجت های خداوند، به ویژه حضرت ولی عصر (عج) که عدل را در میان مردم می گستراند و زمین را از قسط پر می کند و بر اساس نظامی عادلانه بر مردم حکم می راند.^(۲)

براساس همین نگاه به حجت خدا بود که ایشان خطاب به مسئولان جمهوری اسلامی ایران می فرمودند: «مایايد خودمان را مهیا کنیم از برای اینکه اگر چنانچه موفق شدیم ان شاء الله به زیارت ایشان، طوری باشد که روسفید باشیم پیش ایشان. تمام دستگاه هایی که الان به کار گرفته شده اند در کشور ما باید توجه به این معنا داشته باشند که خودشان را مهیا کنند برای ملاقات حضرت مهدی، سلام الله علیه.»^(۳)

(ب) دگرگون ساختن مفهوم انتظار:

امام خمینی مفهومی را که در طول قرون و اعصار از «انتظار» در اذهان بسیاری از شیعیان نقش بسته بود، دگرگون ساخت و با همه دیدگاه هایی که انتظار را برابر با سکون، رکود و تن دادن به وضع موجود معرفی می کردند، به مقابله جدی پرداخت:

«بعضی ها انتظار فرج را به این می دانند که در مسجد، در حسینیه و در منزل بنشینند و دعا کنند و فرج امام زمان (عج) را از خدا بخواهند [...] یک دسته دیگری بودند که انتظار فرج را می گفتند این است که ما کار نداشته باشیم به اینکه در جهان چه می گذرد، بر ملت ها چه می گذرد، بر ملت ما چه می گذرد؛ به این چیزها کار نداشته باشیم، ما به تکلیف خودمان عمل می کنیم؛ برای جلوگیری از این امور هم خود حضرت بیایند ان شاء الله در دست می کنند [...] یک دسته ای می گفتند که خوب باید عالم پر معصیت بشود تا حضرت بیاید.

ما باید نهی از منکر نکنیم، امر به معروف هم نکنیم تا مردم هر کاری می خواهند بکنند، گناهان زیاد بشود که فرج نزدیک بشود [...]؛ یک دسته ای از این بالاتر بودند و می گفتند باید دامن زد به گناهان، دعوت کرد مردم را به گناه تا دنیا پر از ظلم و جور شود و حضرت، علیه السلام تشریف بیاورند [...]؛ یک دسته دیگر بودند که می گفتند هر حکومتی اگر در زمان غیبت محقق بشود، این حکومت باطل است و برخلاف اسلام است.»^(۴)

امام خمینی (ره) ضمن ردّ همه دیدگاه های یادشده، دیدگاه خود در باب انتظار فرج را این گونه بیان می کند: «همه ما انتظار فرج داریم و

شاید این جمعه بیاید، شاید

◀ محمدرضا آقاوسی

خبر آمد، خبری در راه است

سرخوش آن دل که از آن آگاه است

شاید این جمعه بیاید، شاید

پرده از چهره گشاید، شاید

با همه لحن خوش آوازی ام

در به در کوچه تنهائی ام

ای دوسه تا کوچه زما دور تر

نغمه تو از همه پر شور تر

کاش که این فاصله را کم کنی

محنت این قافله را کم کنی

کاش که همسایه ما می شدی

مایه آسایه ما می شدی

هر که به دیدار تو نایل شود

یک شبه حلال مسایل شود

دوش مرا حال خوشی دست داد

سینه ما را عطشی دست داد

نام تو بردم لبم آتش گرفت

شعله به دامن سیاوش گرفت

نام تو آرامه جان من است

نامه تو خط امان من است

ای نگه ات خاستگه آفتاب

بر من ظلمت زده یک شب بتاب

پرده بر انداز ز چشم ترم

تا بتوانم به رخت بنگرم

ای نفست یار و مددکار ما

کی و کجا وعده دیدار ما؟

پرده برافکن ز رخ چون مهت

◀ ناصریمین مروخی کردستانی

ای به ولای تو جهان استوار

حضرت مهدی، شه والاتبّار

آیتی از رحمت حی و دود

کان شرف، منبع احسان و جود

علت ایجاد همه ما سوا

کشتی اسلام تویی ناخدا

واسطه فیض الهی تویی

برهمگان لایق شاهی تویی

نوگلی از گلشن آل رسول

از غم هجران تو دلها ملول

پرده برافکن ز رخ چون مهت

چشم زمانه بود اندر رهت

جلوه کن ای جلوه خورشید و ماه

امت اسلام بود بی پناه

بهر قیام تو جهان منتظر

تاله کنان پیر و جوان منتظر

ای که تویی حامی دین خدا

غربت اسلام تماشا نما

کل جهان، بند هوی و هوس

رحم نمانده به دل هیچکس

ظلم و ستم بین که فراوان شده

جرم و گنه بین که چه آسان شده

خیز ز جای خلف مرتضی

امت اسلام زغم کن رها

گرچه به دیدار تو شرمنده ایم

در بر افعال سرافکنده ایم

لیک به غیر از تو کسی یار نیست

دین خدا را چو تو غمخوار نیست

چشم به راه تو همه مردمان

رافع ظلم و ستمی، الامان

آثار انتظار و امید به آینده

آیت الله العظمی جواد آملی

تمام اعصار از جمله عصر حاضر حجت الهی در میان بندگان او حضور دارد، از این رو، شیعه معتقد است که مهدی موعود متولد شده و زنده و حجت عصر است. اینکه گاهی تعبیر به «مهدی موعود موجود» می کنیم، سرّش همین است و گر نه اصل موعود بودن مهدی مورد قبول بسیاری از فرق است. آنچه شیعه اثنی عشری را از دیگران ممتاز می کند، اعتقاد به موجود بودن مهدی موعود است.

۲- شیعه و سنی از رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) نقل کرده اند: هر کس بدون شناخت امام زمان و حجت عصر خود بمیرد، به مرگ جاهلیت مرده است: «من مات ولم یعرف امام زمانه مات میتة الجاهلیة». سفارش همه انبیای الهی این است که سعی کنید مسلمان بمیرید. چنان که قرآن کریم از زبان خلیل حق تعالی و یعقوب (علیهما السلام) نقل کرده است که به فرزندان خود سفارش کردند سعی کنید مسلمان بمیرید: «ووضی بها ابراهیم بنیه و یعقوب یا بُنّی اِنَّ الله اصطفی لکم الدین فلا تموننّ الا وائتم مسلمون». خدای سبحان نیز به مؤمنان سفارش می کند تا می توانید تقوا پیشه کنید و همت شما این باشد که مسلمان بمیرید: «یا ایها الذین امنوا اتقوا الله حق تقاته ولا تموتنّ الا وائتم مسلمون». پس همه موظفند که مسلمان بمیرند.

از آنجا که مرگ عصاره زندگی است و هر کسی آن گونه می میرد که زندگی کرده است، اگر مرگ کسی جاهلی باشد، معلوم می شود زندگی او جاهلانه بوده است؛ چون ممکن نیست کسی زندگی عاقلانه داشته باشد، ولی به مرگ جاهلیت بمیرد. بنابراین اگر کسی امام زمانش را نشناسد، نه تنها مرگش، مرگ جاهلی خواهد بود، بلکه حیات او نیز حیاتی جاهلانه خواهد بود. اگر کسی امام زمانش را درست بشناسد، می فهمد تمام کارها در دست او که مظهر «هو قائم علی کل نفس بما کسبت» است، قرار دارد، در نتیجه از زندگی و حیات جاهلی رهیده، به حیات معقول رسیده و منتظر واقعی آن حضرت خواهد بود. تذکر: منظور از شناخت امام زمان (علیه السلام) تنها شناخت شناسنامه ای و تاریخی آن حضرت نیست که انسان بداند نامش چیست و فرزند کیست، در چه عصری زندگی می کرده و...، بلکه مراد شناخت امامت، اعتقاد به ولایت و معرفت به شخصیت امام است و افزون بر آن اطاعت نیز لازم است. و گر نه طاعوت شام، فاجعه آفرینان انسانیت کش کر بلا، هارون الرشید، مأمون و... بیش از هر کس دیگری امامان عصر خویش را می شناختند.

جلوه های انتظار

وجود گرامی حضرت ولی عصر (ارواح من سواه فداه) ذخیره عالم و عصاره خلقت است، از این رو تحقق بخشنده آمال و اهداف تمام انبیای الهی در طول تاریخ بشریت خواهد بود. آنچه را که انبیاء (علیهم السلام) برای رسیدن به آن تلاش و تبلیغ کردند، آزار، اذیت و شکنجه کشیدند و برخی هم در این راه شهید شدند، او پیر و زندانه به انجام می رساند. سیره مشترک همه انبیای الهی (علیهم السلام) این بود که برای رسیدن به اهداف رسالت خویش از زبان تبلیغ، در شرایط عادی و زیانه تیغ، در حال ضرورت بهره می جستند: «لقد اُرسِلنا رُسُلنا بالنبیّات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان».

ایسن دو عنصر در برنامه حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) به عنوان تعقیب گر و تکمیل کننده اهداف رسالت مشاهده می شود. از این جهت منتظر واقعی کسی است که آثار هر دو بخش انتظار (تیغ و تبلیغ) در زندگی او جلوه گر باشد و اگر در یک بخش یا هر دوی آن کوتاه بیاید، به همان مقدار، انتظار او مشوب و مخلوش است.

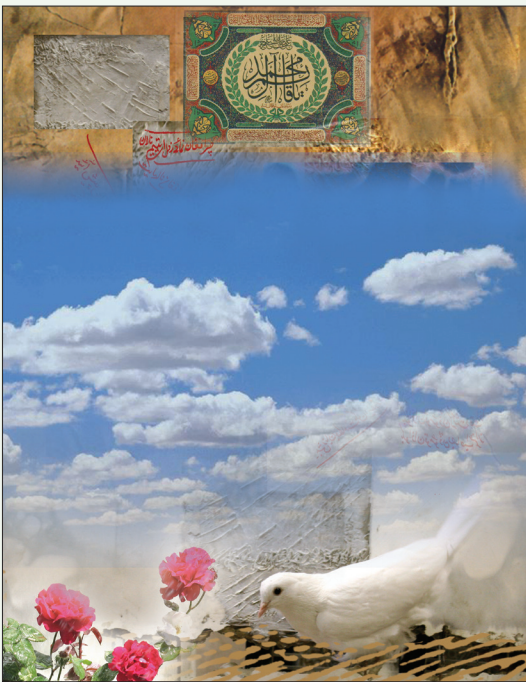
الف) بعد فرهنگی انتظار

در بخش فرهنگی کسی منتظر واقعی آن حضرت است که علاوه بر خودسازی به دگر سازی نیز بپردازد تا از این طریق زمینه ظهور آن حضرت را فراهم کند. حضرت باقر العلوم (علیه السلام) به عبد الحمید واسطی، که از شیعیان آن حضرت بود و گویا از طولانی شدن انتظار ملول و دلنگ شده بود، فرمود: به خدا قسم کسی که خودش را وقف در راه خدا کند، خدای سبحان برای او راه گشایشی قرار می دهد. خدار رحمت کند بنده ای را که خود را وقف ما کند، خدا رحمت کند بنده ای را که امر ما را احیا گرداند. عبد الحمید که این فضایل را شنید، گفت: پس اگر قبل از درک قائم شما مردم، چه می شود؟ امام (علیه السلام) فرمود: اگر کسی از شما بگوید (تصمیم داشته باشد): اگر قائم آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) را درک کنم، یاری اش خواهم کرد، مانند کسی است که با شمشیر خود در کنار آن حضرت نبرد می کند (و اجر شهید را دارد)، اما کسی که در رکاب او به فیض شهادت نایل می آید، اجر دو شهید را دارد: اجر شهادت و اجر انتظار: «... یا عبد الحمید آتری من حبس نفسه علی الله لا یجعل الله له مخرجا؟»

بلی و الله لیجعلن الله له مخرجا، رحم الله عبداً حبس نفسه علینا، رحم الله عبداً احیا امرنا قال: قلت: فاین مت قبل ان ادرک القائم فقال (علیه السلام): القائل منکم: ان ادرکت القائم من آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) نصرته کالمقارع معه بسیفہ و الشهید معه له شهادتان». بنابراین منتظر واقعی کسی است که در محور خودسازی خویش را در محدوده امر ائمه (علیهم السلام) منحصر کرده، از قلمرو دستورشان بیرون نرود و در محور دگر سازی تلاش و کوشش او این باشد که امور، معارف، مآثر و آثار آنان را نشر دهد، به دیگران بیاموزد و بدین طریق مکتب آنها را احیا کند. کسی می تواند جان خود را در محدوده امر ائمه (علیهم السلام) منحصر و محدود کند و برای احیای امرشان کمر همت ببندد که ولی خدا را بشناسد و معرفت او در این زمینه کامل شده باشد. آن وقت است که فیوضات الهی از باطن او نشأت می گیرد.

❖ منبع: کتاب «عصاره خلقت»

انتظار فرج از آن جهت مورد تأکید و توصیه اهل بیت (علیهم السلام) قرار گرفته است که در انسان منتظر، امید به آینده ایجاد خواهد کرد و همین امید، نقش بزرگی را در سعی و کوشش انقادی می کند. امیر مؤمنان و امام عارفان (ع) توصیه می فرمایند که انتظار فرج و گشایش از جانب خدا داشته باشید و از رحمت او ناامید نباشید که محبوب ترین اعمال نزد خدای (عزّ و جلّ) انتظار فرج و گشایش است: «انتظروا الفرج ولا تباؤسوا من روح الله، فإن أحب الأعمال إلى الله عزّ و جلّ انتظار الفرج». سید ساجدان (ع) می فرماید: انتظار فرج داشتن خود از بزرگترین فرج هاست: «انتظار الفرج من أعظم الفرج». سرّ انتظار آن است که اگر اندیشه کسی این باشد که هیچ تلاشی برای اصلاح امور ثمر ندارد و به نتیجه نمی رسد، انگیزه ای برای مبارزه با طغیان و مقاومت در برابر دشواری ها نخواهد داشت. اما اگر کسی به آینده امیدوار باشد و بداند که دیر یا زود حکومت زمین به صالحان خواهد رسید، امور جامعه اصلاح خواهد شد، حق به صاحبانش خواهد رسید، ظلم، ستم و بیداد رخت بر خواهد بست و... برای رسیدن به چنین جامعه ای نه تنها خودسازی خواهد کرد، بلکه تلاش می کند تا با دگر سازی زمینه تشکیل آن دولت کریمه را فراهم آورد.

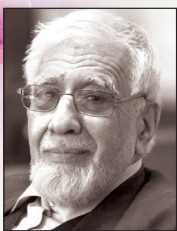
از این جهت منتظر واقعی مصلح جهان نه تنها خودش صالح است، بلکه در حد توان خود مصلح نیز خواهد بود. او همواره در دعا با اقتدا به مولای خود می گوید: خدا یا! ما خواهان دولت کریمه ای هستیم که در آن اسلام و مسلمین، عزیز شوند و نفاق و منافقین ذلیل و خوار گردند و ما در آن دولت از داعیان به طاعت تو و راهبران به راه تو باشیم: «اللهم انا نرغب إلیک فی دولة کریمه تعزّ بها الإسلام وأهله وتذلّ بها النفاق وأهله وتجعلنا فیها من الدّعاة إلی طاعتک والقادة إلی سبیلک». سید بن طاووس نقل می کند: وقتی در حضور امام (ع) از غیبت امام عصر سخن به میان آمد، یکی از حاضران گفت: وظیفه شیعیان شما چیست؟ فرمود: دعا و انتظار فرج؛ و ذکر فیه غیبة المهدي (علیه السلام)، قلت: کیف تصنع شیعتک؟ قال: (علیکم بالدعاء وانتظار الفرج). اگر فرضا دعا به جنبه فردی و خودسازی تنها نظر داشته باشد، چنان که از دعای منقول در دنباله روایت چنین استنباط می شود، انتظار فرج قطعا به هر دو جنبه خودسازی و دگر سازی نظر دارد.

انتظار واقعی

انسان از چیزی یا کسی پاسداری می کند یا انتظار آن را می کشد که او را بشناسد و نسبت به او معرفت داشته باشد. اگر شناخت و معرفت، صحیح و شایسته باشد، انتظار نیز واقعی خواهد بود. از این جهت انسان در عصر غیبت یا منتظر واقعی است یا گرفتار جاهلیت و عدم شناخت و معرفت صحیح؛ زیرا:

۱- در بسیاری از روایات آمده زمین از حجت خدا خالی نخواهد ماند: «إِنَّ الله جلّ و عزّ أجلّ وأعظم من أن یترک الأرض بغیر امام عادل». حتی در برخی روایات آمده است: اگر زمین از حجت الهی خالی گردد، زمین اهلهش را فرو خواهد برد: «لو بقیت الأرض بغیر امام لساخت».

از صادق آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) نیز رسیده است: از زمانی که خدای سبحان زمین را خلق کرده تا هنگام برپایی قیامت، زمین از حجت خدا خالی نبوده و نخواهد بود؛ چون اگر او نباشد، عبودیت خدا تعطیل خواهد شد، لیکن این حجت گاهی ظاهر و شناخته شده و گاهی غایب و مستور است: «لم تخل الأرض منذ خلق الله آدم من حجة لله فیها، ظاهر مشهور، أو غائب مستور ولا تخلو إلی أن تقوم الساعة من حجة لله فیها ولولا ذلك لم یعبد الله» از خود امام عصر (علیه السلام) نیز رسیده است که: من مایه امنیت اهل زمین هستم، چنانکه ستارگان مایه امنیت برای اهل آسمان هستند: «إنی لأمان لأهل الأرض کما أن النجوم أمان لأهل السماء». بنابراین در

دکتر محمد شیخ الرئیس کرمانی

یارب آن خورشید رخشان را

در آور از سحاب

کائنات امشب به عشق شاهدهی زیور کند
آسمان رخسار خود را هر چه زیباتر کند
سقف گردون بین مزین با هزاران چلچراغ
این چراغانی به عشق روی آن دلبر کند
ماه، منعم نیست یارب از چه بینم بی دریغ
نقره پاشی بر در و دیوار و بحر و بر کند
محفلِ بینم ز خوبی رشک فردوس برین
چنگبر کف ز هر طنازی در این محضر کند
مهربانی ها کند در خیل انجم روی مه
مهربانی ها که با اطفال خود مادر کند
علویان را میل سفلی باشد امشب ای عجب
عالم انور، نیاز از تسوده اغبر کند
هر چه پیوم شور و شادی، هر چه پیوم عشق و شوق
جن و انس امشب تو گوئی خرمی یکسر کند
تا به صبح امشب ن خوابم زانکه هنگام سحر
سرزند ماهی که عالم را به نور اندر کند
بوی عود و عنبر آید از حریم سامرا
کز شمش کوه و صحرا خوشتر از عنبر کند
در دل تاریک شب برقی جهد عالم فروز
کز فروغش و امخواهی خسرو خاور کند
امشب آید ز آسمان خیل ملانک فوج فوج
تا سلام بندگی بسر زاده ی حیدر کند
یا دروی شاهد شهر «تُرید آن نَمَن»
ساقی گلچهره کو تا باده در ساغر کند
باده از خم ولایت، صاف و پاک و آتشین
کز شرارش جان و دل را خاک و خاکستر کند
آسمان بر کف ز مروارید دارد صد طبق
تا نثار پسای پاک سبط پیغمبر کند
خاک می بالد بر افلاک امشب از روی غرور
بر سر افرازان سرافرازی بدین مغفر کند
در دل تاریک شب برقی جهد عالم فروز
کز شمع تابناکش عرش را زیور کند
سرزند از مشرق دامان نرجس نیری
کز درش در یوزگی ها خسرو خاور کند
مهدی موعود، رمز جود فیاض وجود
کز زلال فیض او کون و مکان لب تر کند
حاصل بذر نبوت، میوه ی باغ کمال
کز نوال پیر او اشجار عالم بر کند
قائم آل محمد، قائد کل امم
کز قیامت در جهان هنگامه محشر کند
التجا بر در گهش موسی کند با صد نیاز
اقتدار بر حضرتش عیسیای گرد و نفر کند
چون شود بر مستند قسطا و عدلا مستقر
داد مظلومان ستانند، ظالمان کیفر کند
کشتی طوفانی عالم نمی گیرد قرار
جز که اندر ساحل الطاف او لنگر کند
چون بر اورنگ جهان داری نشیند با وفار
سجده بر خاک در او کسری و قیصر کند
هم نبی را هم علی را زنده بینی پیش روی
چون به عزم خطبه جابر عرشه منبر کند
ماه گردد منخسف زیر آن که خواهد از شرف
خویش را هر رنگ خال روی آن سرو کند
گردها چون غنچه بگشاید که گوید سر حق
خلق را مستغنی از سر چشمه کوثر کند
یارب آن خورشید رخشان را در آور از سحاب
تا جهان را غرق نور آن مهر جان پرور کند
مهر تابانی که مهرش در رنگ و خون من است
روز و شب دل در فراش ناله غم سر کند
کی رسد آن معدن ایمان و عشق و قسط و عدل
تا بشر ایمان و عشق و عدل را باور کند
این خراب آباد جای زیست نبود بلکه او
عالمی از نو بسازد صنعتی دیگر کند
شاهد غایب که در هجران او شیخ الرئیس
شعر را با اشک خونین ثبت در دفتر کند

تأملی در فرهنگ انتظار از نگاه اندیشمند معاصر، دکتر علی شریعتی

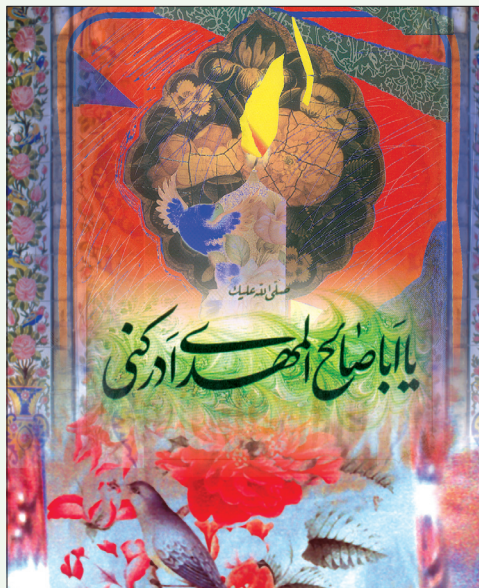
انتظار؛ فرهنگ اعتراض

◀ مهدی غنی ا

دارد، یا در قبال موج بی دینی یا تلاش مخالفان کاری باید صورت دهد، مطرح نبود. این ضرب المثل زیانزد عام بود که موسی به دین خود، عیسی به دین خود. برای توجیه این که کارهای دیگران ربطی به ما ندارد و ما مسئولیتی در قبال جامعه نداریم، گفته می شد ما را که در قبر دیگری نمی گذارند! وظیفه هر کس این بود که مواظب خود و حداکثر خانواده اش باشد. رسالت دیانت تنها نجات فرد از دام شیطان و جهنم بود. دینمندی با فرد گرای عجبین شده بود. ضرب المثلی که همواره مردم به آن استناد می کردند این بود که چراغی که به خانه رواست به مسجد حرام است. این نگرش به دیانت، پیش از این در میان مسیحیان رواج داشت. عوام مسیحیان بر این باور بودند که خداوند مسیح را فرستاده است تا فرد گنهکار را نجات دهد و عیسی خود را فردا کرد تا انسان را نجات دهد. برای این کار هم کافی است یک فرد به مسیح ایمان بیاورد و یکشنبه ها به کلیسا برود تا همه گناهانش بخشوده شود. کلیساها و کشیشان خود را موظف می دیدند که پیام مسیح را به مردم جهان ابلاغ کنند و به دیگران بشارت دهند و آنها را به راه راست فراخوانند. برخی روحانیون ماهم تنها وظیفه خود را بیان احکام و فضایل ائمه می دیدند و دیگر کاری به سرنوشت اجتماعی و سیاسی جامعه و... نداشتند. پیروان این گرایش بر این تصور بودند که تنها اعتقاد حق و مطلق، باور خودشان است و سایرین همه بر باطل اند و نزد خداوند مغضوب. در عین حال کوششی برای مبارزه با باطل لازم نبود؛ چرا که معتقد بودند: الباطل یموت بترک ذکره - یعنی باطل با نادیده گرفتنش می میرد. بنابراین بهترین کار بی توجهی و بی اعتنائی به جریان های فکری و متفقد بود. آنها خود به خود از بین می رفتند. لذا اساسا اطلاعی نداشتند که منتقدان و مخالفان چه می گویند، چه منطق و استدلالی دارند و...

دو جزیره جدا از هم

در چنین فضا و مناسباتی بود که روحانیون روشن بینی چون مرحوم طالقانی، مطهری، بهشتی، گلزاده غفوری و در رأس آنها امام خمینی و روشنفکرانی چون شریعتی، دغدغه تغییر نگرش جامعه سستی را یکی از محورهای اصلی کارشان قرار دادند. هر کدام با زبانی و روشی. برخی روشنفکران در مقابل جریان سستی تنها به نفی و طرد و تحقیر آن یا حداقل نادیده گرفتن آن بسنده می کردند. ادبیات آنان برای

توده های سستی قابل فهم نبود و آنها نیز آشنا با عقاید و انگیزه های توده مردم نبودند. روشنفکری حلقه بسته ای بود شیفته خود و توده ها نیز در هاله ای فرو رفته در اعتقادات خود بودند. روشنفکران آن دوران از ژان پل سارتر، کارل مارکس، برتولت برشت و... آگزیستانسیالیسم و مارکسیسم و... سخن می گفتند.

توده ها نام حسین و زینب و ابوالفضل و... را وارد زبان داشتند. میان این دو اشتراک و همبانی نبود تا به همدلی بینجامد. اما شریعتی به جای نفی یا چشم بستن بر جریان سستی، تمامی باورها و نگرش های این جریان را با خوانشی جدید به چالش کشید. او تمامی محورهای اعتقادی راجع را با تکیه بر مبانی به نقد کشید. تکانی در جریان سستی ایجاد کرد و آنها را به واکنش واداشت.

روش برخورد او نه نفی و طرد بود و نه تأیید و تجویز. او زیر پوست جریان سستی رسوخ کرد و اعتقادات آنها را به بازیابی و بازخوانی کشید. نمونه بارزش مراسم حج بود. شریعتی هم از علی سخن گفت، اما نه آن

سالیان قبل از پیروزی انقلاب، اعتقاد رایج سستی این بود که او ضاع دنیا رو به و خامت می رود. هر روز بدتر از روز قبل خواهد بود. ورد زبان مردم این ضرب المثل بود که هر چه آید سال نو، گویم دریغ از پار سال. می گفتند کار به جایی می رسد که همه دنیا پر از ظلم و ستم و کفر و بی دینی و فساد خواهد شد و در آن زمان منجی عالم یعنی امام زمان ظهور می کند و ظالمان را از میان بر می دارد و دوباره دنیا را پر از داد و عدالت و خدا پرستی می کند.

هر وقت کسی از او ضاع بد زمانه می گفت، جواب دم دستی مردم این بود که این هم از علائم ظهور است. حتی حوادث ناگوار طبیعی مثل سیل و زلزله هم که پیش می آمد، می گفتند همه از علائم ظهور است. با این نگاه، وجود ظلم و فقر و بدبختی امری طبیعی، حتمی و پیش بینی شده بود و طبق روال باید اتفاق می افتاد. بدین خاطر، این که ما باید این وضع را اصلاح کنیم بی معنی بود. تنها کاری که مؤمنان باید در این شرایط می کردند این بود که دعا کنند ظهور امام زمان نزدیک شود. معتقد بودند در دوران غیبت، مؤمنان در اقلیت اند و کاری برای اصلاح جامعه نمی توانند بکنند. تنها وظیفه آنان این است که خودشان به سنت های دینی پایبند بمانند.

مواظب باشند باد کلاه شان را نبرند. از برخی روایات تعبیری در تأیید نظر خود می آوردند؛ مانند این سری روایات که زمانی می آید که از اسلام جز اسمی و از قرآن جز رسمی نمی ماند. یا شریاطی می رسد که دینداری مثل نگه داشتن آتش در کف دست است.

هر گاه خبری از بی دینی یا انحرافات اجتماعی می رسید، آن روایات را می خواندند و به یکدیگر تلقین می کردند که هم اکنون آن زمان است. طبق اعتقاد آنان، نه تنها تلاش برای اصلاح جامعه امری بی فایده بود، بلکه سیر جبری جهان به سمت افزایش ظلم و فساد و جنایت بود. همان گونه که قبل از ظهور انبیاء دنیارو به افول می رفت و انبیاء می آمدند و دوباره بشر را به راه راست رهنمون می شدند، باید جامعه به سمت فساد و ظلم پیش می رفت.

اگر غیر از این نبود دیگر ظهور و وجود امام زمان بی معنی بود. بیشترین دغدغه این بود که ما باید خودمان را نجات دهیم. کاری کنیم که پس از مردن دچار عذاب نشویم.

انجام عبادات، خیرات و مبرات، رعایت احکام شرعی، نجاست و طهارت، عمل به رساله های عملیه و مستجاباتی چون انجام زیارت امامان یا امامزاده ها و... مهمترین تکالیف مذهبی و شرعی بودند که بر عهده متدینین بود. این نگرش به امامت یک باور شخصی و فردی بود و ملاک مشخصی به دست نمی داد که با آن بتوان سره از ناسره را در این رابطه تشخیص داد. در نتیجه، این نگاه امکان سوء استفاده برخی شیادان را نیز فراهم می آورد. هر کس می توانست مدعی شود مورد عنایت امام زمان قرار گرفته و عده ای از عوام را دور خود جمع کند. فرقه های قادیانی، بابیه و بهائیه بر چنین باورهای سوار شدند.

حتی محمد رضا شاه هم از این فضای فکری استفاده کرد و به رغم همه مواضع آشکارش خود را به امام زمان و سایر ائمه می چسباند. وی در همان سال ها خاطره ای در این زمینه بیان کرد که نشان بدهد نظر کرده امام زمان است و اعتقادات قلبی دینی اش بر جاست. داستان نجات او توسط امام غایب در کتاب مأموریت برای وطن آمده بود. در کتاب پاسخ به تاریخ نیز شاه به این داستان اشاره کرده است: «در اثنای تابستان موقعی که عازم یک محل زیارتی در کوهستانی به نام امامزاده داود بودم، از فراز اسب به روی تخته سنگی افتادم و از حال رفتم. همراهانم تصور کردند که مرده ام. اما من حتی خراشی بر نداشته بودم.

این البته علتی نداشت جز آن که موقع افتادن از اسب مشاهده کردم یکی از قدیسین ماه به نام عباس مرا گرفت و بر زمین نهاد. مشاهده آن رؤیا و این منظره را بعدها مواجعه با صحنه دیگری تکمیل کرد و آن برخورد با امام غایب در نزدیکی کاخ تابستانی شمیران بود. این امام بر اساس اعتقادات مذهبی ما باید یک روز ظاهر شود و دنیا را نجات بخشد.» شاه با گفتن همین داستان ها نزد برخی مذهبی های سستی مقبولیت پیدا می کرد. خیلی ها باور می کردند که چنین اتفاقی افتاده و امام زمان نظرش بر حفظ شاه بوده است.

چرا که چنین ادعاهایی نه قابل اثبات بود و نه انکار آن شدنی. بنابراین با توجه به باورهای رایج میان مردم، صرف این ادعاها برای طرف نوعی تقدس و حرمت ایجاد می کرد. حکومت مشروطه و در عمل سکولار بود و کاری به دیانت نداشت. دیانت هم پذیرفته بود که با سیاست ربطی و نسبتی نداشته باشد.

عملا هم نه به مسائل سیاسی داخلی و خارجی رغبتی نشان می داد و نه کاری به عملکرد حاکمان داشت و نه به خود حق می داد که در تعیین سرنوشت خود مشارکت و نقش داشته باشد. اما حکومت برای تثبیت و مشروعیت خود از رنگ همان دین سکولار سوء استفاده بسیار می کرد. در این گفتگو حتی این که فرد معتقد در قبال امام زمان چه وظیفه ای

که در بلند کردن در قلعه خیبر خلاصه می شد. از حسین سخن گفت، اما نه آن حسینی که در بار هم برایش عزای می گرفت. همچنین از زینب سخن گفت و او را به عنوان الگوی یک زن آاده معرفی کرد.

و از جمله باورهایی که در جامعه آن روز رایج بود و شریعتی آن را به چالش کشید، مسئله انتظار موعود بود. انتظاری که آنها را از هر گونه تحرکی برای اصلاح شرایط مأیوس می کرد. شریعتی کوشید نگاه مردم به این مسئله را که به نوعی در جهت تخیل آنها و تثبیت وضع موجود بود، تغییر دهد.

۱۸ آبان ۱۳۵۰ در حسینیه ارشاد، عنوان سخنرانی شریعتی «انتظار، مذهب اعتراض» بود. در آن زمان در میان روشنفکران و تحصیلکرده ها با توجه به نگاه سستی و فشری درباره امام زمان، نسبت به این مسئله نگاهی تردید آمیز وجود داشت. گفته می شد اعتقاد به ظهور منجی موجب تخیل و بی حرکتی مردم و شانه خالی کردن از مسئولیت اجتماعی در هر زمانی است. آنها وقتی با توده های مردم از لزوم تغییر و تحرک در برخورد با مسائل سیاسی و اجتماعی سخن می گفتند، باین پاسخ یأس انگیز رویه رومی شدند که تلاش مایبوه ده است، حضرت خودش می آید و اوضاع را سامان می دهد.

انتظار منفی، انتظار مثبت

دکتر شریعتی با نگاهی جامعه شناسانه، به بازبینی کارکرد این باور در رفتار اجتماعی معتقدین پرداخت. او در این سخنرانی از دو نوع انتظار منفی و مثبت سخن گفت و انتظار منفی را چنین توصیف کرد: «اعتقاد به غیبت، اعتقاد به انتظار و اعتقاد به نجات بخش غیبی، بزرگترین سلاح برای دفاع از وضع موجود و بزرگترین عامل برای توجیه فساد است که با یک منحنی تصاعدی، روز به روز بالاتر می رود و همچنین بزرگترین عاملی است که به مردم باوراند که به ظلم تن دهند و با فساد خوگیرند و به این که زندگی اجتماعی به سراسیمگی می رود مؤمن شوند که این ناموس خلقت و طبیعت و مشیت خداوند است تا وقتی که نجات در آخر الزمان پیش بیاید و نه حال، و آن هم به دست او و نه من و تو.»

او در مقابل این تفکر که در جامعه رواج داشت، از انتظار دیگری سخن گفت که نقش و کارکرد مثبت دارد. شریعتی برای انتظار مثبت چند ویژگی قائل شد: ۱- انتظار هم یک اصل فکری اجتماعی و هم یک اصل فطری انسانی است. به این معنی که اساسا انسان موجودی است منتظر... بر اساس همین اصل است که اعتقاد به مسیح (نجات بخش) از ابتدا در جوامع بشری وجود داشته است.

۲- انتظار سستتر میان دو اصل متناقض باهم است: یکی حقیقت و دیگری واقعیت... انتظار یعنی نه گفتن به آنچه هست، کسی که منتظر است چه کسی است؟ کسی است که در نفس انتظار خود اعتراض به وضع موجود را پنهان دارد... انتظار ایمان به آینده است و لازمهاش انکار حال.

۳- انتظار جبر تاریخ است... من در این گوشه از زمین و این لحظه از تاریخ منتظر تادر آینده ای که ممکن است فردا یا هر لحظه دیگر باشد، ناگهان انقلابی در سطح جهانی به نفع حقیقت و عدالت و توده های ستمدیده روی دهد که من نیز در آن باید نقش داشته باشم.

شریعتی در این بحث کوشید نشان دهد که این ایده نه تنها در مقاطع تاریخی مختلف عامل تخیل نبوده است، بلکه موجب شده است تبلیغات حاکمان که خود را جاویدان معرفی می کنند، مقبول نیفتد و ظلم و جور موجود موقتی و رفتنی جلوه کند. «بنابر این انتظار، مذهب اعتراض و نفی مطلق نظام حاکم و وضع موجود است، در هر شکلی. انتظار نه تنها از انسان سلب مسئولیت نمی کند، بلکه مسئولیت او را در سرنوشت خودش و سرنوشت حقیقت و سرنوشت انسان، سنگین، فوری، منطقی و حیاتی می کند.» این شیوه برخورد بود که معتقدین سستی را بر می انگیزد، ساختار فکری آنها را به چالش می کشید و تغییر آغاز می شد. محمد جواد تندگویان [وزیر نفت در آغاز جنگ ایران و عراق که اسیر و شهید شد] یکی از صدها و شاید هزاران نمونه این تحول یافتگان بود. او در بازجویی های خود در ساواک، از این تحول خود سخن گفته است.

در فروردین ۱۳۵۳ وی در پاسخ به سؤال بازجو که از نحوه آشنایی اش با افکار شریعتی می پرسد، پرسه تغییر و تحول خود را شرح داده است. از جمله نوشته است: «یکی از کتاب هایی که بر روی من اثر گذاشت، کتاب انتظار او بود که در آن مسأله غیبت امام زمان (عج) را در اسلام مطرح کرده بود و گفته بود که همه شیعیان دایما برای فرج و ظهور امام زمان دعا می کنند و انتظار ظهور او را می کنند و گفته بود که مردمی که انتظار می کشند باید به وضع موجود معترض باشند و... این موضوع... ما را به این فکر انداخته بود که پس ما هم باید نسبت به وضع موجود جامعه اعتراض کنیم...»

در راه خدا شمشیری می زند، یا به خون خود آغشته شده، یا شهید گشته است. آیا اینها اشاره به مراحل مختلف و درجات مجاهده در راه حق و عدالت نیست که متناسب با مقدار آمادگی و درجه انتظار افراد است؟ یعنی همانطور که میزان فداکاری مجاهدان راه خدا و نقش آنها با هم متفاوت است، انتظار و خودسازی و آمادگی نیز درجات کاملاً متفاوتی دارد که هر کدام از اینها با یکی از آنها از نظر مقدمات و نتیجه گیری شباهت دارد هر دو جهادند و هر دو آمادگی می خواهند و خودسازی کسی که در خیمه رهبر چنان حکومتی قرار گرفته یعنی در مرکز ستاد فرماندهی یک حکومت جهانی است نمی تواند یک فرد غافل و بیخبر و بی تفاوت بوده باشد آنجا جای هر کس نیست جای افرادی است که به حق شایستگی چنان موقعیت و اهمیتی را دارند. همچنین کسی که سلاح در دست دارد و در برابر رهبر این انقلاب با مخالفان حکومت صلح و عدالتش می جنگد آمادگی فراوان روحی و فکری و رزمی باید داشته باشد. برای آگاهی بیشتر از اثرات واقعی انتظار ظهور مهدی (عج) به توضیح زیر توجه کنید.

انتظار یعنی آماده باش کامل

من اگر ظالم و ستمگرم چگونه ممکن است در انتظار کسی باشم که طعمه شمشیرش خون ستمگران است؟
من اگر آلوده و ناپاکم چگونه می توانم منتظر انقلابی باشم که شعله اولش دامن آلودگان را می گیرد؟
ار نشی که در انتظار جهاد بزرگی است آمادگی رزمی نفرت خود را بالا می برد و روح انقلاب در آنهامی دم و هو گر نه نقطه ضعفی را اصلاح می کند. زیرا چگونگی انتظار همواره متناسب با هدفی است که در انتظار آن هستیم. انتظار آمدن یک مسافر عادی از سفر، انتظار بازگشت یک دوست بسیار عزیز، انتظار فرارسیدن چیدن میوه از درخت و درو کردن محصول، هر یک از این انتظارها آمیخته با یک نوع آمادگی است، در یکی باید خانه را آماده کرد و وسایل پذیرایی فراهم ساخت، در دیگری ابزار لازم و داس و کمباین و....

اکنون فکر کنید آنها که انتظار قیام یک مصلح بزرگ جهانی را می کشند در واقع انتظار انقلاب و دگرگونی و تحولی را دارند که وسیعترین و اساسی ترین انقلابهای انسانی در طول تاریخ بشر است. انقلابی که بر خلاف انقلابهای پیشین جنبه منطقه ای نداشته بلکه هم عمومی و همگانی است و هم تمام شئون و جوانب زندگی انسانها را شامل می شود، انقلابی است سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اخلاقی.

نخستین فلسفه - خودسازی فردی

چنین تحولی قبل از هر چیز نیازمند به عناصر آماده و باارزش انسانی است که بتوانند بار سنگین چنان اصلاحات و سیعی رادر جهان بدوش بکشند و این در درجه اول محتاج به بالا بردن سطح اندیشه و آگاهی و آمادگی روحی و فکری برای همکاری در پیاده کردن آن برنامه عظیم است. تنگ نظری ها، کوتاهی بینی ها، کج فکری ها، حسادت ها، اختلافات کودکان و ناپرخ دانه و به طور کلی هر گونه نفاق و پراکندگی با موقعیت منتظران سازگار نیست.

نکته مهم این است که منتظر واقعی برای چنان برنامه مهمی هرگز نمی تواند نقش تماشاچی را داشته باشد. باید از هم اکنون حتماً در صف انقلابیون قرار گیرد. من اگر فاسد و نادرستم چگونه می توانم در انتظار نظامی که افراد فاسد و نادرست در آن هیچگونه نقشی ندارند بلکه مطرود و منفور خواهند بود، روز شماری کنم. آیا این انتظار برای تصفیه روح و فکر و شستشوی جسم و جان از لوث آلودگی ها کافی نیست؟
ار تشی که در انتظار جهاد آزادی بخش به سر می برد حتماً به حالت آماده باش کامل در می آید سلاحی را که برای چنین میدان نبردی شایسته است بدست می آورد، سنگرهای لازم را می سازد آمادگی رزمی افراد خود را بالا می برد. روحیه افراد خود را تقویت می کند و شعله عشق و شوق برای چنین مبارزه ای را در دل فرد فرد سر بازانش زنده نگه می دارد. ار تشی که دارای چنین آمادگی نیست هرگز در انتظار به سر نمی برد و اگر بگوید دروغ می گوید. انتظار یک مصلح جهانی به معنای آماده باش کامل فکری و اخلاقی، مادی و معنوی برای اصلاح همه جهان است فکر کنید چنین آماده باشی چقدر سازنده است. برای تحقق بخشیدن به چنین انقلابی مردانی بسیار بزرگ و مصمم و بسیار نیرومند و شکست ناپذیر، فوق العاده پاک و بلند نظر کاملاً آماده و دارای بینش عمیق لازم است. و خودسازی برای چنین هدفی مستلزم به کارستن عمیق ترین برنامه های اخلاقی و فکری و اجتماعی است، این است معنای انتظار واقعی آیا هیچکس می تواند بگوید چنین انتظاری سازنده نیست؟

فلسفه دوم - خودیاری های اجتماعی

منتظران راستین در عین حال وظیفه دارند تنه های خویش نبر دازند بلکه هر آقب حال یکدیگر باشند و علاوه بر اصلاح خویش در اصلاح دیگران نیز بکوشند؛ زیرا برنامۀ عظیم و سنگینی که انتظارش را می کشند یک برنامه فردی نیست. برنامه ای است که تمام عناصر انقلاب باید در آن شرکت جویند. باید کار به صورت دسته جمعی و همگانی باشد. کوشش ها و تلاش ها باید هماهنگ گردد و عمق و وسعت این هماهنگی باید به عظمت همان برنامه انقلاب جهانی باشد که انتظار آن را دارند.

بامقداری تلخیص

آثار انتظار ظهور مهدی موعود (عج)

تعبیرات مختلفی نقل شده است.

۲- در بعضی «بمنزله الضارب بسیفه فی سبیل الله»: «همانند شمشیر زنی در راه خدا».

۳- و در بعضی دیگر «کمن قارع مع رسول الله بسیفه»: «همانند کسی است که در خدمت پیامبر با شمشیر بر مغز دشمن بکوبد».

۴- در بعضی دیگر «بمنزله من کان قاعداً تحت لواء القائم»: «همانند کسی است که زیر پرچم قائم بوده باشد».

۵- و در بعضی دیگر «بمنزله المجاهد بین یدی رسول الله (ص)»: «همانند کسی است که پیش روی پیامبر جهاد کند».

۶- و بعضی دیگر «بمنزله من استشهد مع رسول الله»: «همانند کسی است که با پیامبر شهید شود». این تشبیهات هفتگانه که در مورد انتظار ظهور مهدی (عج) در این شش روایت وارد شده، روشنگر این واقعیت است که یک نوع رابطه و تشابه میان مسئله «انتظار» از یک سو، و «جهاد» و مبارزه با دشمن در آخرین شکل خود از سوی دیگر وجود دارد.

۷- در روایت متعددی نیز انتظار چنین حکومتی را داشتن، به عنوان بالاترین عبادت معرفی شده است. این مضمون در بعضی از احادیث از پیامبر و در بعضی از امیر مؤمنان علی (ع) نقل شده است. در حدیثی می خوانیم که پیامبر فرمود: «افضل اعمال امتی انتظار الفرج من الله عزوجل»: «بالاترین اعمال امت من انتظار فرج از ناحیه خدا کشیدن است».

و در حدیث دیگری از پیامبر می خوانیم: «افضل العبادۀ انتظار الفرج» این تعبیرات همگی حاکی از این است که انتظار چنان انقلابی داشتن همیشه توأم با یک جهاد وسیع و دامنه دار است. این را در نظر داشته باشید تا به سراغ مفهوم انتظار رفته و سپس از مجموع آنها نتیجه گیری کنیم.

مفهوم انتظار

«انتظار» معمولاً به حالت کسی گفته می شود که از وضع موجود ناراحت است و برای ایجاد وضع بهتری تلاش می کند. فی المثل بیماری که انتظار بهبودی می کشد، یا پدری که در انتظار بازگشت فرزندش از سفر است، از بیماری و فراق فرزند ناراحتند و برای وضع بهتری می کوشند. همچنین تاجری که از بازار آشفته ناراحت است و در انتظار فرو نشستن بحران اقتصادی می باشد این دو حالت را دارد «بیگانگی با وضع موجود» و «تلاش برای وضع بهتر». بنابراین مسئله انتظار حکومت حق و عدالت مهدی و قیام مصلح جهانی در واقع از دو عنصر است: عنصر نفی و عنصر اثبات. عنصر نفی همان بیگانگی است با وضع موجود و عنصر اثبات خواهان وضع بهتری بودن است. اگر این دو جنبه در روح انسان به صورت ریشه دار حلول کند سرچشمه دو رشته اعمال دامنه دار خواهد شد. این دو رشته اعمال عبارتند از ترک هر گونه همکاری و هماهنگی با عوامل ظلم و فساد و حتی مبارزه با آنها از یک سو، و خودسازی و خودیاری و جلب آمادگیها جسمی و روحی و مادی و معنوی برای شکل گرفتن آن حکومت واحد جهانی و مردمی از سوی دیگر. و خوب که دقت کنیم می بینم هر دو قسند آن سازند و عامل تحرک و آگاهی و بیداری است. با توجه به مفهوم اصلی «انتظار» معنی روایات متعددی در بالا درباره پاداش و نتیجه کار منتظران نقل کردیم به خوبی درک می شود. اکنون می فهمیم چرا منتظران واقعی گاهی همانند کسانی شمرده شده اند که در خیمه حضرت مهدی (عج) یا زیر پرچم او هستند یا کسی که

آیت العظمی الله مکارم شیرازی

بعضی از ناآگاهان چنین

پنداشته اند که انتظار ظهور مهدی (عج) ممکن است سبب رکود و عقب ماندگی یا فرار از زیر بار مسئولیت ها و تسلیم در برابر ظلم و ستم گردد؛ چرا که اعتقاد به این ظهور بزرگ مفهومش قطع امید است از اصلاح جهان قبل از او و حتی کمک کردن به گسترش ظلم

و فساد است تا زمینه ظهور آن حضرت فراهم شود.

این سخنی است که سالهاست بر سر زبان مخالفان و منکران قیام مهدی (عج) است و این خلدون به آن اشاره کرده است. در حالی که مطلب کاملاً برعکس است و انتظار این ظهور بزرگ آثار بسیار سازنده ای دارد که در ذیل به طور فشرده می آوریم تا معلوم شود آنها که چنین قضاوت کرده اند؛ قضاوت عجولانه و حساب نشده ای است در برابر مسأله ای که هم در قرآن مجید به آن اشاره شده و هم در احادیث متواتره که در کتب معروف اهل سنت و منابع مشهور شیعه آمده با صراحت مطرح شده است.

حقیقت انتظار و آثار سازنده

آن سخن در این بود که آیا ایمان به ظهور مهدی (عج) با آن برنامه جهانی اش که عالم را پر از عدل و داد می کند و ریشه های ظلم و ستم را قطع می نماید، اثر سازنده تربیتی دارد یا آثار منفی؟ آیا ایمان به چنین ظهوری انسان را چنان در افکار و رویایی فرو می برد که از وضع موجود خود غافل می گردد و تسلیم هر گونه شرایط می کند؟ و یا این که به راستی این عقیده یک نوع دعوت به قیام و سازندگی فرد و اجتماع است؟

آیا ایجاد تحرک می کند یا رکود؟ آیا مسئولیت آفرین است یا مایه فرار از زیر بار مسئولیت ها؟ و بالاخره آیا مخدر است یا بیدار کننده؟ قبل از توضیح و بررسی این سؤالات توجه به یک نکته کاملاً ضروری است و آن این که سازنده ترین دستورها و عالیت ترین مفاهیم هر گاه به دست افراد ناوارد یا نالایق یا سوء استفاده چنی بیفتد ممکن است چنان مسخ شود که در دست نتیجه ای بر خلاف هدفی اصلی بدهد و در مسیر برضد آن حرکت کند و این نمونه های بسیار دارد و مسئله «انتظار» بطوری که خواهیم دید در ردیف همین مسائل است. به هر حال برای رهایی از هر گونه اشتباه در محاسبه در این گونه مباحث باید به اصطلاح آب را از سرچشمه گرفت تا آلودگی های احتمالی نهرها و کانال های میان راه در آن اثر نگذارد. یعنی مادر بحث انتظار مستقیماً به سراغ اصلی اسلامی رفته و لحن گوناگون روایاتی را که روی مسئله انتظار تأکید می کند مورد بررسی قرار می دهیم تا از هدف اصلی آگاه شویم. اکنون با دقت به این چند روایت توجه کنید:

۱- کسی از امام صادق (ع) پرسید: چه می گوئید درباره کسی که دارای ولایت پیشوایان است و انتظار ظهور حکومت حق را می کشد و در این حال از دنیا می رود؟

امام (ع) در پاسخ فرمود: «هو بمنزله من کان مع القائم فی فسطاطه ثم سکت هنیئته ثم قال هو کمن کان مع رسول الله: او همانند کسی است که بارهبر این انقلاب در خیمه او (ستادارش او) بوده باشد - سپس کمی سکوت کرد - و فرمود مانند کسی است که با پیامبر اسلام (ص) در «مبارزاتش» همراه بوده است». عین این مضمون در روایات زیادی با

دعای امام صادق (ع) برای امام زمان (عج)

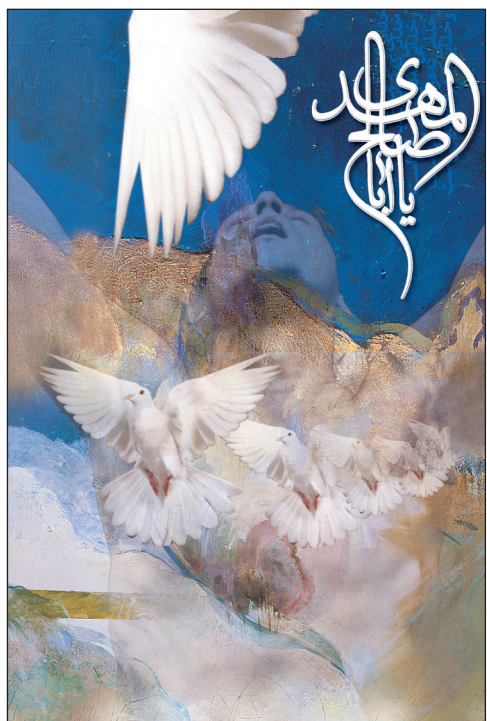
بار خدا یا! آن جمال دلارا و آن روشن جبین ستوده را به من بنما. دید گانم را با سرمه یک نظریه سوی او بیار. در گشایش او شتاب کن و در آمدنش را آسان گردان. راه و روش او را وسعت بخش و مرا به طریق او هدایت نما.

فرمانش را نافذ و پشت او را استوار دار. به دست او سرزمین هایت را آباد گردان و بند گانت را زنده ساز. که خود فرمودی و سخنان تو نیز حق است که به سبب آنچه مردم انجام داده اند، فساد و تباهی خشکی ها و دریاها را در بر گرفته است.

پس ای خدا! ولی خود و فرزند پیامبرت را، همو که همانم فرستاده توست، آشکار ساز! تا هر آنچه از باطل که بدان دست یابد ناپود کند و حق را چنان که باید برپا دارد و عملی سازد.

خداوند! او را پناهگاه بندگان ستم دیده ات و یاور کسانی که جز تو یآوری ندارند قرار ده. آنچه از احکام کتاب تعطیل شده به دست او تجدید کن و او را پشتیبان نشانه های دینت و سنت پیامبرت - که درود و سلام خداوند بر او و خاندانش یاد - قرار ده.^(۱)

۱- سید بن طاووس، مصباح الزائر، ص ۶۹

دعای امام رضا (ع) برای امام زمان (عج)

بار خدا یا! ولی و جانشین خود و حجت بر آفرید گانت را پشتیبان باش.

خداوند! به وسیله او شکاف ها را بر طرف ساز و گسیختگی ها را به هم پیوسته کن، ستم ها و نابرابری ها را با او بمیران و عدل و داد را آشکار ساز و زمین را با درازای ماندگاری اش بیارای

او را بانصرت خویش حمایت کن و بابیم (و هر اسی که در دل دشمنان می افکنی) پیروز ساز. هر کس او را یاری می کند پیروز گردان و هر کس از یاری او دریغ می کند به حال خود واکذار. هر کس که طرح دشمنی با او در افکند هلاک ساز و هر کس را که از در نیرنگ با او در آید، نابود کن.

سرمداران کفر و تکیه گاهها و استوانه های آن را به وسیله او به هلاکت رسان و گمراه کنندگان بدعت گذاران، محو کنند گان نعمت و تقویت کنندگان باطل را در هم شکن.

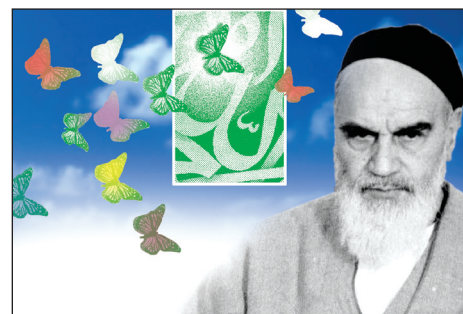
همه گردن کشان را به دست او خوار ساز و همه کافران و بی دینان را در هر جای زمین که هستند در مشرق ها و مغرب ها، در خشکی ها و دریاها، در جلگه ها و کوهستان ها بر انداز؛ تا آنجا که از آنها کسی باقی نماند و اثری بر جای نماند.^(۱)

۱- شیخ طوسی، مصباح المتعجل، ص ۳۶۶

در مدح ولی عصر (عج)

از: امام خمینی

خوشه چین خرم فیض، همه عرشی و فرشی
ریزه خوار خوان حسانش همه آنسی و جانی
از طفیل هستی اش، هستی موجودات عالم
جوهری و عقلی و نامی و حیوانی و کانی
شاهدی کو از ازل، از عاشقان بر بست رخ را
بر سر مهر آمد و گردید مشهود و عیانی
از ضیائش ذره ای برخاست، شد مهر سپهری
از عطایش بدره ای گردید بدر آسمانی
بهر تقبیل قدومش، انبیا گشتند حاضر
بهر تعظیمش، کمر خم کرد چرخ کهکشانی
گو بیا بشنو به گوش دل، ندای «انظرونی»
ای که گشتی بی خود از خوف خطاب «لن ترانی»
عید «خُم» با حشمت و فر سلیمانی بیامد
که نهادم بر سر از میلاد شه، تاج کیانی
جمعه می گوید من آن یارم که دائم در کنارم
نیمه شعبان مراد داد عزت و جاه گرانی
قرنها باید که تا آید چنین عیدی به عالم
عید امسال از شرف، زد سکه صاحبقرانی
عقل گوید باش خامش، چند گویی مدح شاهی؟
که سروده مدحتش حق، باز زبان بی زبانی
ای که بسی نور جمالت، نیست عالم را فروغی
تا به کسی در ظل امر غیبت کبری، نهانی؟
پرده بردار از رخ و ما مردگان را جان ببخشا
ای که قلب عالم امکانی و جان جهانی
تا به کی این کافران، نوشند خون اهل ایمان؟
چند این گران کنند این گوسفندان راشبانی؟
تا به کی این ناکسان، باشند بر ما حکمرانان؟
تا کی این دزدان، کنند این بی کسان را پاسبانی؟
تا به کی بر ما روا باشند جفای انگلیسی؟
آن که در ظلم و ستم، فر داست و او رانیست ثانی
آن که از حرصش، نصیب عالمی شد تنگدستی
آن که بر آیات حق رفت از خطایش، آنچه دانی
خوار کن شاهان تو او را در جهان تا صبح محشر
آن که می زد در بسط ارض، کوس کامرانی
تا بدانند از خداوند جهان، این دادخواهی
تا ببینند از شه اسلامیان، این حکمرانی
حوزه علمیه قم را عظیم فرما به عالم
تا کند فلک نجات مسلمین را، بادبانی
بس کرم کن عمر و عزت بر «کریمی» کز کرامت
کرده بر ایشان چو ابر رحمت حق، در فشانی
نیکخواهش را عطا فرما، بقای جاودانی
بهر بدخواهش رسان هر دم، بلای آسمانی
تاز فرط گل شود شاهان زمین چون طرف گلشن
تاز فیض فرو دین، گردد جهانی چون جنانی
بگذرد بر دوستان هر خزان چون بهاری
رو کند بر دشمنان هر بهاری چون خزان

دوستان، آمد بهار عیش و فصل کامرانی
مژده آورده گل و خواهد ز بلبل مژدگانی
باد در گلشن فزون از حد، نموده مشک بیزی
ابر در بستان، برون از حد نموده در فشانی
برق رخشان در فضا چون نیزه سالار توران
رعد نالان چون شه ایران ز تیر سیستانی
از وصول قطره باران به روی آب صافی
جلوه گر گشته طبق ها پر ز دره های یمانی
دشت و صحرا گشته یکسر فرش از دیبای اخضر
مر درختان راست در بر جامه های پرنیانی
گویا گیتی چراغان است از گلهای الوان
سوسن و نسرین و یاس و یاسمین و استکانی
هم منزله طرف گلشن از شمیم اقحوانی
هم معطر ساحت بستان ز عطر ضمیرانی
ارغوان و رز و گل، صحن چمن را کرده قصری
فرش او سبز و فضایش زرد و سقفش ارغوانی
و آن شقایق، عاشق است و التفات یار دیده
روی از این رو، نیم دارد سرخ و نیم زعفرانی
لادن و میمون و شاه اسبهرغم و خیری و شب بو
برده اند از طرز خوش، گوی سبق از نقش مانی
ژاله بر لاله چو خال دلبران در دلربایی
نرگس و سنبل چو چشم و زلفشان در دلستانی
و آن بنفشه بین، پریشان کرده آن زلف معطر
کرده دلها را پریشان همچو زلفین فلانی
زین سبب بنگر سر خجلت به ز پر افکنده، گوید
من کجا و طره مشکین و پُرچین فلانی؟
عشق بلبل کرده گل را در حریم باغ، بیتاب
آشکارا گوید از «شهنواز» و «شور» و «مهربانی»
قمریک «ماهور» خواند، هدهد «آواز عراقی»
کبک صوت «دشتی» و تیهو «بیات اصفهانی»
کی چنین خرم بهاران دیده چشم اهل ایران؟
کرده نوروز کهن از نو خیال نوجوانی
یا خداوند این بساط عیش را کرده فراهم
تا به صد عزت نماید از ولی اش میهمانی
حضرت صاحب زمان، مشکوه انوار الهی
مالک کو و مکان، مرآت ذات لامکانی
مظهر قدرت، ولی عصر، سلطان دو عالم
قائم آل محمد، مهدی آخر زمانی
با بقاء ذات مسعودش، همه موجود باقی
بی لحاظ اقدسش، یکدم همه مخلوق فانی

در عرض ادب به ساحت مقدس حضرت ولی عصر (عج)

ای مظهر ذات حق

آیت الله علی کاظمی اردبیلی

خون شد دل مشتاقان از هجر غم افزایت
بنمای به مشتاقان، آن روی دلاریت
منزل مگزین جانا جز در دل مشتاقان
خوشر نبود زانجا، خلوت گه و مأویات
شیرین تر است بر من از سلطنت عالم
دارم به دلم آن چه از عشق و تولایت
عهدی است در آن عالم، بین من و معبودم
گر دست دهد وصلت، بوسم دو کف پایت
بر در گه یزدانم هر لحظه هزاران شکر
یک لحظه نیم فارغ از شوق و تمنایت

